CÆREMONIALE

CONTINENS RITVS ELECTIONIS

ROMANI PONTIFICIS

GREGORII PAPÆ XV.

IVSSV EDITVM

CVI PRÆFIGVNTVR

Conſtitutiones Pontificiæ, & Conciliorum Decreta ad eam rem pertinentia.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apoſtolicæ MDCCXXX.

Superiorum Permiſſu, & Priuilegio.

Digitized by Google

INDEX CONSTITVTIONVM

Quæ hoc Volumine continentur.

Conſtitutio Symmachi Papæ, quæ incipit, *Si quis* contra tractantes de electione Romani Pontificis Papa ſuperſtite, eoque inconſulto. 1.

Conſtitutio Nicolai Papæ II. *In nomine Domini*, de ijs, ad quos electio Romani Pontificis pertinet. 2.

Conſtitutio Alexandri III. *Licet de vitanda*, qua à duabus partibus Cardinalium, Romanum Pontificem elegi debere, ſtatuitur. 4.

Conſtitutio Gregorij X. *Vbi periculum*, qua locus, ac tempus electioni præfiguntur; Conclauis etiam vſus inſtituitur. 5.

Conſtitutio Clementis V. *Ne Romani*, qua declaratur Conſtitutio Gregorij X. & nonnulla de poteſtate cætus Cardinalium, Sede vacante, adijciuntur. 16.

Conſtitutio, ſeù Bulla Clementis VI. incipit *Licet in Conſtitutione*, qua multa circa Conclauis vſum, locum, ſeruos Cardinalium, cibos, & alia eodem pertinentia, declarantur. 12.

Conſtitutio, ſeù Bulla Iulij II. *Cùm tam Diuino*, contra ſimoniacè electos; necnon ſimoniacè eligentes. 14.

Conſtitutio, ſeù Bulla Pauli IV. *Cùm ſecundum Apoſtolum* contra tractantes de electione Romani Pontificis, Papa viuente, eoque inconſulto. 18.

Con-

Conſtitutio, ſeù Bulla Pij Papæ IV. *In eligendis*, in qua de exequijs defuncti Pontificis, de poteſtate Sacri Collegij Cardinalium, & Officialium Romanæ Curiæ, Sede vacante, agitur. 24.
Conſtitutio, ſeù Bulla Gregorij Papæ XV. *Aeterni Patris*, in qua tres tantùm formæ electionis Romani Pontificis approbantur, & ſcrutinium per ſecreta ſchedularum ſuffragia fieri præcipitur. 36.
Conſtitutio eiuſdem Gregorij Papæ, incipit, *Decet*, qua pręſens Cæremoniale confirmatur. 49.
Conſtitutio, ſeù Bulla Vrbani VIII. *Ad Romani Pontificis*, Confirmatio Bullæ Greg. XV. de electione Rom. Pont. & Cærem. contin. illius ritus. 73.
Conſtitutio, ſeù Bulla Alexandri VII. *Inter cæteras*, de bonis Eccleſiæ non alienandis. 104.

Sequuntur in fine

Conſtitutio, ſeù Bulla Innocentij XII. *Romanum decet Pontificem*, Moderatoria Donationum, & Diſtributionis Redituum Eccleſiaſticorum in Conſanguineos, vel Affines Romani Pontificis &c.
Riforma delle ſpeſe ſolite farſi in tempo di Sede Vacante, e per il Conclaue.

Digitized by Google

CONSTITVTIONES ROMANORVM PONTIFICVM ET DECRETA CONCILIORVM Ad electionem PAPAE pertinentia.

SYMMACHVS PAPA IN CONCILIO ROMANO.

SVMMARIVM.

Papa ſuperſtite, & eo inconſulto, non poteſt tractari de futuri Pontificis electione, ſub pœnis hic contentis.

SI quis, Papa ſuperſtite pro Romano Pontificatu cuiquam quolibet modo fauorem præſtare conuincitur, loci ſui honore priuetur, & infra. Si quis Preſbyter, aut Diaconus, aut Clericus Papa incolumi, & eo inconſulto, aut ſubſcriptionem pro Romano Pontificatu accomodare, aut pyctacia promittere, aut Sacramentum præbere tentauerit, aut aliquod certè ſuffragium polliceri, vel de hac cauſa priuatis conuenticulis factis deliberare aliquid, atque decernere præſumpſerit, loci ſui dignitate, vel communione priuetur, & infra

Edita Ann. ſalut. 499. & refertur in c. ſi quis Papa, diſt. 79.

Reuelantibus delinquentes contra ſuprapoſitum Conc. Romani Decretum impunitas datur, & remuneratio promittitur.

§. Propter occultas fraudes, & coniurationum ſecretas inſidias, quas ſententia huius diſtrictionis perſequitur, ſi quis ad Eccleſiaſticam pertulerit notitiam conſilia eorum, qui contra hanc Synodum de Pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione conuicerit; particeps huiuſmodi actionis, non ſolùm purgatus ab omni culpa ſit, ſed etiam remuneratione, quæ non indigna ſit, ſubleuetur.

NICOLAVS PAPA II.

In Concilio apud Lateranum habito.

SVMMARIVM.

Ponuntur cauſa huius Decreti.

Edita ann. Dom 1059 & refertur diſt. 23.

IN Nomine Domini Noſtri IESV CHRISTI, & Saluatoris, ab incarnationis eius anno milleſimo quinquageſimo nono, menſe Aprili, indictione duodecima, præpoſitis ſacroſanctis Euangelijs, præſidente quoque Reuerendiſs. ac Beatiſſimo Papa Nicolao in Baſilica Lateranenſis Patriarchij, quæ cognominatur Conſtantiniana; conſidentibus etiam Reuerendiſſimis Epiſcopis, Abbatibus, Presbyteris, Diaconibus: idem venerabilis Pontifex auctoritate Apoſtolica decernens de electione Summi Pontificis inquit. Nouit Beatitudo veſtra dilectiſſimi Fratres, & Coepiſcopi, inferiora quoque membra non latuit, defuncto bonæ memoriæ D. Stephano prædeceſſore noſtro, hæc Apoſtolica Sedes, cui auctore Deo ſeruio, quot aduerſa pertulerit, quot denique per ſimoniacæ hæreſis trapezitas repetitis malleis, crebriſquè tunſionibus ſubiacuit: adeò quidem, vt columna Dei viuentis iam penè videretur nutare, & ſagena ſummi Piſcatoris, procellis intumeſcentibus cogeretur in naufragij profunda ſubmergi, vnde ſi placet fraternitati veſtræ, debemus auxiliante Deo futuris caſibus prudenter occurrere, & eccleſiaſtico ſtatui, ne recidiua, quod abſit, mala præualeant præcauere.

Electio Papa pertinet in primis ad Cardinales Epiſcopos, qui Metropolitani vice funguntur, deindè ad Clericos Cardinales, reliquuſquè Clerus, & Populus conſenſum tantùm electioni præſtant.

§. Quapropter inſtructi prædeceſſorum noſtrorum, aliorumq; Sanctorum Patrum auctoritate, decernimus; atque ſtatuimus, vt obeunte huius Romanæ Eccleſiæ vniuerſalis Pontifice, in primis Cardinales Epiſcopi diligentiſſimè ſimul de electione tractantes, mox Chriſti clericos Cardinales adhibeant, ſicquè reliquus Clerus, & Populus ad conſenſum nouæ electionis accedant, nimirùm præcauentes, ne venalitatis morbus aliqua occaſione ſurrepat, & ideò religioſiſſimi viri præduces ſint in promouenda Pontificis electione, reliqui autem ſequaces. Certùs verò, atque legitimus hinc electionis ordo perpenditur, ſi perſpectis diuerſorum Patrum regulis, ſiue geſtis, etiam illa Beati Leonis Papæ prædeceſſoris noſtri ſententia, recolatur. Nulla inquit ratio ſinit, vt inter Epi-

Epiſcopos habeantur, qui nec à clericis ſunt electi, nec à plebibus expetiti, nec à comprouincialibus Epiſcopis cum Metropolitani iudicio conſecrati; ſed quia Sedes Apoſtolica cunctis in orbe terrarum præfertur Eccleſijs, atque ideò ſuper ſe, Metropolitanum habere non poteſt, Cardinales Epiſcopi procul dubio Metropolitani vice funguntur, qui videlicet electum Antiſtitem, ad Apoſtolici culminis apicem prouehant conſecrandum.

Eligi debet Papa de gremio Eccleſiæ Romanæ ſi reperitur idoneus, alioquin ex alia Eccleſia eligendus eſt.

§. Eligatur autem de ipſius Eccleſiæ gremio, ſi reperitur idoneus, vel ſi de ipſa non inuenitur, ex alia ſumatur; ſaluo debito honore, & reuerentia dilecti filij noſtri Henrici, qui in præſentiarum Rex habetur, & futurus Imperator Deo concedente ſperatur, & iam ſibi conceſſimus, ſicut ſucceſſoribus illius, qui ab hac Apoſtolica Sede perſonaliter hoc ius impetrauerint.

Si non poteſt ob impedimenta eligi Papa in Vrbe, poteſt alibi à Cardinalibus & alijs, de quibus ſuprà, licet paucis eligi.

§. Quòd ſi prauorum, atque iniquorum hominum ita peruerſitas inualuerit, vt pura, ſyncera, atque gratuita fieri in Vrbe non poſſit electio, Cardinales Epiſcopi cum religioſis clericis, catholicisque laicis, licet paucis, ius poteſtatis obtineant eligendi Apoſtolicæ Sedis Pontificem, vbi congruerit.

Si electus Papa ob impedimenta, de quibus hic, non poteſt inthronizari, nihilominus eſt verus Papa, & poteſt regere Eccleſiam Romanam, & de omnibus facultatibus eius diſponere.

§. Planè poſtquam electio fuerit facta, ſi bellica fuerit tempeſtas, vel qualiſcunque hominum conatus, malignitatis ſtudio reſtiterit, vt is, qui electus eſt, in Apoſtolica Sede iuxta conſuetudinem inthronizari non valeat: electus tamen ſicut verus Papa obtinet auctoritatem regendi Romanam Eccleſiam, & diſponendi omnes facultates illius, quod beatum Gregorium ante ſuam conſecrationem cognouimus feciſſe.

Electus Papa contra formam huius Decreti, punitur vt hic cum ſuis fautoribus.

§. Quod ſi quis contra hoc decretum noſtrum ſynodali ſententia promulgatum, quaſi per ſeditionem, vel præſumptionem, aut quolibet ingenio electus, aut etiam ordinatus, ſeu inthronizatus fuerit, auctoritate diuina, & Sanctorum Apoſtolorum Petri, &

 Pauli,

Pauli, perpetuo anathemate cum ſuis auctoribus, & fautoribus, & ſequacibus à liminibus Sanctæ Eccleſiæ ſeparatus abijciatur, ſicut Antichriſtus, & inuaſor, & destructor totius Chriſtianitatis, nec aliqua ſuper hoc ei audientia reſeruetur, ſed ab omni eccleſiaſtico gradu in quocunque fuerat prius ſine retractatione deponatur, cui quiſquis adhæſerit, vel qualemcumque tanquam Pontifici reuerentiam exhibuerit, aut in aliquo eum defendere præſumpſerit, pari ſententia ſit mancipatus, quòd ſi quis huius noſtræ Sanctæ Decretalis ſententiæ temerator extiterit, & Romanam Eccleſiam ſua præſumptione confundere, & perturbare contra hoc ſtatutum tentauerit; perpetua anathemate, & excommunicatione damnetur, & cum impijs qui non reſurgent in iudicio, reputetur, omnipotentis iram contra ſe ſentiat, & Sanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, quorum Eccleſiam præſumit confundere, in hac vita, & in futura, furorem ſentiat; fiat habitatio illius deſerta, & in tabernaculis ſuis non ſit; qui inhabitet: fiant filij eius orphani, & vxor eius vidua, commotus commoueatur ipſe, & filij eius mendicent, & eijciantur de habitationibus ſuis, ſcrutetur etiam fœnerator omnem ſubſtantiam eius, & diripiant alieni labores eius: Orbis terrarum pugnet contra eum, & cuncta elementa ſint ei contraria, & omnium Sanctorum quieſcentium merita illum confundant.

Obſeruatoribus huius Decreti, Papa præcatur Dei gratiam, & peccatorum veniam.

§. Obſeruatores autem huius noſtri decreti, Omnipotentis gratia protegat, & auctoritas beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ab omnium peccatorum vinculis abſoluat.

ALEXANDER III.

In Concilio Lateranenſi.

SVMMARIVM.

Electus in Romanum Pontificem à duobus partibus Cardinalium, nulla exceptione obſtante eſt Papa, electus autem à minori numero, gerens ſe pro Papa, incidit vnà cum ſibi adhærentibus in pœnas hic contentas.

Edit. Anno ſalut. 1180 & refertur in c. licet, de elect.

LIcet de vitanda diſcordia in electione Romani Pontificis manifeſta ſatis à Prædeceſſoribus noſtris conſtituta manauerint; quia tamen ſæpè poſt illa, per improbæ ambitionis

tionis audaciam, grauem paſſa eſt Eccleſia ſciſſuram, nos etiam ad malum hoc euitandum, de conſilio fratrum noſtrorum, & ſacri approbatione Concilij, aliquid decreuimus adiungendum.

Statuimus ergo, vt ſi fortè (inimico homine ſuperſeminante zizaniam) inter Cardinales de ſubſtituendo Summo Pontifice non potuerit eſſe plena concordia, & duabus partibus concordantibus, pars tertia concordare noluerit, aut ſibi alium præſumpſerit nominare, ille abſque vlla exceptione ab vniuerſali Eccleſia, Romanus Pontifex habeatur, qui à duabus partibus electus fuerit, & receptus. Si quis autem de tertiæ partis nominatione confiſus, quod de ratione eſſe non poteſt, ſibi nomen Epiſcopi vſurpauerit, tàm ipſe, quàm ij, qui eum receperint, excommunicationi ſubiaceant, & totius ſacri ordinis priuatione mulctentur, ita vt viatici etiam eis (niſi tantùm in vltimis communio denegetur, & ſi non reſipuerint, cum Dathan, & Abyron) quos terra viuos abſorbuit, accipiant portionem. Præterea ſi à paucioribus, quàm à duabus partibus aliquis electus fuerit; ad Apoſtolatus officium, niſi maior concordia intercеſſerit, nullatenus adſumatur, & prædictæ pœnæ ſubiaceat, ſi humiliter noluerit abſtinere.

Ex hoc tamen nullum canonicis Conſtitutionibus, & alijs Eccleſijs præiudicium generetur, in quibus maioris, & ſanioris partis debet ſententia præualere; quia quod in eis dubium venerit, ſuperioris poterit iudicio deffiniri. In Romana verò Eccleſia ſpeciale aliquid conſtituitur, quia non poterit ad ſuperiorem recurſus haberi.

GREGORIVS X.

In Concilio Lugduneñ.

SVMMARIVM.

Ponitur cauſa Conſtitutionis, & iuris veteris conſeruatio.

VBI periculum maius intenditur, ibi procul dubio eſt plenius conſulendum. Quam grauibus autem ſit onuſta diſpendijs, quot, & quantis ſit plena periculis, Eccleſiæ Romanæ prolixa vacatio, exacti conſideratio temporis edocet, & conſiderata prudenter illius temporis diſcrimina manifeſtant. Hinc nos euidens euocat ratio; vt (dum reformandis etiam minoribus noſtra ſolerter vacat intentio) ea, quæ periculoſiora ſunt, nequa-

Edit. Ann. ſalut. 1274 refertur in c. vbi periculum de elect. in 6.

nequaquam abſque remedio reformationis accommodè relinquamus. Ideòque omnia, quæ pro euitanda diſcordia in electione Rom. Pontificis; à noſtris ſunt prædeceſſoribus, & præcipuè à fel. rec. Alexandro Papa III. ſalubriter inſtituta: omnino immota in ſua firmitate manere cenſentes: nihil enim illis detrahere intendimus, ſed quod experientia deeſſe probauit, præſenti Conſtitutione ſupplere.

Ponitur quomodo debeat fieri Romani Pontificis electio quando moritur in Ciuitate in qua cum ſua Curia reſidebat.

§. Hoc Sacro Concilio approbante ſtatuimus, vt ſi eundem Pontificem (in Ciuitate in qua cum ſua Curia reſidebat) diem claudere contingat extremum; Cardinales, qui fuerint in ipſa Ciuitate præſentes; abſentes expectare decem diebus tantummodo teneantur, quibus elapſis (ſiue abſentes venerint, ſiue non) ex tunc omnes conueniant in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, contenti ſinguli, ſingulis tantummodo ſeruientibus Clericis, vel Laicis, prout duxerint eligendum, illis tamen, quibus patens neceſſitas id ſuggerit indulgeri, duos habere permittimus, eiſdem electionis arbitrio reſeruato. In eodem autem Palatio vnum Conclaue nullo intermedio pariete, ſeu alio velamine, omnes inhabitent in communi, quod reſeruato libero ad ſecretam cameram aditu, ita claudatur vndique vt nullus illud intrare valeat, vel exire. Nulli ad eoſdem Cardinales aditus pateat, vel facultas ſecretè loquendi cum eis, nec ipſi aliquos ad ſe venientes admittant, niſi eos, qui de voluntate omnium Cardinalium inibi præſentium, pro ijs tantum, quæ ad electionis negocium pertinent vocarentur. Nulli etiam fas ſit, ipſis Cardinalibus, vel eorum alicui, nuncium mittere, vel ſcripturam. Qui verò contrà fecerit, ſcripturam mittendo, vel nuncium, aut cum aliquo ipſorum ſecretè loquendo, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrat. In Conclaui tamen prædicto, aliqua feneſtra competens dimittatur, per quam eiſdem Cardinalibus ad victum commodè neceſſaria miniſtrentur, ſed per eam nulli ad ipſos patere poſſit ingreſſus; verùm ſi, quod abſit, intra tres dies poſtquam, vt prædicitur, Conclaue præfatum ijdem Cardinales intrauerint, non fuerit ipſi Eccleſiæ de Paſtore prouiſum; per ſpacium quinque dierum immediatè ſequentium, ſingulis diebus tàm in prandio, quàm in cœna vno ſolo ferculo ſint contenti: quibus (prouiſione non facta)
de-

Digitized by Google

decurſis, ex tunc tantummodo panis, vinum, & aqua miniſtrentur eiſdem, donec eadem prouiſio ſubſequatur. Prouiſionis quoque huiuſmodi pendente negocio, dicti Cardinales, nihil de camera Papæ recipiant, nec de alijs eidem Eccleſiæ tempore vacationis obuenientibus vndecunque. ſed ea omnia ipſa vacatione durante, ſub eius (cuius fidei, & diligentiæ camera eadem eſt commiſſa) cuſtodia maneant, per eum diſpoſitioni futuri Pontificis reſeruanda. Qui autem aliquid receperint, teneantur ex tunc à receptione quorumlibet redditiuum ad eos ſpectantium abſtinere, donec à receptis taliter plenariam ſatisfactionem impendant. Iidem quoque Cardinales accelerandæ prouiſioni ſic vacent attentiùs, quòd ſe nequaquam de alio negocio intromittant: niſi forſan neceſſitas adeò vrgens incideret, quod eos oporteret de terra ipſius Eccleſiæ defendenda, vel eius parte aliqua prouidere, vel niſi aliquod tam grande, & tàm euidens periculum immineret, quòd omnibus, & ſingulis Cardinalibus præſentibus concorditer videretur illi celeriter occurrendum. Sanè, ſi aliquis ex prædictis Cardinalibus Conclaue prædictum (vt ſupra exprimitur) non intrauerit, aut intrans, abſque manifeſta cauſa infirmitatis exiuerit, ipſo minimè requiſito, nec in eiuſdem electionis negocio vlteriùs admittendo, per alios ad eligendum Summum Pontificem liberè procedatur. Si verò infirmitate ſuperueniente, idem Conclaue ex eis aliquem exire contingat, ipſa etiam infirmitate durante, poterit eius ſuffragio non requiſito, ad electionem procedi. ſed ſi ad alios (poſt ſanitatem ſibi redditam) ſeu ante, redire voluerit, vel etiam ſi alij abſentes, quos per decem dies diximus expectandos, ſuperuenerint, re integra, videlicet, antequam eidem Eccleſiæ ſit de Paſtore prouiſum: in eodem negocio, in illo ſtatu, in quo ipſum inuenerint, admittantur, præmiſſa tam de clauſura, quàm de ſeruientibus, cibo, ac potu, & reliquis cum alijs ſeruaturi.

Quid iuris, quando moritur Romanus Pontifex extra Ciuitatem, in qua erat Curia.

§. Porrò, ſi quando Romanum Pontificem extrà Ciuitatem prædictam (in qua erat cum ſua Curia reſidens) contigerit ab hac luce migrare, teneantur Cardinales in Ciuitate, in cuius territorio, ſiue diſtrictu idem Pontifex obijt, conuenire, niſi ſit forſitan interdicta, vel contra Eccleſiam Romanam in aperta rebellione perſiſtat, quo caſu in alia viciniori conueniant, quæ ſimiliter nec

in-

interdicto ſubiaceat, nec ſit (vt prædicitur) apertè rebellis. In hac etiam Ciuitate tàm quò ad expectationem abſentium, quàm quò ad habitationem communem, clauſuram, & cætera omnia in domo Epiſcopali, vel alia qualibet eiſdem Cardinalibus deputanda: eadem obſeruentur, quæ ſuperiùs obeunte dicto Pontifice in ea, in qua cum ſua Curia reſidebat, ſunt expreſſa.

Dat executores huic iuri cum pœnis.

§. Præterea (quia parùm eſt iura condere, niſi ſit qui eadem tueatur) adijciendo ſancimus, vt Domini, alijquè Rectores, & Officiales Ciuitatis illius, in qua Romani Pontificis electio fuerit celebranda: auctoritate noſtra, & eiuſdem approbatione Concilij poteſtate ſibi tradita, præmiſſa omnia, & ſingula plenè, ac inuiolabiliter ſine fraude, ac dolo aliquo, faciant obſeruari: nec Cardinales vltra, quàm præmittitur, arctare præſumant. Super his autem taliter obſeruandis ſtatim, audito Summi Pontificis obitu, coram Clero, & populo vniuerſo Ciuitatis ipſius ad hoc ſpecialiter conuocandis, præſtent corporaliter iuramentum. Quòd ſi præmiſſa diligenter non obſeruauerint, aut fraudem in eis, vel circa ea commiſerint, cuiuſcunque ſint pręeminentiæ conditionis, aut ſtatus, omni ceſſante priuilegio, eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant, & perpetuò ſint infames, nec vnquam eis portę dignitatis pateant, nec ad aliquod publicum officium admittantur. Ipſos inſuper feudis, & bonis cæteris, quę ab eadem Romana Eccleſia, vel quibuslibet alijs Eccleſijs obtinent, ipſo facto decernimus eſſe priuatos; ità quod ad Eccleſias ipſas plene, ac liberè reuertantur, adminiſtratorum earundem Eccleſiarum arbitrio ſine contradictione aliqua diſponenda, Ciuitas verò prędicta, non ſolùm ſit interdicto ſuppoſita, ſed & Pontificali dignitate priuata.

Obteſtatur Cardinales, vt in electione Romani Pontificis, deponant omnem priuatum affectum, & caſſat omnia pacta, obligationes, & iuramenta, quæ data, vel facta eſſent de aliquo eligendo.

§. Cæterùm quia cum arbitrium, vel inordinatus captiuat affectus, vel ad certum aliquod obligationis cuiuſq; neceſſitas adigit, ceſſat electio, dum libertas adimitur eligendi, Cardinales eoſdem obſecrantes per viſcera miſericordię Dei noſtri: per aſperſionem ſui pretioſi Sanguinis obteſtamur, vt penſantes attentiùs quid eis imminet cùm agitur de creatione Vicarij Ieſu Chriſti,

ſuc-

Digitized by Google

ſucceſſoris Petri, rectoris vniuerſalis Eccleſiæ, gregis dominici directoris, omni priuatæ affectionis, inordinatione depoſita, & cuiuslibet pactionis, conuentionis, obligationis neceſſitate, necnon condicti, & intendimenti contemplatione ceſſantibus, non in ſe reciprocent conſiderationis intuitum, vel in ſuos, non quæ ſua ſunt, quærant, non commodis priuatis intendant, ſed nullo arctante ipſorum in eligendo iudicium, niſi Deo, puris, & liberis mentibus nuda electionis conſcientia vtilitatem publicam liberè proſequantur, omni conatu, & ſolicitudine, prout poſſibilitas patitur, id acturi tantummodo, vt eorum miniſterio acceleretur vtilis, & perneceſſaria totius mundi prouiſio, ideo celeriter eidem Eccleſiæ ſponſo dato. Qui autem ſecus egerint, diuinæ ſubiaceant vltioni, eorum culpa [niſi graui propter hoc peracta pœnitentia] nullatenus abolenda. Et nos nihilominus pactiones, conuentiones, obligationes, condicta, & intendimenta omnia, ſiue iuramentum, ſiue cuiuslibet alterius fuerint vinculo firmitatis innixa, caſſamus, irritamus, & viribus decernimus omninò carere, ita quod nullus ad illa obſeruanda quomodolibet ſit adſtrictus, nec quiſquam ex eorum tranſgreſſione notam vereatur fidei non ſeruatæ, ſed non indignæ laudis titulum potiùs mereatur, cum lex etiam humana teſtetur, Deo magis tranſgreſſiones huiuſmodi, quàm iuſiurandi obſeruationes acceptas.

Monet omnes fideles, vt ſtatim audita Summi Pontificis morte, eius celebrent exequias, & quotidie orent pro vigili, concordi, & vtili prouiſione Romanæ Eccleſiæ. Prælati autem in ſuis prædicationibus ipſos ſubditos ad hoc hortemur, & eis frequentiam orationum, & obſeruantiam ieiuniorum indicent.

§. Quia verò fidelibus non eſt tam de ſollicita quantumcumque intentione fidendum, quam de inſtantia orationis humilis, & deuotè ſperandum, huic adiicimus ſanctioni, vt in omnibus Ciuitatibus, cæteriſque locis inſignibus, vbi primùm de memorati Pontificis obitu certitudo clarуerit, à Clero, & Populo, ſolemnibus pro eo exequiis, celebratis, ſingulis diebus [donec de ipſius Eccleſiæ prouiſione indubitanter rumor pertulerit veritatem] humiles preces fundantur ad Dominum, apud eum deuotis orationibus inſiſtatur, vt ipſe, qui concordiam facit in ſublimibus ſuis, ſic efficiat eorundem Cardinalium corda in eligẽdo concordia, quòd prouiſio celet, concors, & vtilis [prout animarum ſalus exigit, & to-

totius orbis requirit vtilitas] ex ipſorum vnanimitate ſequatur. Et ne tam ſalubre præſentis ſanctionis edictum, ignorantiæ negligi prætextu contingat, diſtrictè præcipimus, vt Patriarchæ, Archiepiſcopi, Epiſcopi, & alij Eccleſiarum Prælati, cæterique quibus conceſſum eſt proponere verbum Dei, Clerum, & Populum, propter hoc ſpecialiter frequentiùs congregandos, in ſuis ſermonibus ad ſupplicum precum ſuffragia pro celeri, & fælici exitu tanti negotij frequentanda ſolerter hortentur, & ipſis eadem auctoritate non ſolùm orationum frequentiam, ſed obſeruantiam [prout circumſtantiæ penſandæ ſuaſerint] ieiuniorum indicant.

C L E M E N S V.

In Concilio Viennenſi.

S V M M A R I V M.

Cætus Cardinalium ſede vacante iuriſdictionem Papalem non exercet, niſi in quantum permittit Concilium Lugdunenſe, nec illud, vel eius partem alterare poteſt.

Edita Añ: ſalut. 1310 refertur inter Clementinas, Ne Romani de electionibus.

NE Romani electioni Pontificis, indeterminata opinionum diuerſitas, aliquod poſſit obſtaculum, vel dilationem afferre. Nos inter cætera præcipuè attendentes, quod lex ſuperioris per inferiorem tolli non poteſt, opinionem aſtruere [ſicut accepimus] ſatagentem, quòd Conſtitutio fel. record. Gregorij Papæ X. Prædeceſſoris noſtri, circa electionem præfatam edita in Concil. Lugdunen. per cætum Card. Romanæ Eccleſiæ [ipſa vacante] modificari poſſit, corrigi, vel immutari, aut quicquam ei detrahi, ſiue addi, vel diſpenſari quomodolibet circa ipſam, ſeù aliquam eius partem, aut eidem etiam renunciari per eum tanquam veritati non conſonam; de fratr. noſtrorum conſilio reprobamus, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid poteſtatis, aut iuriſdictionis ad Romanum, dum viuit Pontificem pertinentis [niſi quatenus in Conſtitutione prædicta permittitur] cætus ipſe duxerit [eadem vacante Eccleſia] exercendum.

Officium Camerarij, vel Pœnitentiariorum Papa duret eo mortuo, quòd ſi deficiant, poterit cætus Cardinalium pro tempore vacationis alios ſubrogare.

§. Eo tamen prouiſo, quòd ſi eiuſdem Eccleſiæ Camerarium, aut Maiorem, vel aliquos alios ex Pœnitentiarijs [quorum officium

Digitized by Google

cium per obitum eiuſdem Pontificis nolumus expirare] per mortem, vel aliàs deficere quouis modo contingat, valeat idem cætus ad tempus vacationis huiuſmodi pro numero deficientium, vel ampliori etiam, quantum ad Pœnitentiarios [ſi hoc eidem cætui concorditer expedire videbitur] alios ſubrogare.

Determinans Diœceſim intelligi id, quod in Concilio dicitur de Territorio, & Diſtrictu, ſtatuit moriente Papa extra curiam, ipſius electionem fieri debere, in loco vbi erat cauſarum, & litterarum audientia, licèt ſuſpenſa, niſi priùs ordinatum eſſet de curia transferenda.

§. Sanè, cùm iuxta Conſtitutionem prædictam, Papa extra Ciuitatem, in qua cum ſua erat curia moriente, in Ciuitate, in cuius Diſtrictu, ſeù Territorio moritur, ſit regulariter ſucceſſoris electio celebranda, Diſtrictus, ſeù Territorij nomine, Diœceſim hoc caſu intelligendam fore cenſemus. Eo autem adiecto, quòd ſi in certo loco cauſarum, & literarum Apoſtolicarum audientia remanente, Papam alibi mori contingat, non ibi, ſed vbi prædicta fuerit audientia, memorata electio celebretur, etiamſi eadem audientia tempore mortis huius vacare noſcatur, niſi fortè ante mortem eandem, ordinatum eſſet per Papam de curia transferenda, quo caſu ſeruetur prouiſio Conſtitutionis prædictæ.

Prouidet caſui, quo contingeret Cardinales omnes exire Conclaue.

§. Porro ſi Romano non electo Pontifice, Cardinales omnes ſimul, vel ſucceſſiuè [quod abſit] exire contingeret Conclaue deputatum eiſdem: ij [ad quos pertinet executio Conſtitutionis prædictæ] illos ex ipſis, quibus infirmitas corporis, aut nota debilitas excuſatione non dabit, idem Conclaue [quàm citò potuerint] reintrare compellant: Pœnas in dicta Conſtitutione contentas [niſi hoc fecerint] incurſuri. Cardinales autem huiuſmodi Conclaue reintrantes, ad electionem iam dictam procedant, & alias Conſtitutionem præfatam obſeruent, ſecundùm ſtatum, in quo erant in eodem Conclaui, quando ipſum, vt præmittitur, exiuerunt.

Statuit Cardinales per exceptionem excommunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti, ab electione non repelli.

§. Cæterum, vt circa electionem prædictam, eo magis vitentur diſſenſiones, & ſchiſmata, quò minor eligentibus aderit diffidendi facultas, decernimus, vt nullus Cardinalium cuiuſlibet excommu-

municationis ſuſpenſionis, aut interdicti prætextu, à dicta valeat electione repelli: iuribus aliis circa electionem eandem hactenus editis, plenè in ſuò robore duraturis.

Electos, & alios [qui mittere, vel ire tenentur ad curiam] adſtringit ad id, Sede vacante.

§. Verùm, quia tam ex prouiſis remediis, quàm ex orationibus ad Deum ſuper huius negotio effundendis, quòd breuiter huiuſmodi celebretur electio, præſumendum eſt probabiliter, & ſperandum. Statuimus, vt electi, & alii, qui ex quacunque cauſa ad Sedem Apoſtolicam venire, vel mittere ſunt adſtricti, ad ipſam cùm vacat, ac ſi non vacaret, venire, vel mittere teneantur.

BVLLA CLEMENTIS PAPÆ VI.

SVMMARIVM.

Refertur diſpoſitio decretalis Gregorij X. in Concil. Lugdunen. de electione Romani Pontificis, circa locum, ſeruos Cardinalium, conclaue, & cibos.

Edita Anno ſalut. 1351.

LIcet in Conſtitutione à felic. record. Gregorio Papa X. Prædeceſſore noſtro, ſuper electione Romani Pontificis edita, in Concilio Lugdunenſi inter cætera caueatur expreſsè, quod ſi eundem Pontificem in Ciuitate, in qua cum ſua curia reſidebat, diem claudere contingat extremum, Cardinales in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, omnes conueniant, & in eo ſinguli, ſingulis tantummodo, niſi illi, quibus ex patenti neceſſitate duo permittuntur haberi, contenti ſeruientibus Clericis, vel Laicis, prout elegerint, vnum conclaue nullo intermedio pariete, vel alio velamine inhabitent in communi. Et quod diebus certis non facta prouiſione de Paſtore decurſis, panis, vinum, & aqua tantùm eiſdem Cardinalibus donec ſubſequetur prouiſio, miniſtretur.

Cardinales in Conclaui poſſunt habere duos ſeruos Clericos, vel Laicos.

§. Quia tamen ſicut frequenti multorum aſſertione, & in Cardinalatu conſtitutorum percepimus, nonnulli ex Cardinalibus in obſeruatione Conſtitutionis ipſius grauati aliàs nimium extiterunt,

terunt, multi quoque ex ipſis duos in dicto Conclaui habuerint ſeruientes, non abſque ſcrupulo conſcientiæ, propter ambiguitatem dictorum verborum, videlicet, quibus ex patenti neceſſitate, duo permittuntur haberi, in dicta Conſtitutione, vt præmittitur contentorum. Nos prouidere ſuper his cupientes, ex his, & certis aliis cauſis rationabilibus, quæ noſtrum ad id animum induxerunt, rigorem Conſtitutionis ipſius, & etiam ad Fratrum noſtrorum ſupplicationem, in his prouidimus temperandum, auctoritate Apoſtolica ſtatuentes, quod Cardinales poſtquam Conclaue huiuſmodi, ſeù clauſuram pro dicta electione celebranda intrauerint, ſinguli duos ſeruientes tantùm Clericos, vel Laicos, poſſint habere, prout duxerint eligendos.

Cardinales in Conclaui in prandio, & in cœna vnum ferculum tantùm poſſunt habere cum aliys, quæ ad condimentum, vel ſaporem pertinent, & nullus Cardinalis poteſt veſci de alterius ferculo.

§. Ac etiam ſingulis, præter panem, vinum, & aquam in prandio, & in cœna, vnum dumtaxat ferculum, ſeù miſſum carnium vnius ſpeciei tantummodo, aut piſcium, ſeu ouorum, cum vno potagio de carnibus, vel piſcibus principaliter non confectis, & decentibus ſalſamentis habere valeant, vltra carnes ſalitas, & herbas crudas, ac caſeum, fructus, ſiue electuaria; Ex quibus tamen nullum ſpecialiter ferculum conficiatur, niſi ad condimentum fieret, vel ſaporem. Nullus verò eorum de alterius ferculo veſci poſſit.

Cardinales in Conclaui poſſunt habere velamina ſimplicium cortinarum, vt honeſtiùs poſſint quieſcere in ſuis lectis.

§. Liceat etiam eis ex decentia honeſtatis, habere in clauſura huiuſmodi, cum in lectis quieſcendi cauſa, vel dormiendi, eſſe voluerint, dumtaxat intermedia, ſeù velamina ſimplicium tantummodo cortinarum.

Derogatur Conſtitutionibus contraryis.

§. Prædictis, & fel. mem. Clementis Papæ V. Prædeceſſoris noſtri, & aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis contrariis, quibus per hoc in aliis derogare nolumus, non obſtantibus quibuſcumque.

Nulli ergo &c. Dat. Auenione octauo idus Decembris Pontificatus noſtri Anno decimo.

BVLLA

BVLLA IVLII PAPÆ II.

SVMMARIVM.

Electio Papæ per ſimoniam eſt nulla, & ſic electus quamuis in concordia Cardinalium, & horum nemine diſcrepante, eſt Apoſtaticus, & vt ſimoniacus, & Hæreſiarcha habetur, & eſt priuatus omnibus officijs, beneficijs cuiuſcunque generis, atque etiam priori Cardinalatus honore, & perpetuò ad omnia prædicta inhabilis efficitur, & contra ipſum à quocumque Cardinali poteſt opponi de ſimoniaca labe, & ſicut de vera, & indubitata hæreſi.

Edita Anno ſalut. 1505.

CVm tam diuino, quàm humano iure, in ſpiritualibus præcipuè, deteſtabiliter ſit ſimoniæ labes prohibita, & longè magis in electione Romani Pontificis Vicarij Ieſu Chriſti D.N. abominabilis ſit, & vniuerſali Eccleſiæ pernicioſa. Nos, qui regimini eiuſdem vniuerſalis Eccleſiæ meritis imparibus annuente Domino præſidemus, cupientes, quantùm cum Deo poſſumus in præmiſſis pro tantæ rei neceſſitate, ac periculi magnitudine, vt tenemur, inpoſterum ſalubriter prouidere, de Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium conſilio, & vnanimi conſenſu, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, Apoſtolica auctoritate, & de poteſtatis noſtræ plenitudine, ſtatuimus, ordinamus, decernimus, & definimus, quòd ſi, quod Deus pro ſua clementia, & ineffabili bonitate auertat, contingerit, poſtquam nos, vel Succeſſores noſtros ſucceſſiuè, ipſe Deus ab huiuſmodi vniuerſalis Eccleſiæ regimine abſoluerit, humani generis inimico procurante, & ambitione, vel cupiditate ad hoc inclinante, ſeù impellente, electionem Romani Pontificis ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo, ſeù aliquibus de cætu Cardinalium quomodolibet votum dantibus, per ſimoniacam hæreſim in dando, promittendo, vel recipiendo pecunias, bona cuiuſque generis, caſtra, officia, vel beneficia, ſeu promiſſiones, & obligationes, commiſſam, per ſe vel alium, ſeù alios quomodocunque, & qualitercunque etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium vnanimi concordia, quomodolibet etiam per viam aſſumptionis, vnanimiter nemine diſcrepante, etiam ſine ſcrutinio facta, celebrari, vel fieri, non ſolum huiuſmodi electio, vel aſſumptio, eo ipſo nulla exiſtat, & nullam eidem ſic electo, vel aſſumpto, adminiſtrandi in ſpiritualibus, & temporalibus facultatem tribuat, ſed etiam contra dictum ſic electum, vel aſſumptum, de ſimoniaca

la-

Digitized by Google

labe, à quocunque Cardinali, qui eidem electioni interuenit, opponi, & excipi poſſit, ſicut de vera, & indubitata hæreſi, ita quòd à nullo pro Romano Pontifice habeatur, quinimo ipſe ſic electus, à priori ſuo Cardinalatus, & alio quocunque honore, Eccleſijs Cathedralibus etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus, Monaſterijs, dignitatibus, & alijs quibuſcunque beneficijs, & penſionibus, quæ tunc obtinebat in titulum, vel in commendam, aut aliàs quomodocunque eo ipſo, abſque alia declaratione, priuatus exiſtat, & idem electus non Apoſtolicus, ſed Apoſtaticus, & tanquam ſimoniacus, & Hæreſiarcha, & ad prædicta omnia, & ſingula perpetuò inhabilis habeatur.

Electio Papæ per ſimoniam, non conualidatur per inthronizationem, temporis curſum, adorationem, aut obedientiam Cardinalium.

§. Nec huiuſmodi ſimoniaca electio per ſubſequentem ipſius inthronizationem, ſeù temporis curſum, aut etiam omnium Cardinalium adorationem, ſeu obedientiam, vllo vnquam tempore conualeſcat.

Licet omnibus Cardinalibus, Clero, Populo Romano, & omnibus Officialibus ab obedientia Papę electi per ſimoniam impunè diſcedere.

§. Liceatque omnibus, & ſingulis Cardinalibus etiam illius, qui huic ſimoniacæ electioni, ſeù aſſumptioni conſenſerint, etiam poſt inthronizationem, & adorationem, ſeù obedientiam, ac etiam vniuerſo Clero, & Populo Romano, necnon ſubditis, & S. Angeli de Vrbe, ac quarumuis aliarum Romanæ Eccleſiæ arcium Præfectis, Caſtellanis, Capitaneis, & alijs Officialibus quocunque homagio, ſeù iuramento, vel cautione præſtitis, non obſtantibus, à talis electi, etiam inthronizati, obedientia, & deuotione, impunè, & quandocunque diſcedere [ipſis Fidei Romanæ Eccleſiæ, & obedientiæ futuri Romani Pontificis canonicè intrantis, nihilominus aſtrictis permanentibus] & eum, vt magum, ethnicum, publicanum, & hæreſiarcham euitare.

Cardinales poſſunt contra electum Papam per ſimoniam implorare auxilium brachij ſecularis ſi ſe ingeſſerit in adminiſtratione, nec ob id ſchiſmatici fiunt.

§. Ad cuius quoque confuſionem, poſſint Cardinales, qui præfatæ electioni ſe opponere voluerint, ſi præſumpſerit ſe regimini vniuerſalis Eccleſiæ, prætextu talis electionis ingerere, auxilium brachij ſecularis contra eum implorare. Nec tales ab eius obedien-

Digitized by Google

dientia aſcendentes,tanquam tunicæ Domini ſciſſores,aliquarum propter dictum diſceſſum pœnarum, ſeu cenſurarum vltioni ſubiaceant.

Imponitur pœna priuationis beneficiorum, & dignitatum quorumcumque etiam Cardinalatus, Cardinalibus eligentibus Papam per ſimoniam.

§. Cardinales verò, qui eum ſic ſimoniacè elegerint, à ſuis ordinibus, & etiam Cardinalatus titulis, & honore, ac quibuſcumque Patriarchalibus, Archiepiſcopalibus, Epiſcopalibus, & aliis, Prælaturis, ac dignitatibus,& beneficiis,quæ in titulum,vel commendam tunc obtinebant, vel in quibus, ſeu ad quæ ius tunc habebant,abſque alia declaratione, priuati exiſtant, niſi ab illo penitùs, & cum effectu diſceſſerint, & reliquis Cardinalibus qui huiuſmodi ſimoniæ non conſenſerint, infra terminum octo dierum, poſtquam fuerint ab eis requiſiti, perſonaliter ſi fieri poterit,aliàs per edictum publicum, ſe abſque fictione, vel fraude vniuerint, & coniunxerint. Et tunc ſi præfatis aliis Cardinalibus ſe vniuerint, & coniunxerint, in priſtinum ſtatum, & ad priſtinos honores, & dignitates etiam Cardinalatus, ac Eccleſias, & beneficia, quibus præerant, & quæ obtinebant, reintegrati, rehabilitati, ac reſtituti, & repoſiti, ab huiuſmodi ſimoniæ labe, & cenſuris, ac pœnis Eccleſiaſticis quibuſcumque abſoluti eo ipſo exiſtant.

Imponuntur pœnæ contra mediatores electionis Papæ per ſimoniam.

§. Mediatores verò, proxenetæ, trapezitæ, tam Clerici, quam Laici,cuiuſcumque dignitatis, qualitatis,& ordinis fuerint,etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, ſiue Epiſcopali, vel alia ſeculari, mundana, ſiue Eccleſiaſtica dignitate præditi,etiam quorumcunque Regum, & Principum Oratores, vel Nuncii, huius ſimoniacæ electionis participes, ſint omnibus ſuis Eccleſiis, beneficiis, prælaturis, & feudis, ac aliis quibuſcumque honoribus, & bonis, eo ipſo priuati, & ad ſimilia inhabiles, ac etiam actiuè, & paſſiuè inteſtabiles, & eorum bona ipſo facto, ad inſtar reorum criminum læſæ Maieſtatis,Fiſco Apoſtolicæ Sedis applicentur,& deuoluantur,ſi prædicti delinquentes Eccleſiaſtici fuerint, vel aliàs Romanæ Eccleſiæ ſubditi. Bona verò, & feuda taliter delinquentium, non ſubditorum ſecularium, in partibus exiſtentia, Fiſco ſecularis Principis in cuius territorio bona ſita fuerint,ipſo facto ſimiliter applicentur. Ita tamen quod ſi infra tres menſes, à die quo no-

notum fuerit, illos ſimoniam commiſiſſe, vel participaſſe, Principes dicta bona Fiſco ſuo actualiter non applicauerint, ex tunc illa Fiſco Eccleſiæ Romanæ applicata cenſeantur, & ſint,eo ipſo; abſque aliqua ſimiliter declaratione.

Annullantur omnes obligationes ſimoniacæ, interuenientes in electione Romani Pontificis.

§. Promiſſiones quoque & obligationes, ſiue ſponſiones propterea quandocunque, etiam ante tempus dictæ electionis, etiam extra perſonas Cardinalium per quoſcunque alios quomodocunque factæ,cum quauis inexcogitabili ſolemnitate, & forma, etiam iurata: conditionales, ſiue euentuales, & in forma excommiſſarum ex quacunque cauſa etiam depoſiti, mutui,cambij, confeſſionis de receptis,donationis,arrendamenti,vel venditionis,permutationis, vel alterius cuiuſcunque contractus, etiam in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ, factæ; ſint nullæ, & inualidæ, & ad exigendum inefficaces, nullusque illarum vigore cogi, vel conſtringi poſſit, in iudicio, vel extra, liceatque omnibus ab illis impunè abſque aliquo metu, ſiue periurij, notæ, recedere.

Cardinales non complices in electione Papæ ſimoniaca, alium poſſunt eligere, & Concilium conuocare.

§. Et inſuper liceat Cardinalibus,qui electioni prędictæ ſimoniacæ interfuerint, & à præfato ſic electo diſceſſerint,adhibitis ſecum alijs Cardinalibus, qui huiuſmodi ſimoniacæ electioni conſenſerunt,& poſtea eiſdem Cardinalibus in dicta ſimonia non complicibus ſe vniuerint, ſi ſe cum eiſdem vnire voluerint, alioquin ſine eis ad vlterius nihilominus Pontificis electionem, non expectata alia ſententia declarationis ſimoniacæ electionis huiuſmodi, eadem tamen præſente noſtra Conſtitutione ſemper in ſuo robore permanente,liberè,aliàs tamen canonicè, deuenire, & Concilium etiam generale indicere, & conuocare in loco idoneo, prout eis videbitur expedire.

Derogatur Conſtitutionibus contrarijs.

§. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & præcipuè fel.record.Alexandri Papæ III.quæ incipit,Licet de vitanda diſcordia, & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, etiam in Concilijs generalibus editis cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Excommunicantur Card. ſi contrafecerint huic conſtitutioni, additur decretum irritans, & aliæ ſolitæ clauſulæ, & conſtitutio iubetur publicari.

§. Inhibentes poſtremò omnibus, & ſingulis S. R. E. Cardinalibus, qui pro tempore erunt, & eorum Sacro Collegio, ne Apoſtolica Sede vacante, prędictis contrauenire, vel contra pręmiſſa, vel aliquod pręmiſſorum ſtatuere, diſponere, & ordinare, vel aliquo modo facere, ſeù attentare pręſumant, quocunque exquiſito colore, vel cauſa, ſub excommunicationis latę ſententię pœna, quam ipſo facto incurrant; & à qua non niſi per Romanum Pontificem canonicè electum abſolui poſſint, niſi in mortis articulo.

Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, vel aliquo pręmiſſorum à quoquam ſcienter, vel ignoranter, etiam per nos contigerit attentari.

Vt autem præſentis conſtitutionis, decreti, ſtatuti, ordinationis, ac inhibitionis noſtræ huiuſmodi tenor ad omnium notitiam deducatur, volumus præſentes litteras noſtras in valuis Baſilicæ Principis Apoſtolorum, necnon Cancellariæ, ac acie Campi Floræ affigi, nec aliam earundem litterarum publicationis ſolemnitatem requiri, aut expectari debere, ſed huiuſmodi affixionem pro ſolemni publicatione, & perpetuo robore ſufficere.

Nulli ergò omninò hominum liceat, hanc paginam noſtrorum conſtitutionis, ordinationis, ſtatuti, decreti, diffinitionis, applicationis, approbationis, & inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo quinto 19. Kal. Febr. Pontificatus noſtri Anno Secundo.

BVLLA PAVLI PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Deteſtatur crimen ambitus, rationibus, & auctoritatibus diuini, & humani iuris.

Edita Anno ſalut. 1558.

CVM ſecundum Apoſtolum nemò debeat ſibi honorem aſſumere, ſed qui tanquam Aaron vocatur à Deo; facilè ab omnibus iudicari poteſt, quàm grauiter excedant, errent, & peccent, qui tàm inferiores, quàm ſuperiores dignitates Ecle-

cleſiaſticas, & ipſam denique Beati Petri Sedem, ac Apoſtolicę dignitatis culmen, & apicem, à Deo Optimo Maximo, à quo omnia bona procedunt, nulla prorſus humana ope, nec cuiuſuis auxilio, conſilio, vel fauore interueniente, prouenire non arbitrãtur, ſed illas tanquam venales, aut alias in diſpoſitione mortalium conſtitutas, diuerſis modis, & medijs ambire, & aſſequi, ſeù potiùs vſurpare præſumũnt. Nam vt Romanæ, & cuiuslibet alterius, tam ante, quam poſt Domini Dei, & Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti in terris aduentum, benè inſtitutę Reipublicę, de ambitu, & contra ambitus reos, ſanctiſſimè promulgatas, & inuiolabiliter obſeruatas leges, ad pręſens omittamus, nonne huiuſmodi deteſtabile ambitus ſcelus, etiam iure diuino grauiſſimè punitur, cum Abſalon, qui Regnum Genitoris ſui adhuc viuentis ambiebat, ex mulo, cui inſederat eleuatus, capillis capitis ſui quercui ſuſpenſus remanſit, & Ioab tribus lanceis in corde trafixus fuit? Nonne illud Sacrorum Conciliorum à Sancta Dei Eccleſia receptorum, & approbatorum auctoritas, diuerſimodè deteſtatur, & punit, cum quemcumque Præsbyterum, aut Diaconum, ſeù Clericum, qui Papa incolumi, & eo inconſulto, ſubſcriptionem pro Romano Pontificatu accommodare, aut pyctatia promittere, ſeù Sacramentum pręhere tentauerit, aut aliquod ſuffragium polliceri, vel de hac cauſa priuatis conuenticulis factis, aliquid deliberare, & decernere pręſumpſerit, loci ſui dignitate, & communione priuandum, anathematiſque pœna plectendum cenſeat, & propter occultas fraudes, & coniurationum huiuſmodi ſecrètas inſidias; ſi quis harum actionum particeps, conſilia eorum, qui de Pontificali agunt ambitu, ad notitiam Eccleſię deferat, & rationabili probatione conuincat, eum non ſolùm ab omni culpa purgatum remanet, verum etiam remuneratione non indigna ſubleuari velit, & ſtatuat, & exindè non modò ſacrorum canonum, ſed etiam ſecularium legum interpretes peritiſſimi, & probatiſſimi, ambientes Papatum, aut ſuper eo, Papa viuente, & inconſulto, tractantes, ſeù conuenticula facientes, crimen læſæ Maieſtatis in pr. cap. & ſimoniacę hereſeos incurrere decreuerint, non ſine clara, & aperta ratione, cum omnis tractatus de loco, dignitate, & bono alicuius viuentis, eo non conſentiente, ab vtroque iure prohibeatur, & reprobetur, pręſertim cum indè pręſtetur votum captandæ mortis, quod ſacri

Alludit ad conſtitutionẽ editam in Concil. Rom. ſub Symmaco Papa, de qua ſupra

Digitized by Google

canones, & venerandę leges paſſim abhorrent, & deteſtantur. Accedit quòd cum inter Pontificem, & Eccleſiam contrahatur ſpirituale coniugium, quod fortius eſt carnali, grauiſſimæ pœnæ ex vtriuſque iuris cenſura imponuntur ijs, qui conſtante matrimonio, de alio coniuge tractare præſumunt. Quare cum peccatis exigentibus plures in dies B. Petri Sedem, nobis viuentibus, & inconſultis ambire, & conuenticula ſuperindè facere dignoſcantur, & ad hoc ſuffragia S. R. E. Cardinalium obtinere, & quodammodo ſubharrare procurent, & fatagant.

Confirmat, & innouat omnes Conſtitutiones, & Decreta Conciliorum contra ambientes Papatum emanata.

§. Nos cupientes huiuſmodi deteſtabilia ambitus,& illi cõiuncta ſimoniacę hęreſeos, & lęſę Maieſtatis crimina: non ſolum noſtris, ſed etiam ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium temporibus, perpetuò abolere, & nõ ſolùm ex vſu,ſed etiam ex mentibus hominum,prȩſertim in electione Romani Pontificis qui Domini Dei, & Saluatoris Ieſu Chriſti in terris Vicarius exiſtit, radicitùs euellere, & in præmiſſis pro tantæ rei neceſsitate, & periculi magnitudine, vt tenemur, ſaluhriter prouidere, habita ſuper his cum Venerabilibus fratribus noſtris ipſius S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum conſilio,& vnanimi aſſenſu,hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione, Apoſtolica auctoritate, & de noſtrę Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, omnes,& ſingulas excommunicationis, ſuſpenſionis,& interdicti, ac priuationis, & quaſuis alias ſententias, cenſuras, & pęnas dudum à Romanis Pontificibus prędeceſſoribus noſtris; aut Sac.Conc. ſeù Sãctorũ Patrum noſtrorum decretis,ſtatutis, capitulis, canonibus, conſtitutionibus,& ordinationibus contra ſic ambientes quomodolibet latas, & promulgatas approbamus, & innouamus, ac perpetuò obſeruari, & in viridi obſeruantia. ſi forſan in ea non ſint,reponi, et eſſe debere.

Ponuntur pœnæ grauiſſimæ contra tractantes de electione futuri Pontificis viuente Papa, & eo conſulto.

§. Necnon quoſcunque in præmiſsis, tàm noſtro, quàm ſucceſſorũ noſtrorum prędictorum tempore, publicè; vel occultè,aut aliàs quomodolibet delinquentes, cuiuſcũque ſtatus, gradus ordinis, conditionis,& prȩeminentię extant, etſi Epiſcopali,Archiepiſcopali, Patriarchali, aut alia maiori Eccleſiaſtica dignitatè,

ſeù

ſeu Cardinalatus honore, vel mundana, etiam Ducali, Regali, Reginali, aut Imperiali auctoritate, ſiue excellentia præfulgeant, & eorum quemlibet ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurrere volumus, atque decernimus. Et nihilominùs conſiderantes dignum eſſe, vt quos Dei timor à malo non reuocat, Eccleſiaſticæ ſaltem coerceat ſeueritas diſciplinæ, de ſimilibus conſilio, & aſſenſu, ac auctoritate, & plenitudine poteſtatis volumus, & declarando, ſtatuimus, & ordinamus, & decernimus, quòd ſententijs, cenſuris, & pœnis prædictis in ſuo robore, & efficacia remanentibus, ac effectum ſuum ſortientibus, omnes, & ſinguli, tàm clerici, quàm vtriuſque ſexus laici, qui per ſe, vel alios nobis viuentibus, & inconſultis, vel ſcriptis, aut nuncijs, cum aliquo de futuro Pontifice eligendo hactenùs tractarunt, vel tentarunt, ſeu impoſterum Romano Pontifice viuente, & inconſulto tractabunt, vel tentabunt, etiamſi, vt præfertur qualificati, & dignitate, honore, & auctoritate, & excellentia prædictis præditi exiſtant; ſint ipſo iure, & facto, abſque alia deſuper ferenda ſententia excommunicati excommunicatione maiori, & maledictione æterna damnati, & ab excommunicatione, & maledictione huiuſmodi per alium, quam per nos, & Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, præterquam in mortis articulo abſolui non poſſint, incurrerintque, & incurrant reſpectiuè crimen ſimoniacæ hæreſeos, & læſæ Maieſtatis in primo capite, ac priuationem omnis etiam Epiſcopalis, Archiepiſcopalis, & Patriarchalis, ac cuiuſuis alterius maioris, vel minoris dignitatis, ac Cardinalatus honoris, necnon Ducalis, Regalis, Reginalis, & Imperialis auctoritatis, & excellentiæ, ac omnium, et ſingularum Eccleſiarum, Cathedralium quoque, ac prioratuum, aliorumque beneficiorum, et officiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, et ſine cura ſæcularium, ac quorumuis ordinum regularium per eorum quemlibet obtentorum, necnon quorumuis fructuum, reddituum, et prouentuum Eccleſiaſticorum, ac penſionum annuarum ſuper ſimilibus fructibus, redditibus, et prouentibus reſeruatorum, et aſſignatorum, ac Regnorum, Dominiorum, feudorum, et bonorum ſpiritualium. et temporalium, vel miſtorum, etiam patrimonialium, et allodialium, necnon iurium patronatus, et iuriſdictionum quarumcunque: careantque voce actiua, et paſſiua, ac effecti ſint, et efficiantur reſpectiuè perpetuò inhabiles, et incapaces omnium digni-

dignitatum, honorum, bonorum, iurium, et legitimorum actuum, perpetuaque infamia, vbique gentium ſint notati, et notentur reſpectiuè, nec infamia huiuſmodi ab eis aboleri, neque ipſi vllo vnquàm tempore ad vocem, dignitates; honores, bona, iura, et actus huiuſmodi, niſi ex ſpeciali verbo, et mandato noſtro, ſeu Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, noſtra, ſeu illius manu propria ſubſcripto, ac ſpecifica, et indiuidua, reatus, et culpæ ſuæ qualitate expreſſa, reſtitui poſſint.

Eaſdem pœnas grauiſſimas extendi ad complices huius delicti, niſi reuelauerit huiuſmodi delictum.

§. Quodque ſimiles ſententias, cenſuras, et pœnas reſpectiuè incurrerint, et incurrant ipſo iure, et facto, ac ſine alicuius ſententiæ prolatione, omnes, et ſinguli etiam, vt præmittitur qualificati, et dignitatibus huiuſmodi præditi, cuiuſuis ſexus, et ordinis exiſtant, qui per ſe, vel alium, ſeu alios à die noſtræ ad ſummi Apoſtolatus apicem Aſſumptionis, vſque in hanc diem in præmiſſis, aut eorum aliquo quoduis auxilium, conſilium, vel fauorem, ſeu operam, verbis, vel ſcriptis, aut re, vel facto, ſeu promiſſione, pollicitatione, ſuaſione, vel his omnibus inſimul, aut quouis alio modo, directè, vel indirectè, principaliter, vel incidentaliter præſtiterunt, ſeu in futurum quouis etiam ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum tempore præſtabunt, aut in præmiſſis mediatores, proxenetæ, nuncij, mandatarij, procuratores, ſeu trapezitæ fuerunt, vel in poſterum, vt præfertur erunt, ſeu aliàs in præmiſſis quouis modo intromiſerunt, vel immiſcuerunt, ſeu in poſterum etiam tempore ſucceſſorum huiuſmodi habebunt, niſi ea nobis, aut ſucceſſoribus noſtris, quorum tempore id continget, vel alteri, cui id per nos, vel ſucceſſores prædictos commiſſum fuerit, per ſe, vel alium, ſeu alios cum primum commodè potuerint, reuelauerint, etiamſi in præmiſſis aliquod aliud auxilium, conſilium, vel fauorem, aut opem non præſtiterint.

Venia conceditur, & præmium reuelantibus hoc crimen.

§. Nos enim iis, qui præmiſſa reuelauerint, etiamſi complices fuerint, non ſolùm veniam, ſed etiam gratiam, et præmia pollicemur, prout etiam ſucceſſores noſtros præfatos facturos eſſe confidimus, ad hoc, vt eorum iudicio, participes tanti criminis valeant coerceri.

Impu-

Impugnantes hanc conſtitutionem, vt illicitam, iniuſtam, aut iniquam, varijs puniuntur pœnis.

§. Et ſi quis, vllo vnquam etiam dictorum ſucceſſorum noſtrorum tempore, præſentes litteras, & in eis contenta, quæcunque iniuſta, illicita, vel iniqua exiſtere, aut iu toto, vel in parte non valere, ſeu aliquo tempore non valitura eſſe, vel à nobis ſic fieri non potuiſſe, aut non debuiſſe, auſu temerario aſſerere præſumpſerit; cuiuſcumque dignitatis exiſtat, etiam ſi Cardinalatus honore, aut Regia, vel Imperiali præeminentia, & excellentia præfulgeat, ipſo iure, & facto anathematis mucrone percuſſus ſit, & contra eum tanquam verè ſchiſmaticum, & hæreticum inquiri, & tanquam talis puniri, eiuſque memoria damnari poſſit.

Derogatur contrarijs conſtitutionibus, publicatio committitur cum ſolitis clauſulis.

§. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon cuiuſuis Conclauis capitulis, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apoſtolicis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, et inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, et alijs decreris, quibuſuis perſonis ſub præſentibus comprehenſis, per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, et Sedem Apoſtolicam etiam motu proprio, et ex certa ſcientia, ac ſimili poteſtatis plenitudine, aut conſiſtorialiter, ſeu aliàs quomodolibet conceſſis, et etiam iteratis vicibus approbatis, et innouatis [quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, et indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, et forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, et expreſsè derogamus, et ſufficienter derogatum eſſe decernimus] cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Vt autem præſentes literæ ad omnium, quorum intereſt notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam prætendere valeat, volumus eas in Baſilica Principis Apoſtolorum de Vrbe, et Can-

Cancellariæ Apoſtolicæ,ac in acie Campi Floræ, per aliquos ex Curſoribus noſtris publicari, earumque copiam inibi affixam dimitti, nec non publicationem, & dimiſſionem copiæ affixæ huiuſmodi ſufficere,& omnes.quos æedem litteræ tangunt arctare, perinde, ac ſi eis perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent.

Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, innouationis,declarationis,ſtatuti,ordinationis,derogationis,decretorum, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis hoc autem attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingenteſimo quinquageſimo octauo, Pontificatus noſtri anno quarto.

BVLLA PII PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Quanta maturitate, ac diligentia fieri debeat Romani Pontificis electio.

Edita Anno ſalut. 1562.

IN eligendis Eccleſiarum Prælatis, quibus & humana & diuina miniſteria committuntur, quantam adhiberi curam oporteat, teſtantur Patrum noſtrorum ſacratiſsimæ conſtitutiones, quas illi magna ſeueritate de Epiſcoporum,& aliorum Prælatorum qualitate ediderunt: propterea quod à bonis bona omnia, videlicet charitas, vigilantia, eccleſiaſtica diſciplina, denique animarum eis commiſſarum ſalus proficeretur, à malis verò contra, non niſi mala, nempè auaritia, negligentia, faſtus, & animarum periculum poſſit expectari. Quòd ſi in quibuslibet Eccleſiarum Paſtoribus tantoperè prouidendum eſt, nè quis aſſumatur indignus, maiorem certè, & perſpicaciorem diligentiam in Rom.Pont.eligendo, qui cæteris Paſtoribus eſt præfuturus,& totius Dominici gregis curam habiturus, oportet adhiberi.

Recenſentur Pontifices,qui Conſtitutiones ediderunt de Romani Pontificis electione.

§. Hac ſancta meditatione permoti Prædeceſſores noſtri, & præſertim fel. rec.Alexander III. Gregorius X. Clemens V. Clemens IV. & Iulius II. nonnullas Conſtitutiones ſanxerunt ad prouidendum, vt Summorum Pontificum electiones liberè, & rectè, & maturè fierent. Sed quoniam res humanæ ſemper in deteriùs pro-

prolabuntur, niſi ſit, qui eas aſſiduè retineat, & conſeruet: Verendumque ſit, ne aliquando propter earum Conſtitutionum tranſgreſſionem ſuborti abuſus longiùs ſerpant, & progrediantur.

Cardinales abſentes per decem dies expectantur, & interim fiunt exequiæ Pontificis mortui, quarum expenſæ taxantur.

§. Nos quantum cùm Deo poſſumus, futuris caſibus, & periculis occurrere volentes, eorundem Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, tùm innouando, tùm declarando, & pro rerum, & temporum neceſſitate ſupplendo, de fratrum noſtrorum vnanimi conſilio, atque aſſenſu definimus, ſtatuimus, & declaramus, vt cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales præſentes, decem tantummodo diebus iuxtà dicti Gregorij Prædeceſſoris Conſtitutionem in Concilio Lugdunen. editam, Cardinales abſentes expectare teneantur, & interim ſolitas nouem continuorum dierum exequias, omninò peragant, nec vllo prætextu vlteriùs differant. Et ne quid impedimento eſſe poſſit, quo minùs exequiæ ipſæ nono die abſoluantur, ſi quando per obſeruantiam alicuius magni, & præcipui feſti Cardinalibus videretur officium exequiarum intermitti debere; dies illi ſic intermiſſi in numerum nouem dierum nihilominùs computari debeant, & impenſa, quæ in eis pro exequijs facienda eſſet, intèr pauperes Chriſti diſtribuatur. Ac vt ſuperfluis quoque ſumptibus, qui iam in immenſum excreuerunt, modus imponatur, funus ſimpliciùs quàm conſueuerit fiat, itaùt illius ratione [præter regalia Populo Romano præſtari ſolita] decem millium ducatorum ſummam pannis lugubribus, & regalibus, tàm Camerarij, & Clericorum, ac aliorum Cameralium, quàm aliorum quorumcumque Miniſtrorum, & Officialium, ac alijs omnibus omninò computatis, impenſa non excedat. Summa autem decem millium huiuſmodi, vel ſi Collegio viſum fuerit etiam minor, ac nullo modo maior, per tres Cardinales antiquiores vnum videlicèt de quolibet ordine, & Camerarium proportionabilitèr pro rata diſtributionis aliàs fieri ſolitæ, intèr prædictos omnes, & ſingulos diuidatur.

Lapſis decem diebus poſt Miſſam de Spiritu Sancto Cardinales ingrediuntur Conclaue, & ad negociū electionis procedūt, & ſingulis diebus fieri debet ſcrutinium, & licet etiā in primo ſcrutinio accedere.

§. Lapſis verò decem diebus à die obitus Pontificis, ingreſſus Conclauis nullatenùs prorogetur, aut differatur: ſed ſequenti die

Miſſa de Spiritu Sancto celebrata, ſiuè Cardinales abſentes venerint, ſiuè non, qui fuerint præſentes ſtatim Conclaue ingredi teneantur, & ingredientes ipſi abſque mora aliqua, omiſſa omninò capitulorum confectione primis diebus fieri ſolitorum, in electionis negocio procedant, & ſingulis diebus ſcrutinium fiat, & in primo ſcrutinio etiam accedere liceat.

Nolentes ingredi Conclaue, pœnam Gregorianæ Conſtitutionis incurrunt.

§. Si qui verò fortè intrare noluerint, vel ingreſſi abſque manifeſta infirmitatis cauſa, iuramento Medicorum, & à maiori parte Cardinalium per ſecreta ſuffragia approbata exiuerint, dictæ Conſtitutionis Gregorij X. pœnam incurrant.

Cardinales præſentes in Conclaui. & extra, lapſis decem diebus poſſunt eligere Pontificem.

§. Declarantes nihilominùs, quod poſtquam Card. præſentes alijs Cardinalibus etiam de latere Legatis, aut ex alia quacunque etiam publica cauſa, etiam cum licentia Summi Pontificis abſentibus, vlteriùs non expectatis, poſt tamen lapſum dictorum decem dierum à morte Pontificis, electionem ſiuè intrà, ſiuè extrà Conclaue fecerint, electio ſic facta ex itineris, aut alterius etiam probabilis, & notorij ipſorum Card. abſentium impedimenti prætextu, impugnari minimè valeat, cum publica vtilitas ex matura electione proueniens, cuiuis alteri rationi præferri debeat.

Poteſtas Sacri Collegij Sede vacante ponitur.

§. Sedis autem vacatione durante, Collegium Cardinalium in ijs, quæ ad Pont. Max. dùm viueret pertinebant, nullam omninò poteſtatem, aut iuriſdictionem habeat, neque gratiam, neque iuſtitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi: ſed ea omnia futuro Pontifici reſeruare teneatur. Neque de ſtatu temporali S.R.E. neque de pecunijs Cameræ Apoſtolicæ, aut Datarij, vel pro ſolutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quauis cauſa [caſibus infraſcriptis dumtaxat exceptis] quicquam diſponere, nec contra dictam Gregorij Conſtitutionem pro ſeipſis aliquid percipere, nec æs alienum vltra neceſſarios ſumptus præſentibus comprehenſos contrahere debeat, neque Camerarius, Theſaurarius, Datarius, Depoſitarius, Caſtellanus Arcis S.Angeli, aut alij Officiales contra harum Conſtitutionum tenorem Collegio obedire

Digitized by Google

dire teneantur, ſiue debeant: quinimò ſi eis talibus obtemperauerint, aut ipſi Cardinales, vel Officiales eorum officijs contra præmiſſa aliquid attentare pręſumpſerint, de ſuo proprio Cameræ Apoſt. plenariè ſatisfacere; & pecunias erogatas reſtituere, ac quæuis damna ad eligendi Pontificis, arbitrium reſarcire cogantur. Quod autem expendi poſſit, erit præfata decem millium ducatorum ſumma: Illud item quod pro victu familiæ Pontificiæ ante Conclauis ingreſſum, ac poſt ingreſſum, pro pauperum Officialium Palatij tantùm per Camerarium, & Priores ordinum deſcriben. victu, ac etiam pro eleemoſynis Sede vacante fieri conſuetis, itemque pro defenſione terrarum Eccl. vel partis earum, necnon pro regalibus Pop. Rom, & illius Magiſtratibus, ac cuſtodia Vrbis, & Conclauis, illiuſque prouiſionibus opportunis neceſſarium erit. Quæ verò impenſa pro defenſione terrarum, & locorum Eccleſiæ, & ſecuritate, ac prouiſionibus Conclauis facienda ſit, Cardinales præſentes per ſecreta ſuffragia ordinare debeant, ita vt maioris partis ſententia obtineat id, quod obſeruandum erit; etiam in Gubernatoribus Vrbis, tàm vltra pontem, quam citrà, & alijs Officialibus etiam pro Status Eccleſiaſtici regimine ſi opus fuerit eligendis. Si vero vltra prædicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus, & ſingulis Cardinalibus præſentibus iuxtà ordinationem Gregorij X. aut ſaltem duabus illorum tertijs partibus per ſecreta ſuffragia videretur celeriter occurrendum: tunc Collegium iuxtà maioris partis ſententiam ſimilitèr per ſecreta ſuffragia de remedio opportuno; ac prouidè de neceſſaria impenſa prouidere poſſit, & debeat.

Tres Cardinales antiquiores, vnus ex quolibet ordine, & Camerarius occurrentes neceſſitates proponunt in Congregationibus, & curam habent clauſuræ Conclauis.

§. Statuimus etiam quod tres Cardinales antiquiores, vnus videlicèt ex quolibet ordine, vnà cum Camerario poſt Pontificis obitum, reliquos Cardinales congregandi, & occurrentes neceſſitates, in congregationibus generalibus proponendi, & vt Conclaue benè vndique claudatur, curandi ius habeant.

Poteſtas trium Cardinalium, de qua in præcedenti §. expirat tertio die, & tranſit ad ſequentes in ordine, ſingulis tribus diebus, manente ſemper poteſtate Camerarij.

§. Ipſorum autem officium tertia die poſt Conclauis ingreſſum,

ſum, omninò expiret, eorumque loco, tres alij ſequentes in ordine, quolibet tertio quoque die cum eodem Camerario in eadem poteſtate ſuccedant.

Ponitur poteſtas Camerarij, & eius Officialium Sede vacante.

§. Camerarij quoque, & Maioris Pœnitentiarij officia, quæ etiam ſede vacante durante ita durare decernimus, & declaramus, vt non ſolùm ea quæ præſenti Conſtitutione prohibentur, & quæ Pontifice viuente exercere non conſueuerunt, ſeù à quibus pro eiuſdem Pontificis reuerentia, aut aliàs quomodolibet abſtinebant, minimè vſurpent: ſed Camerarius, ac Præſidentes, & Clerici, alijque Miniſtri, & Officiales Cam. Apoſt. exactioni pecuniarum eidem Cameræ debitarum, ac prouiſionibus ratione Sedis vacantis iuxtà præmiſſa neceſſariò faciendis dumtaxat incumbere, & propterea à ſolutione debitorum ante Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, rationum ſolidatione, extractionibus frumentorum, remiſſionibus delictorum, aſſecurationibus delinquentium, & quibuſcumque alijs expeditionibus, tàm gratiam, quàm iuſtitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus omninò abſtinere debeant.

Ponitur poteſtas Pœnitentiarij, & eius Officialium.

§. Pœnitentiarius verò, & eius Officiales ea tantùm facere, & expedire valeant, quæ ad forum conſcientiæ pertinent, in reliquis officium eorum conquieſcat, itaque à quibuſcumque matrimonialibus, & alijs diſpenſationibus, ac abſolutionibus, & declarationibus, necnon quibuſuis alijs expeditionibus forum (quod aiunt) fori, mixtim, vel ſeparatim quomodolibet reſpicientibus, omninò abſtineant. Alioquin in quibus tàm Camerarius, quàm Pœnitentiarius, & alij prædicti etiam de licentia, aut mandato totius Collegij contrafecerint, ea nulla, & irrita ſint, ac nemini ſuffragentur. Et nihilominùs eorum exceſſus, & inobedientiæ rationem, Pontificis arbitrio quandocumque reddere teneantur. Litteris etiam noſtris ſuper reformatione Cameræ, & Pœnitentiariæ huiuſmodi editis in ſuo robore permanſuris.

Datarij officium expirat morte Papæ.

§. Datarij verò miniſterium per eiuſdem Pontificis obitum omninò expiret, ita vt non ſolùm datas per eum anteà notatas extendendi poteſtatem minimè habeat: ſed quaſcumque ſupplicationes gratiarum, & iuſtitiæ penès eum, aut eius Miniſtros adhuc

exi-

exiſtentes, etiam ſi datæ fuerint Collegio Cardinalium, ſtatim ſub ſigillo clauſas preſentare teneatur futuro Pontifici reſeruandas. Quod ſi contra præmiſſa quiſquam, ac cuiuſuis etiam Card. inſtantiam attentare præſumpſerit, irritum & inane exiſtat, & nihilominus falſi crimen incurrat, illius rationem futuro Pontifici redditurus.

Poteſtas Cardinalium, & Prælatorum Signaturæ Gratiæ, & Iuſtitiæ conquieſcit.

§. Prohibentes inſuper, ne Card. & Prælati Signaturæ Gratiarum, & Iuſtitiæ Præfecti, ſede vacante ſupplicationes. & commiſsiones aliquas, etiamſi ſupplicantes, paruas datas, vt moris eſt anteà obtinuerint, ſignare valeant: ſed officia eorum omninò ceſſare intelligantur. Quod ſi aliter fecerint, pro exceſsibus huiuſmodi futuri Pontificis arbitrio puniantur.

Cellæ Conclauis ſorte diſtribuuntur.

§. Mandamus quoque quòd cellæ Conclauis, Card. ſorte diſtribuantur, nec liceat eas etiam infirmitatis prætextu mutare, aut deſuper ædificare, vel illas dilatare: ſed quilibet, etiam Decanus, ſit ſua ſorte contentus.

Apud Conclaue habitare, vel morari prohibitum.

§. Poſt Conclauis verò ingreſſum, interdicimus, & expreſsè prohibemus ſub officiorum, & beneficiorum priuationis pœna, atque etiam ſub alia arbitrio Gubernatoris ad cuſtodiam Conclauis deputari ſoliti infligenda, ne quis immediatè ſupra, aut infra Conclaue, ſeù a lateribus habitare, vel morari poſsit. Quæ loca muris claudi, & à Præſidentibus cuſtodiæ Conclauis, ac à dicto Gubernatore ſæpiùs viſitari debeant. Et ſi qua fraus commiſſa fuerit, teneatur ipſe Gubernator ſub periurij pœna eo ipſo incurrenda, & alia arbitrio futuri Pontificis infligenda, delinquentes huiuſmodi Cardinalibus pro tempore deputatis reuelare, curareque vt delinquentes ipſi carcerentur, & acriter puniantur.

Conclauis clauſura à Card. deputatis viſitari debet.

§. Teneantur quoque Card. pro tempore deputati cellas Card. & alia Conclauis loca ſæpiùs viſitare, & diligenter perquirere, ne in ipſius Conclauis muris, aut laquearibus, ſeù pauimentis vetita foramina fiant. Et ſi quid tale deprehenſum fuerit, auctores priuationis officiorum, & beneficiorum, ac alijs etiam corporalibus, & ſeueriſsimis pœnis, Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis arbi-

Digitized by Google

arbitrio afficiantur, & conſcij de præmiſsis eiſdem pœnis teneantur; niſi ſtatim, ſi intra Conclaue fuerint eiſdem Card. deputatis, ſi verò extra Conclaue, Gubernatori, & Prælatis prepoſitis reuelauerint. Qui quidem Gubernator, & Prælati ſub periurii pœna in hoc inuigilare, & opportunè prouidere debeant.

Numerus ſeruorum Cardinalium diffinitur.

§. Quilibet autem Card. in Conclaui duobus ſeruientibus Clericis, vel Laicis contentus ſit, infirmis autem, & grauiter affectis à maiori parte Collegii per ſecreta ſuffragia, tertius ad ſummum indulgeri poſsit.

Conclauiſtæ à Cardinalibus approbandi.

§. Qui ſeruientes familiares domeſtici, & continui commenſales ipſius Card. ab anno ante fuiſſe, & tunc eſſe debeant, & non Mercatores, Miniſtri Principum, Domini temporales, & iuriſdictionem habentes, neque fratres, aut nepotes Card. etiamſi expenſis eorum viuerent: Et de qualitatibus Conclauiſtarum, Card. deputati ante Conclauis ingreſſum diligenter inquiſitionem habere, & eos approbare, ac poſt ingreſſum denuo diligentèr prouidere debeant.

Sacriſta, Magiſtri Caremoniarum, & alij Officiales Conclauis determinantur.

§. Sacriſta quoque cum vno Clerico coadiutore in officio Sacriſtiæ, duo quoque Magiſtri Cæremoniarum, Conclaue ingrediantur, Miſſis celebrandis, & aliis quæ ad ipſos pertinent vacaturi. Adſit præterea vnus Religioſus, pro confeſſionibus audiendis à maiori parte Card. per ſecreta ſuffragia eligendus, vnus Collegii Secretarius tantùm, duo Medici, vnus Chirurgus, vnus Aromatarius cum vno, aut duobus ſeruientibus, vnus Faberlignarius, vnus Cementarius, duo Barbitonſores, cum vno aut duobus ſeruientibus. Item octo, aut decem ſeruientes publicę vtilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclaue, & ſimilibus neceſſariis miniſtrandis, qui omnes à Collegio Card. non tamen ex familia alicuius Card. per fabas ſecretas eligantur, ita tamen vt is obtineat qui plura vota tulerit, & eis ſalaria de publico perſoluantur. Quòd ſi vltrà præfatas perſonas in Conclaui aliquis inuentus fuerit, expelli ſtatim debeat. Et ſi quis vſpiam ſe occultaſſe deprehendatur, ignominioſè expellatur, & infamia notetur, & officiis atque beneficiis priuetur: conſcii verò

rò ſub eadem pœna illos Collegio reuelare teneantur, præmium reportaturi ſi indicauerint.

Clauſo Conclaui probibentur colloquia cum ijs, qui ſunt extra Conclaue.

§. Clauſo Conclaui nulli ad colloquium, etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, niſi ex magna, & vrgenti cauſa à maiori parte Collegij approbanda admittantur. Et ſi quis fortè [quod abſit] clam ipſum Conclaue, & aliunde quam per oſtium ingrediatur, omni honore, gradu, ac officio, & beneficio ipſo facto priuatus exiſtat, & tradatur curiæ ſæculari acerrimis pœnis puniendus.

Litteræ, & ſigna clauſo Conclaui ſimilitèr probibentur.

§. Litteras verò, aut cuiuſuis generis ſcripta ad eos, qui in Conclaui erunt, ſeù nuncium, vel notam, aut ſignum mittere, ſeù recipere, aut contra, è conclaui ad eos, qui foris erunt, nullo modo liceat: qui contrafecerint, quacumque dignitate, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, pœnæ excommunicationis latæ ſententiæ ſubiaceant, abſoluendi facultate, præterquam in mortis articulo, ſoli Pont. Max. reſeruata, à quo nihilominus pro qualitate delicti, vltra dictam excommunicationis pœnam puniēdi erunt.

Excommiſſæ ſuper electione Romani Pontificis damnantnr.

§. Prohibentes etiam ſuper futura electione Pontificis ſponſiones, quas excommiſſas vocant, fieri, & ſi fortè contra præſentium tenorem factæ fuerint, illas nullas, & irritas in iudicio, & extra fore, & omninò cenſeri, & contrafacientes, ac proxenetas, arbitrio gubernatoris, & futuri Pontificis, puniri debere decernimus.

Cardinales vnico ferculo moderato, & propria cella veſcantur.

§. Cardinales autem primo ipſo die, quo Conclaue ingreſſi fuerint, tàm in prandio, quàm in cœna vno ſolo ferculo vnius ſpeciei tantum, eoque moderato, & aliàs iuxtà Conſtitutionem pręfati Clem. VI. qualificato contenti ſint, & eſſe debeant, nec quiſquam in alterius cella, vel de alterius ferculo veſcatur.

Prælati cuſtodes Conclauis inſpicere debent epulas, ne litteræ, notæ, vel ſigna vna cum eis intus Conclaue mittantur.

§, Prælati quoque ad cuſtodiam Conclauis deputati ſub pęna periurij, & ſuſpenſionis à diuinis, maxima, & exquiſita diligentia

dignitatum, honorum, bonorum, iurium, et legitimorum actuum, perpetuaque infamia, vbique gentium ſint notati, et notentur reſpectiuè, nec infamia huiuſmodi ab eis aboleri, neque ipſi vllo vnquàm tempore ad vocem, dignitates, honores, bona, iura, et actus huiuſmodi, niſi ex ſpeciali verbo, et mandato noſtro, ſeu Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, noſtra, ſeu illius manu propria ſubſcripto, ac ſpecifica, et indiuidua, reatus, et culpæ ſuæ qualitate expreſſa, reſtitui poſſint.

Eaſdem pœnas grauiſſimas extendi ad complices huius delicti, niſi reuelauerint huiuſmodi delictum.

§. Quodque ſimiles ſententias, cenſuras, et pœnas reſpectiuè incurrerint, et incurrant ipſo iure, et facto, ac ſine alicuius ſententiæ prolatione, omnes, et ſinguli etiam, vt præmittitur qualificati, et dignitatibus huiuſmodi præditi, cuiuſuis ſexus, et ordinis exiſtant, qui per ſe, vel alium, ſeu alios à die noſtræ ad ſummi Apoſtolatus apicem Aſſumptionis, vſque in hanc diem in præmiſſis, aut eorum aliquo quoduis auxilium, conſilium, vel fauorem, ſeu operam, verbis, vel ſcriptis, aut re, vel facto, ſeu promiſſione, pollicitatione, ſuaſione, vel his omnibus inſimul, aut quouis alio modo, directè, vel indirectè, principaliter, vel incidentaliter præſtiterunt, ſeu in futurum quouis etiam ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum tempore præſtabunt, aut in præmiſſis mediatores, proxenetæ, nuncij, mandatarij, procuratores, ſeu trapezitæ fuerunt, vel in poſterum, vt præfertur erunt, ſeu aliàs in præmiſſis quouis modo intromiſerunt, vel immiſcuerunt, ſeu in poſterum etiam tempore ſucceſſorum huiuſmodi habebunt, niſi ea nobis, aut ſucceſſoribus noſtris, quorum tempore id continget, vel alteri, cui id per nos, vel ſucceſſores prædictos commiſſum fuerit, per ſe, vel alium, ſeu alios cum primum commodè potuerint, reuelauerint, etiamſi in præmiſſis aliquod aliud auxilium, conſilium, vel fauorem, aut opem non præſtiterint.

Venia conceditur, & præmium reuelantibus hoc crimen.

§. Nos enim iis, qui præmiſſa reuelauerint, etiamſi complices fuerint, non ſolùm veniam, ſed etiam gratiam, et præmia pollicemur, prout etiam ſucceſſores noſtros præfatos facturos eſſe confidimus, ad hoc, vt eorum iudicio, participes tanti criminis valeant coerceri.

Impu-

Impugnantes hanc conſtitutionem, vt illicitam, iniuſtam, aut iniquam, varijs puniuntur pœnis.

§. Et ſi quis, vllo vnquam etiam dictorum ſucceſſorum noſtrorum tempore, præſentes litteras, & in eis contenta, quæcunque iniuſta, illicita, vel iniqua exiſtere, aut iu toto, vel in parte non valere, ſeu aliquo tempore non valitura eſſe, vel à nobis ſic fieri non potuiſſe, aut non debuiſſe, auſu temerario aſſerere præſumpſerit; cuiuſcumque dignitatis exiſtat, etiam ſi Cardinalatus honore, aut Regia, vel Imperiali præeminentia, & excellentia præfulgeat, ipſo iure, & facto anathematis mucrone percuſſus ſit, & contra eum tanquam verè ſchiſmaticum, & hæreticum inquiri, & tanquam talis puniri, eiuſque memoria damnari poſſit.

Derogatur contrarijs conſtitutionibus, publicatio committitur cum ſolitis clauſulis.

§. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon cuiuſuis Conclauis capitulis, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apoſtolicis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, et inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, et alijs decreris, quibuſuis perſonis ſub præſentibus comprehenſis, per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, et Sedem Apoſtolicam etiam motu proprio, et ex certa ſcientia, ac ſimili poteſtatis plenitudine, aut conſiſtorialiter, ſeu aliàs quomodolibet conceſſis, et etiam iteratis vicibus approbatis, et innouatis [quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, et indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, et forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, et expreſsè derogamus, et ſufficienter derogatum eſſe decernimus] cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Vt autem præſentes literæ ad omnium, quorum intereſt notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam prætendere valeat, volumus eas in Baſilica Principis Apoſtolorum de Vrbe, et

Can-

Digitized by Google

Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ, per aliquos ex Curſoribus noſtris publicari, earumque copiam inibi affixam dimitti, nec non publicationem, & dimiſſionem copiæ affixæ huiuſmodi ſufficere, & omnes, quos eædem litteræ tangunt arctare, perinde, ac ſi eis perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent.

Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, innouationis, declarationis, ſtatuti, ordinationis, derogationis, decretorum, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis hoc autem attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingenteſimo quinquageſimo octauo, Pontificatus noſtri anno quarto.

BVLLA PII PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Quanta maturitate, ac diligentia fieri debeat Romani Pontificis electio.

Edita Anno ſalut. 1562.

IN eligendis Eccleſiarum Prælatis, quibus & humana & diuina miniſteria committuntur, quantam adhiberi curam oporteat, teſtantur Patrum noſtrorum ſacratiſsimæ conſtitutiones, quas illi magna ſeueritate de Epiſcoporum, & aliorum Prælatorum qualitate ediderunt: propterea quod à bonis bona omnia, videlicet charitas, vigilantia, eccleſiaſtica diſciplina, denique animarum eis commiſſarum ſalus proficeretur, à malis verò contra, non niſi mala, nempè auaritia, negligentia, faſtus, & animarum periculum poſſit expectari. Quòd ſi in quibuslibet Eccleſiarum Paſtoribus tantoperè prouidendum eſt, nè quis aſſumatur indignus, maiorem certè, & perſpicaciorem diligentiam in Rom. Pont. eligendo, qui cæteris Paſtoribus eſt præfuturus, & totius Dominici gregis curam habiturus, oportet adhiberi.

Recenſentur Pontifices, qui Conſtitutiones ediderunt de Romani Pontificis electione.

§. Hac ſancta meditatione permoti Prædeceſſores noſtri, & præſertim fel. rec. Alexander III. Gregorius X. Clemens V. Clemens IV. & Iulius II. nonnullas Conſtitutiones ſanxerunt ad prouidendum, vt Summorum Pontificum electiones liberè, & rectè, & maturè fierent. Sed quoniam res humanæ ſemper in deteriùs

pro-

prolabuntur, niſi ſit, qui eas aſſiduè retineat, & conſeruet: Verendumque ſit, ne aliquando propter earum Conſtitutionum tranſgreſſionem ſuborti abuſus longiùs ſerpant, & progrediantur.

Cardinales abſentes per decem dies expectantur, & interim fiunt exequiæ Pontificis mortui, quarum expenſæ taxantur.

§. Nos quantum cùm Deo poſſumus, futuris caſibus, & periculis occurrere volentes, eorundem Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones, tùm innouando, tùm declarando, & pro rerum, & temporum neceſſitate ſupplendo, de fratrum noſtrorum vnanimi conſilio, atque aſſenſu definimus, ſtatuimus, & declaramus, vt cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales præſentes, decem tantummodo diebus iuxtà dicti Gregorij Prædeceſſoris Conſtitutionem in Concilio Lugdunen. editam, Cardinales abſentes expectare teneantur, & interim ſolitas nouem continuorum dierum exequias, omninò peragant, nec vllo prætextu vlteriùs differant. Et ne quid impedimento eſſe poſſit, quo minùs exequiæ ipſæ nono die abſoluantur, ſi quando per obſeruantiam alicuius magni, & præcipui feſti Cardinalibus videretur officium exequiarum intermitti debere; dies illi ſic intermiſſi in numerum nouem dierum nihilominùs computari debeant, & impenſa, quæ in eis pro exequijs facienda eſſet, intèr pauperes Chriſti diſtribuatur. Ac vt ſuperfluis quoque ſumptibus, qui iam in immenſum excreuerunt, modus imponatur, funus ſimpliciùs quàm conſueuerit fiat, itaùt illius ratione [præter regalia Populo Romano præſtari ſolita] decem millium ducatorum ſummam pannis lugubribus, & regalibus, tàm Camerarij, & Clericorum, ac aliorum Cameralium, quàm aliorum quorumcumque Miniſtrorum, & Officialium, ac alijs omnibus omninò computatis, impenſa non excedat. Summa autem decem millium huiuſmodi, vel ſi Collegio viſum fuerit etiam minor, ac nullo modo maior, per tres Cardinales antiquiores vnum videlicèt de quolibet ordine, & Camerarium proportionabilitèr pro rata diſtributionis aliàs fieri ſolitæ, intèr prædictos omnes, & ſingulos diuidatur.

Lapſis decem diebus poſt Miſſam de Spiritu Sancto Cardinales ingrediuntur Conclaue, & ad negociũ electionis procedũt, & ſingulis diebus fieri debet ſcrutinium, & licet etiã in primo ſcrutinio accedere.

§. Lapſis verò decem diebus à die obitus Pontificis, ingreſſus Conclauis nullatenùs prorogetur, aut differatur: ſed ſequenti die

Miſſa de Spiritu Sancto celebrata, ſiuè Cardinales abſentes venerint, ſiuè non, qui fuerint præſentes ſtatim Conclaue ingredi teneantur, & ingredientes ipſi abſque mora aliqua, omiſſa omninò capitulorum confectione primis diebus fieri ſolitorum, in electionis negocio procedant, & ſingulis diebus ſcrutinium fiat, & in primo ſcrutinio etiam accedere liceat.

Nolentes ingredi Conclaue, pœnam Gregorianæ Conſtitutionis incurrunt.

§. Si qui verò fortè intrare noluerint, vel ingreſſi abſque manifeſta infirmitatis cauſa, iuramento Medicorum, & à maiori parte Cardinalium per ſecreta ſuffragia approbata exiuerint, dictæ Conſtitutionis Gregorij X. pœnam incurrant.

Cardinales præſentes in Conclaui. & extra, lapſis decem diebus poſſunt eligere Pontificem.

§. Declarantes nihilominùs, quod poſtquam Card. præſentes alijs Cardinalibus etiam de latere Legatis, aut ex alia quacunque etiam publica cauſa, etiam cum licentia Summi Pontificis abſentibus, vlteriùs non expectatis, poſt tamen lapſum dictorum decem dierum à morte Pontificis, electionem ſiuè intrà, ſiuè extrà Conclaue fecerint, electio ſic facta ex itineris, aut alterius etiam probabilis, & notorij ipſorum Card. abſentium impedimenti prætextu, impugnari minimè valeat, cum publica vtilitas ex matura electione proueniens, cuiuis alteri rationi præferri debeat.

Poteſtas Sacri Collegij Sede vacante ponitur.

§. Sedis autem vacatione durante, Collegium Cardinalium in ijs, quæ ad Pont. Max. dùm viueret pertinebant, nullam omninò poteſtatem, aut iuriſdictionem habeat, neque gratiam, neque iuſtitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi: ſed ea omnia futuro Pontifici reſeruare teneatur. Neque de ſtatu temporali S.R.E. neque de pecunijs Cameræ Apoſtolicæ, aut Datarij, vel pro ſolutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quauis cauſa [caſibus infraſcriptis dumtaxat exceptis] quicquam diſponere, nec contra dictam Gregorij Conſtitutionem pro ſeipſis aliquid percipere, nec æs alienum vltra neceſſarios ſumptus præſentibus comprehenſos contrahere debeat, neque Camerarius, Theſaurarius, Datarius, Depoſitarius, Caſtellanus Arcis S.Angeli, aut alij Officiales contra harum Conſtitutionum tenorem Collegio obedire

dire teneantur, ſiue debeant: quinimò ſi eis talibus obtemperauerint, aut ipſi Cardinales, vel Officiales eorum officijs contra præmiſſa aliquid attentare prçſumpſerint, de ſuo proprio Cameræ Apoſt. plenariè ſatisfacere, & pecunias erogatas reſtituere, ac quæuis damna ad eligendi Pontificis, arbitrium reſarcire cogantur. Quod autem expendi poſſit, erit præfata decem millium ducatorum ſumma: Illud item quod pro victu familiæ Pontificiæ ante Conclauis ingreſſum, ac poſt ingreſſum, pro pauperum Officialium Palatij tantùm per Camerarium, & Priores ordinum deſcriben. victu, ac etiam pro eleemoſynis Sede vacante fieri conſuetis, itemque pro defenſione terrarum Eccl. vel partis earum, necnon pro regalibus Pop. Rom., & illius Magiſtratibus, ac cuſtodia Vrbis, & Conclauis, illiuſque prouiſionibus opportunis neceſſarium erit. Quæ verò impenſa pro defenſione terrarum, & locorum Eccleſiæ, & ſecuritate, ac prouiſionibus Conclauis facienda ſit, Cardinales præſentes per ſecreta ſuffragia ordinare debeant, ita vt maioris partis ſententia obtineat id, quod obſeruandum erit; etiam in Gubernatoribus Vrbis, tàm vltra pontem, quam citrà, & alijs Officialibus etiam pro Status Eccleſiaſtici regimine ſi opus fuerit eligendis. Si vero vltra prædicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus, & ſingulis Cardinalibus præſentibus iuxtà ordinationem Gregorij X. aut ſaltem duabus illorum tertijs partibus per ſecreta ſuffragia videretur celeriter occurrendum: tunc Collegium iuxtà maioris partis ſententiam ſimilitèr per ſecreta ſuffragia de remedio opportuno, ac prouidè de neceſſaria impenſa prouidere poſſit, & debeat.

Tres Cardinales antiquiores, vnus ex quolibet ordine, & Camerarius occurrentes neceſſitates proponunt in Congregationibus, & curam habent clauſuræ Conclauis.

§. Statuimus etiam quod tres Cardinales antiquiores, vnus videlicèt ex quolibet ordine, vnà cum Camerario poſt Pontificis obitum, reliquos Cardinales congregandi, & occurrentes neceſſitates, in congregationibus generalibus proponendi, & vt Conclaue benè vndique claudatur, curandi ius habeant.

Poteſtas trium Cardinalium, de qua in præcedenti §. expirat tertio die, & tranſit ad ſequentes in ordine, ſingulis tribus diebus, manente ſemper poteſtate Camerarij.

§. Ipſorum autem officium tertia die poſt Conclauis ingreſ-

 ſum,

ſum, omninò expiret, eorumque loco, tres alij ſequentes in ordine, quolibet tertio quoque die cum eodem Camerario in eadem poteſtate ſuccedant.

Ponitur poteſtas Camerarij, & eius Officialium Sede vacante.

§. Camerarij quoque, & Maioris Pœnitentiarij officia, quæ etiam ſede vacante durante ita durare decernimus, & declaramus, vt non ſolùm ea quæ præſenti Conſtitutione prohibentur, & quæ Pontifice viuente exercere non conſueuerunt, ſeù à quibus pro eiuſdem Pontificis reuerentia, aut aliàs quomodolibet abſtinebant, minimè vſurpent: ſed Camerarius, ac Præſidentes, & Clerici, alijque Miniſtri, & Officiales Cam. Apoſt. exactioni pecuniarum eidem Cameræ debitarum, ac prouiſionibus ratione Sedis vacantis iuxtà præmiſſa neceſſariò faciendis dumtaxat incumbere, & proptereà à ſolutione debitorum ante Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, rationum ſolidatione, extractionibus frumentorum, remiſſionibus delictorum, aſſecurationibus delinquentium, & quibuſcumque alijs expeditionibus, tàm gratiam, quàm iuſtitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus omninò abſtinere debeant.

Ponitur poteſtas Pœnitentiarij, & eius Officialium.

§. Pœnitentiarius verò, & eius Officiales ea tantùm facere, & expedire valeant, quæ ad forum conſcientiæ pertinent, in reliquis officium eorum conquieſcat, itaque à quibuſcumque matrimonialibus, & alijs diſpenſationibus, ac abſolutionibus, & declarationibus, necnon quibuſuis alijs expeditionibus forum (quod aiunt) fori, mixtim, vel ſeparatim quomodolibet reſpicientibus, omninò abſtineant. Alioquin in quibus tàm Camerarius, quàm Pœnitentiarius, & alij prædicti etiam de licentia, aut mandato totius Collegij contrafecerint, ea nulla, & irrita ſint, ac nemini ſuffragentur. Et nihilominùs eorum exceſſus, & inobedientiæ rationem, Pontificis arbitrio quandocumque reddere teneantur. Litteris etiam noſtris ſuper reformatione Cameræ, & Pœnitentiariæ huiuſmodi editis in ſuo robore permanſuris.

Datarij officium expirat morte Papæ.

§. Datarij verò miniſterium per eiuſdem Pontificis obitum omninò expiret, ita vt non ſolùm datas per eum anteà notatas extendendi poteſtatem minimè habeat: ſed quaſcumque ſupplicationes gratiarum, & iuſtitiæ penès eum, aut eius Miniſtros adhuc

exi-

exiſtentes, etiam ſi datæ fuerint Collegio Cardinalium, ſtatim ſub ſigillo clauſas præſentare teneatur futuro Pontifici reſeruandas. Quod ſi contra præmiſſa quiſquam, ac cuiuſuis etiam Card. inſtantiam attentare præſumpſerit, irritum & inane exiſtat, & nihilominus falſi crimen incurrat, illius rationem futuro Pontifici redditurus.

Poteſtas Cardinalium, & Prælatorum Signaturæ Gratiæ, & Iuſtitiæ conquieſcit.

§. Prohibentes inſuper, ne Card. & Prælati Signaturæ Gratiarum, & Iuſtitiæ Præfecti, ſede vacante ſupplicationes. & commiſsiones aliquas, etiamſi ſupplicantes, paruas datas, vt moris eſt anteà obtinuerint, ſignare valeant: ſed officia eorum omninò ceſſare intelligantur. Quod ſi aliter fecerint, pro exceſsibus huiuſmodi futuri Pontificis arbitrio puniantur.

Cellæ Conclauis ſorte diſtribuuntur.

§. Mandamus quoque quòd cellæ Conclauis, Card. ſorte diſtribuantur, nec liceat eas etiam infirmitatis prætextu mutare, aut deſuper ædificare, vel illas dilatare: ſed quilibet, etiam Decanus, ſit ſua ſorte contentus.

Apud Conclaue habitare, vel morari prohibitum.

§. Poſt Conclauis verò ingreſſum, interdicimus, & expreſsè prohibemus ſub officiorum, & beneficiorum priuationis pœna, atque etiam ſub alia arbitrio Gubernatoris ad cuſtodiam Conclauis deputari ſoliti infligenda, ne quis immediatè ſupra, aut infra Conclaue, ſeù a lateribus habitare, vel morari poſsit. Quæ loca muris claudi, & à Præſidentibus cuſtodiæ Conclauis, ac à dicto Gubernatore ſæpiùs viſitari debeant. Et ſi qua fraus commiſſa fuerit, teneatur ipſe Gubernator ſub periurij pœna eo ipſo incurrenda, & alia arbitrio futuri Pontificis infligenda, delinquentes huiuſmodi Cardinalibus pro tempore deputatis reuelare, curareque vt delinquentes ipſi carcerentur, & acriter puniantur.

Conclauis clauſura à Card. deputatis viſitari debet.

§. Teneantur quoque Card. pro tempore deputati cellas Card. & alia Conclauis loca ſæpiùs viſitare, & diligenter perquirere, ne in ipſius Conclauis muris, aut laquearibus, ſeù pauimentis vetita foramina fiant. Et ſi quid tale deprehenſum fuerit, auctores priuationis officiorum, & beneficiorum, ac alijs etiam corporalibus, & ſeuerìſsimis pœnis, Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis arbi-

arbitrio afficiantur, & conſcij de præmiſsis eiſdem pœnis teneantur; niſi ſtatim, ſi intra Conclaue fuerint eiſdem Card. deputatis, ſi verò extra Conclaue, Gubernatori, & Prælatis prępoſitis reuelauerint. Qui quidem Gubernator, & Prælati ſub periurii pœna in hoc inuigilare, & opportunè prouidere debeant.

Numerus ſeruorum Cardinalium diffinitur.

§. Quilibet autem Card. in Conclaui duobus ſeruientibus Clericis, vel Laicis contentus ſit, infirmis autem, & grauiter affectis à maiori parte Collegii per ſecreta ſuffragia, tertius ad ſummum indulgeri poſsit.

Conclauiſtæ à Cardinalibus approbandi.

§. Qui ſeruientes familiares domeſtici, & continui commenſales ipſius Card. ab anno ante fuiſſe, & tunc eſſe debeant, & non Mercatores, Miniſtri Principum, Domini temporales, & iuriſdictionem habentes, neque fratres, aut nepotes Card. etiamſi expenſis eorum viuerent: Et de qualitatibus Conclauiſtarum, Card. deputati ante Conclauis ingreſſum diligenter inquiſitionem habere,& eos approbare, ac poſt ingreſſum denuo diligentèr prouidere debeant.

Sacriſta, Magiſtri Caremoniarum, & alij Officiales Conclauis determinantur.

§. Sacriſta quoque cum vno Clerico coadiutore in officio Sacriſtiæ, duo quoque Magiſtri Cæremoniarum, Conclaue ingrediantur, Miſſis celebrandis,& aliis quæ ad ipſos pertinent vacaturi. Adſit præterea vnus Religioſus, pro confeſſionibus audiendis à maiori parte Card. per ſecreta ſuffragia eligendus, vnus Collegii Secretarius tantùm, duo Medici, vnus Chirurgus, vnus Aromatarius cum vno, aut duobus ſeruientibus, vnus Faberlignarius, vnus Cementarius, duo Barbitonſores, cum vno aut duobus ſeruientibus. Item octo, aut decem ſeruientes publicę vtilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclaue, & ſimilibus neceſſariis miniſtrandis, qui omnes à Collegio Card. non tamen ex familia alicuius Card. per fabas ſecretas eligantur, ita tamen vt is obtineat qui plura vota tulerit, & eis ſalaria de publico perſoluantur. Quòd ſi vltrà præfatas perſonas in Conclaui aliquis inuentus fuerit, expelli ſtatim debeat. Et ſi quis vſpiam ſe occultaſſe deprehendatur, ignominioſè expellatur, & infamia notetur, & officiis atque beneficiis priuetur: conſcii verò

rò ſub eadem pœna illos Collegio reuelare teneantur, præmium reportaturi ſi indicauerint.

Clauſo Conclaui prohibentur colloquia cum ijs, qui ſunt extra Conclaue.

§. Clauſo Conclaui nulli ad colloquium, etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, niſi ex magna, & vrgenti cauſa à maiori parte Collegij approbanda admittantur. Et ſi quis fortè [quod abſit] clam ipſum Conclaue, & aliunde quam per oſtium ingrediatur, omni honore, gradu, ac officio, & beneficio ipſo facto priuatus exiſtat, & tradatur curiæ ſæculari acerrimis pœnis puniendus.

Litteræ, & ſigna clauſo Conclaui ſimilitèr prohibentur.

§. Litteras verò, aut cuiuſuis generis ſcripta ad eos, qui in Conclaui erunt, ſeù nuncium, vel notam, aut ſignum mittere, ſeù recipere, aut contra, è conclaui ad eos, qui foris erunt, nullo modo liceat: qui contrafecerint, quacumque dignitate, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, pœnæ excommunicationis latæ ſententiæ ſubiaceant, abſoluendi facultate, præterquam in mortis articulo, ſoli Pont. Max. reſeruata, à quo nihilominus pro qualitate delicti, vltra dictam excommunicationis pœnam puniẽdi erunt.

Excommiſſæ ſuper electione Romani Pontificis damnantur.

§. Prohibentes etiam ſuper futura electione Pontificis ſponſiones, quas excommiſſas vocant, fieri, & ſi fortè contra præſentium tenorem factæ fuerint, illas nullas, & irritas in iudicio, & extra fore, & omninò cenſeri, & contrafacientes, ac proxenetas, arbitrio gubernatoris, & futuri Pontificis, puniri debere decernimus.

Cardinales vnico ferculo moderato, & propria cella veſcantur.

§. Cardinales autem primo ipſo die, quo Conclaue ingreſſi fuerint, tàm in prandio, quàm in cœna vno ſolo ferculo vnius ſpeciei tantum, eoque moderato, & aliàs iuxtà Conſtitutionem pręfati Clem. VI. qualificato contenti ſint, & eſſe debeant, nec quiſquam in alterius cella, vel de alterius ferculo veſcatur.

Prælati cuſtodes Conclauis inſpicere debent epulas, ne litteræ, notæ, vel ſigna vna cum eis intus Conclaue mittantur.

§. Prælati quoque ad cuſtodiam Conclauis deputati ſub pęna periurij, & ſuſpenſionis à diuinis, maxima, & exquiſita diligentia

Digitized by Google

tia vtantur in inſpiciendis, ac perſcrutandis epulis, & alijs rebus, ac perſonis Conclaue intrantibus, & de eo exeuntibus, nè ſub earum rerum velamine litteræ, aut notæ, vel ſigna aliqua tranſmittantur. Quod ſi tale quid inuentum fuerit familiares Cardin. aut alij deliquentes, pœnam priuationis officiorum, & beneficiorum, ac inhabilitatis ad obtenta, & obtinenda incurrant. Et vlteriùs per Gubern. carceribus mancipentur, exindè niſi de mandato noui Pontificis minimè relaxandi: ſed eius arbitrio acrius puniendi, omni facultate Collegio Card. in fauorem quorumcunque, qui in præmiſſis, vel eorum aliquo deliquerint omninò interdicta.

Conclauiſtæ diſcedentes, non ingrediantur vlteriùs.

§. Conclauiſtæ verò, & quicumque aliis ſeruientes, Conclaue ex cauſa infirmitatis manifeſtę, & notabilis à Medicis medio iuramento probatæ, & de conſenſu deputatorum, quorum etiam conſcientiam deſuper oneramus, & non aliter exituri, nullo modo reuerti poſſint, ſed eorum loco, alij eodem prorſus tempore, quo infirmi exibunt ingrediantur.

Card. non Diaconus non habet votum in electione.

§. Statuimus etiam, & declaramus, quòd ſi forte aliquis Card, ſaltem in Diaconatus ordine conſtitutus non fuerit, is nullatenùs ad aligendum admitti debeat.

Monitio ad Card. circa ea, quæ debent ſeruare in electione facienda.

§. Cardinales autem per viſcera miſericordię D.N. Ieſu Chriſti enixè rogamus, & hortamur, ac eis nihilominùs ſub diuini interminatione iudicij præcipimus, & mandamus, vt attendentes magnitudinem miniſterij, quod per eos tractatur in dandis ſuffragijs, ac alijs omnibus, & ſingulis electionem quomodolibet concernentibus, omni dolo, ac fraude, factionibus, & animorum paſſionibus remotis, ac Principum ſæcularium interceſſionibus, cæteriſque mundanis reſpectibus minimè attentis: ſed ſolùm Deum præ oculis habentes, ſeſe purè, liberè, ſyncerè, quietè, & pacificè gerere, & habere debeant, nec pro ipſius Pontificis electione conſpirationes, condicta, pactiones, & alios illicitos tractatus, inire, ſigna, aut contraſigna votorum ſuorum alteri dare, minuſue aliquibus inferre, tumultus excitare, aut alia facere per quæ electio retardetur, vel minus liberè ſuffragia præſtentur per ſe, vel alium directè, vel indirectè, quouis colore, vel in-

Digitized by Google

ingenio audeant, vel præſumant. Quòd ſi secùs fecerint, aut contra prohibita in præſenti Conſtitutione, aliquid admiſerint, vltra diuinam vltionem arbitrio futuri Pontificis pro modo culpæ in eos quandocumque animaduerti poſſit.

Executores Bullæ deputantur.

§. Quia verò parum eſſet iura condere, niſi forent, qui executioni ea demandarent; ſtatuimus, & ordinamus, vt Prælati, Rectores, Officiales Vrbis, ac Principum Oratores, Illuſtres viri, quos omnes à Collegio pro cuſtodia Conclauis eligi continget (eligere autem Collegium debebit eos, qui ad id magis idonei videbuntur) præmiſſa omnia plenè, & inuiolabiliter, ac ſine fraude, & dolo aliquo obſeruari faciant, de quo corporale iuramentum coram ipſo Collegio ante ingreſſum Conclauis, & quoties opus fuerit, præſtare teneantur: quæ quidem niſi fecerint, vel ſi in eis dolum, & fraudem commiſerint, prædictas pœnas, & cæteras in dicta Conſtit. Gregorij X. contentas incurrant.

Cardinales non poſſunt mutare hanc Conſtitutionem.

§. Volumus autem neque per Prælatos, neque per Rectores, aut Officiales præfatos vltra, quàm præmittitur, Card. arctari, neque præſentes has noſtras Conſtitutiones per Collegium Card. vllo modo alterari, corrigi, aut immutari poſſe: ſed illas coram omnibus de verbo ad verbum in prima Congregatione poſt obitum Pontificis fieri ſolita, & deinde poſt Conclauis ingreſſum legi, et iurari eo modo quo leguntur, et iurantur Conſtitutiones Iulii II. et aliorum Prædeceſſorum noſtrorum, quorum Conſtitutionibus, et pœnis in eis contentis vltra præmiſsa, per hanc noſtram Conſtitutionem derogare non intendimus: Sed magis eas confirmare, innouare, et comprobare.

Cardinales non excluduntur ab electione ob cenſuras.

§. Et ne diſsenſionis occaſio, aut ſchiſmatis oriatur, volumus cenſurarum, et excommunicationum præfatarum, et aliarum quarumcumque prætextu, Card. à Pontificis electione actiuè, vel paſſiuè excludi nullo modo poſse quas quidem excommunicationes, et cenſuras ad electionis effectum tantum, illis aliàs in ſuo robore permanſuris ſuſpendimus, et ſuſpenſas eſse volumus, et declaramus. Decernentes quoque excommunicationes, et cenſuras ipſas, eum ſolum afficere, quid deliquerit, non autem alios Conclaui durante cum eo conuerſantes.

Ponuntur clauſulæ executiuæ, & derogatoriæ.

§. Ac præſentes noſtras vbicumque electionem Summi Pontificis etiamſi extra Vrbem fieri contigerit locum habere, et obſeruari debere.

§. Ac inſuper illas in valuis Baſilicæ Principis Apoſtolorum, et Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie campi Floræ per aliquos Curſores noſtros legi, et publicari, ac illorum copiam ibidem affixam dimitti, et deinceps omnes, et ſingulos Card. etiam abſentes, et futuros, et alios quoſcumque quorum intereſt, vel intereſſe poterit quomodolibet in futurum afficere, et ligare, nullumque earum ignorantiam prætendere poſse, ac ſi eis perſonaliter intimatæ forent, præmiſſis ac aliis Conſtitutionibus, et Ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcumque.

§. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum definitionis, ſtatutorum, declarationum, decretorum, prohibitionum, mandatorum, interdicti, præcepti, rogationis, hortationis, et voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo quingẽteſimo ſexageſimo ſecundo, ſeptimo Id. Octobris, Pontificatus noſtri anno tertio.

✠ Ego Pius Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

† Ego R. Card. de Carpo Epiſc. Oſtien.
† Ego F. Card. Piſa Epiſc. Portuen. manu propria.
† Ego Fed. Card. Cæſius Epiſc. Tuſculan.
† Ego Io: Card. Moronus Epiſc. Prænestinus.
†
† Otho Truchſes de Vualdburg Epiſc. Card. Albanen.
† Ego Ti Card. Criſpus.
† Ego Io: Mi. Card. Saracenus.
† Ego Io: Card. Sancti Vitalis.
† Ego Iac. Card. Puteus.
† Ego Io: B. Cicada Card. S. Clemen.
† Ego B. Card. Tranen.
† Ego Scipio Card. Piſarum.

Ego

✝ Ego Io: Card. Reumanus.
✝ Ego Io: Ant. Card. Capiſuccus.
✝ Ego F. M. Card. Alexandrinus.
✝ Ego Clemens Card. Aracæli.
✝ Ego Io: Ant. Card. Sancti Georgij.
✝ Ego Aloyſius Card. Cornelius.
✝ Ego Bernardus Card. Saluiatus.
✝ Ego Ph. Card. Aburd.
✝
✝ Ego M. Ant. Card. Amulius.
✝ Ego R. Card. Nauagerius.
✝
✝ Ego A. Card. Farneſius Vicecanc.
✝ Ego G. Aſ. Card. Cam.
✝ Ego Iu. Card. Vrbin.
✝ Ego Hier. Card. Simoncellus.
✝ Ego Vitellotius Card. Vitellus.
✝ Ego Carolus Card. Borromæus.
✝ Ego Franciſcus Card. Gonzaga.
✝ Ego Ind. Aualos Card. Aualos.
✝
✝
✝

Caſ. Glorierius.

Franc. de Lyon.

Anno à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſecundo, Indictione quinta, die verò 21. menſis Octobris, Pontificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IV. anno tertio ſupraſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis ſupraſcriptis, vt eſt moris, inibi earundem copijs dimiſſis affixis per nos Andream de Curia, & Franc. Faya eiuſdem S. D. N. Papæ Curſ.

Pro Mag. Curſ. Franciſcus Rogerius Curſ.

Digitized by Google

BVLLA GREGORII PAPÆ XV. De electione Romani Pontificis.

GREGORIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

SVMMARIVM.

Ponuntur cauſæ Conſtitutionis.

Edita Anno Dom. 1621.

Æterni Patris, Filius, Magiſter, & Legislator Chriſtus Dominus, cuius omnis actio, noſtra eſt inſtructio, licet portaret omnia verbo virtutis ſuæ, nec eſſet quicquam abſconditum ab oculis eius, tamen priuſquàm ad Apoſtolatus munus duodecim Apoſtolos eligeret, & nominaret, quod aliàs vnquàm feciſſe in ſcripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei; & antequam B. Petro ouium ſuarum curam committeret, tertium repetita interrogatione; trinam extare æterni amoris eius profeſſionem: Nos ſcilicet erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Paſtorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præſertim verò in Beati Petri ſucceſſoris, qui Orbis eſt lumen, Doctor Gentium, & Paſtor Paſtorum. Quapropter ſatis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium, cautiùs, & meliùs tranſigendum conducunt, omitti debere: ſalus enim non vnius membri, ſed totius corporis agitur, cùm de capite conſulitur. Igitur & ſi diuerſis fel. recor. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, & Sanctorum Patrum decretis ſalubriter prouiſum eſt, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro, & ſanguis, aut humana ſapientia, quæ ſtultitia eſt apud Deum dominetur, ſed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominùs, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat ſcientiam, experientia compertum eſt ſalubriori remedio locum non deeſſe. Nos igitur quos poſuit Dominus, licet nullis ſuffragantibus meritis, regere Eccleſiam ſuam, ne in extremo die prætermiſſi officii, in re tanti momenti à nobis ratio à diſtricto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, et poſtulationibus multum expetitum eſt, Sancti Spiritus adſpirante gratia, faciendum decreuimus.

Po-

Digitized by Google

Ponuntur tres formæ electionis Romani Pontificis, ſcilicet per ſcrutinium, per compromiſſum, & per quaſi inſpirationem.

§. Matura itaque cum Venerabilibus fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus deliberatione habita, de corundem fratrum conſilio pariter, & aſſenſu, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, ſtatuimus, decernimus, & declaramus in poſterùm electionem Romani Pontificis fieri alitèr non poſſe, quàm in Conclaui, & eo clauſo, ac poſt celebratum in eo prima die Sacroſanctum Miſſæ ſolitum Sacrificium, cui Cardinales intereſſe, & in eo communicare conſueuerunt, ac per ſecreta Schedularum ſuffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præſentium: prætcrquàm ſi omnes, & ſinguli Cardinales ſimilitèr in Conclaui præſentes, nemine diſſentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi poteſtatem, vt vice omnium Eccleſiæ Catholicæ prouiderent de Paſtore: aut niſi communitèr ab omnibus, & ſingulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præſentes erunt, nemine paritèr diſſentiente, quaſi per inſpirationem, nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, per verbum ELIGO, intelligibili voce prolatum, aut ſcripto, ſi voce fieri non potuerit, expreſſum, fuerit celebratum.

In electione per viam ſcrutinij, vel ſcrutinij, & acceſſus, & per viam compromiſſi, nemo poteſt eligere ſeipſum.

§. Numerum autem ſuffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præſentium, vt electio per viam ſcrutinij, ſiuè ſcrutinij, & acceſſus valida ſit, decernimus, & declaramus ità eſſe cenſendum, vt in duabus tertijs partibus, ſuffragium electi non numeretur, nec quiſquam ſiuè ſcrutinij, ſiuè ſcrutinij & acceſſus, ſiuè compromiſſi via procedatur, ſeipſum eligere, ſeù ſuffragium ſibi dare nullatenùs poſſit: Electi tamen perſona, ſi in Conclaui ſit, debeat in numerum Cardinalium computari.

In ſcrutinio, vel ſcrutinio, & acceſſu, neceſſaria eſt publicatio ſuffragiorum.

§. Rursùs nemo per viam ſcrutinij, ſeù ſcrutinij & acceſſus, habeatur pro electo, niſi publicatis omnibus ſuffragijs, & electi, ſi numerum tantummodò duarum ex tribus partibus habuiſſe compertum ſit, etiam Schedulis apertis.

De

Digitized by Google

De pluribus electis in ſuffragiorum paritate, vel imparitate.

§. Ac ſi contingat plures in ſchedulis nominatos, duas tertias partes ſuffragiorum tuliſſe, in ſuffragiorum paritate neuter ſit electus, in imparitate verò, qui numero ſuffragiorum ſuperior erit, dummodò duas tertias partes, etiam in vno ſuffragio excellat, electus cenſeatur.

Iuramentum præſtandum per Cardinales in ſuffragio ferendo.

§. Inſuper in vnoquoque ſcrutinio antequam ſchedula in calicem mittatur, à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat, his verbis: TESTOR CHRISTVM DOMINVM QVI ME IVDICATVRVS EST, ME ELIGERE QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Et hoc iuramentum à nullo omittatur.

De qualitate, inſcriptione, & ſignis ſchedularum pro ſuffragijs.

§. Suffragiorum autem ſchedulæ huiuſmodi tàm ſcrutinij, quàm acceſſus, vbi fieri potuerit, impreſſæ omninò eſſe debeant, vbi non potuerit, vnius tantùm manu ſcriptæ ſint; ità videlicet, vt tàm impreſſæ, quàm ità ſcriptæ, ea omnia, quæ in ſchedulis huiuſmodi exprimi ſolent, contineant, præter ſola nomina, ſeù denominationes eligentis, & electi, & infraſcripta ſigna, quæ omnia manu eiuſdem eligentis ſcribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte ſchedulæ, electi verò in ſequenti; & rursùs electi, quantùm fieri poterit charactere altero, itaùt cognoſci non poſſit: eaque ſchedulæ pars, in qua erit eligentis nomen claudatur, ac ſigillo ad hoc parato, ac ſecretè habito, non autem eo, quo quiſque vti ſolet, obſignetur. Vt autem videri poſſit, ne qui alicui acceſſit eidem in ſcrutinio ſuffragium dederit, ſchedulæ omnes duobus alijs ſignis in vltima parte ſignantur, numero nempè aliquo, & breui dicto Sacræ Scripturæ, vel alio huiuſmodi, quæ ſigna in vtraque ſchedula tàm ſcrutinij, quàm acceſſus eadem ſint.

De complicatione, obſignatione, & aperitione.

§. Poſteà verò pars illa ſchedulæ, vbi hæc ſigna erunt, etiam complicetur, & obſignetur, ne à Scrutatoribus videri poſſit, niſi poſtquam fuerit per ſcrutinium, & acceſſum, electio perfecta; quo caſu ſchedulæ acceſſus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta ſunt ſigna, aperiantur, ijſque inſpectis, & earum ſigil-

Digitized by Google

ſigillis, aliæ ſchedulæ cum ijſdem ſignis notatæ, & in ſcrutinio datæ reperiantur, vt videlicet an duo hæc ſigna, & ſigillum, eadem ſint cognoſcatur, & indè duo ſuffragia ab eodem Cardinali vni data non fuiſſe apparet.

Quando ſuffragium acceſſus, ſit nullum, & quando ſchedulæ aperiantur, in ea etiam parte vbi eſt nomen eligentis.

§. At ſi intèr ſchedulas ſcrutinij nulla reperietur ijſdem ſignis notata, quibus ſchedula acceſſus ſignata erit, aut ſi quis eidem acceſſerit, quem in ſcrutinio nominauerit, vtroque caſu ſuffragium acceſſus nullum ſit. Subſcriptio autem, ſeù nomen eligentis reſignari non poſſit, niſi contingat, vt ſigillum, & alia duo prædicta ſigna ſint eadem cum ſignis, & ſigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente.

Nomen electi quomodo in ſchedulis ſcribendum, & vbi debeat inſcriptio ſchedularum fieri.

§. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo à Cardinalibus ſcribatur, quomodo in folio impreſſo, vbi in Conclaui notari ſuffragia ſolent. Prætereà, vt ſecreto cautius conſulatur, ſchedulæ ſuffragiorum conficiantur, vna ſeù pluribus in menſis, in media Cappella conſtitutis, ita à Cardinalibus remotis, & circumſeptis, vt quid ſcribatur ab alijs videri non poſſit. Si quis verò ad menſam accedere, impeditus valetudine non poterit, is ſuffragium ſuum in loco ſuo ſecretè conficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat.

Quando ſit locus acceſſus, & quando, & quomodo fieri debeat.

§. Et vt acceſſus ſecretè etiam peragatur, ſcrutinio publicato, ſi electio per conſenſum duarum partium, in eo non fuerit celebrata, ſtatim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales ſchedulam pro acceſſu formatam, prædictis in menſis conficere, ſicut in ſcrutinio teneantur. Porrò vſus ſchedularum pro acceſſu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in ſcrutinio voluerit, eius nomen ſcribet, qui verò noluerit, nè cognoſci poſſit, eum nulli accedere, in loco nominis ſcribat, NEMINI.

Tàm in ſcrutinio, quàm in acceſſu, plures nominare non licèt, & acceſſus, cui fieri poſſit.

§. Nulli autem tàm in ſchedula ſcrutinij, quàm acceſſus, plures nominare liceat, alioquin ſuffragium in quo plures fuerint nominati, nullum ſit, accedere tamen vni ex nominatis à ſe in dicta

ſche-

ſchedula, vel alij, dummodò aliquod aliud ſuffragium in eodem ſcrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præſentium numeretur.

Semel licèt accedere in vno ſcrutinio, & per acceſſum, non receditur à nominato in ſcrutinio.

§. Neque in quolibet ſcrutinio, niſi ſemel accedere liceat, neque per acceſſum, ab alterius nominatione, in ſcrutinij ſchedula facta, recedi decernimus, & declaramus.

Numeratio ſchedularum quomodo fiat, & quid iuris ſi numero Cardinalium ſchedulæ non reſpondeant.

§. Inſuper antequam ſchedulæ, ſiuè ſcrutinij, ſiuè acceſſus, à Scrutinatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentiſſimè palàm numerentur: & ſi plures repertæ fuerint, quàm ſint Cardinales, in Conclaui præſentes, omnes comburantur, & iterum ad ſuffragia ſtatim deueniatur.

Pœna contra non ſeruantes ſupradicta in hac Conſtitutione.

§. Si quis autem aliquid ex ſupra expreſſis non ſeruauerit, aut quomodocumque directè, vel indirectè in aliquo contrauenerit, Sententiam excommunicationis ipſo facto incurrat.

De infirmis Card. quomodo ſuffragia ferant in ſcrutinio, & acceſſu.

§. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, quod ſi aliquem infirmitas impediuerit ad ſcrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, ſorte ante ſcrutinium, vt infra, ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconorum extracti, cum capſula perforata, ſed inani, & palàm à Scrutatoribus clauſa, cuius clauis ſuper Altare remaneat, & ſchedulam impreſſam illi deferre, ipſeque illam, ſicut alij Cardinales, præuio iuramento ſupraſcripto, ſecretè conficere teneatur, deindè in capſulam conijciat, eaque per eoſdem Cardinales relata, & aperta, in Calicem ſchedula mittatur. Publicato deindè ſcrutinio, ſi acceſſus agendus erit, vt etiam infirmi accedere poſſint, vnum ex folijs, in quibus nomina Cardinalium, & ſuffragiorum numerus notantur, à tribus Cardinalibus prædictis ſumatur, & palàm recognito numero ſuffragiorum, quæ quiſque in ſcrutinio tulerit, ad infirmum vna cum alia impreſſa ſchedula, pro acceſſu parata, & cum eadem capſula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere, vel nemini accedere debeat, omniaque, & ſingula ſeruentur, quæ de ſcrutinij ſchedula ſupra ordinata ſunt, ſub eadem excommunicationis latæ Sententiæ pœna. At ſi quis ſcribere valetudine impe-

pediatur, per alium, præuio iuramento ab eo qui ſcribet præſtando, de ſeruando ſecreto, quod ſub eadem excommunicationis pœna ſeruari mandamus, ſcribere liberè poſſit.

Scrutatores, & deputati pro votis infirmorum ſuſcipiendis, ac recognitores, & quomodo extrahantur, & quam pœnam incurrant, ſi aliquid ſecreti reuelent, & de officio recognitorum, & combuſtione ſchedularum.

§. Ad hæc Scrutatores tres, ſicut, & tres alii Cardinales, qui ad infirmorum ſuffragia deferenda proficiſcentur, ex omnibus Cardinalibus præſentibus in Conclaui, nulla ordinis ſeruata diſtinctione, ſorte, immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconorum extrahantur, & qui ſemel extracti fuerint, in vas iterum coniiciantur; alioquin ſi quis contrafecerit, ſicut ſi Scrutatores, vel recognitores aliquid ſecreti in exercendo ſuo officio cognouerint, & illud reuelauerint, eandem latæ ſententiæ excommunicationem incurrat. Finito Scrutinio, & acceſſu, ſiue electio ſequuta ſit, ſiue non ſit, tres alii Cardinales, ſorte pariter, vt ſupra extrahendi, Schedulas omnes recognoſcere debeant, ſigillo tamen, & duobus aliis ſignis, ſi aperta non fuerint, intactis remanentibus. Quæ omnes, & ſingulæ ſchedulæ, ſiue ſequuta, ſiue non ſequuta electione, poſtmodum ſtatim palam comburantur.

Quoties in die, & quando fieri debeat ſcrutinium, vel compromiſſum, & de pœna non obſeruantium ſtatuta in hoc §.

§. Similiter ne electio protrahatur, ſtatuimus, & ordinamus, vt ſub ſimili excommunicationis pœna, eo ipſo incurrenda, Scrutinium bis ſingulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, manè ſcilicet poſt ſolitam Miſſam, & prima quidem die tantùm poſt Cardinalium ſacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, poſt Hymnum Veni creator Spiritus, & orationem de Spiritu Sancto: idemque ſi compromiſſi via eligatur, obſeruari debeat: atque ad Scrutinium cum tertium pulſata per loca ſolita clauis campanula de more fuerit, omnes, & ſinguli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna.

Pactiones, promiſſiones, ſigna, & alia huiuſmodi prohibentur Cardinalibus ſub pœnis, de quibus hic.

§. Cardinales præterea omninò abſtineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promiſſionibus, intendimentis, con-

dictis, fœderibus, aliiſque quibuſcumque obligationibus, minis, ſignis, contraſignis ſuffragiorum, ſeu Schedularum, aut alias tam verbo, quàm ſcripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tam reſpectu incluſionis, quàm excluſionis, tam vnius perſonæ, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiuſmodi, ſeu de ſuffragio dando, vel non dando, quæ omnia, & ſingula, ſi de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obſeruantiam quemquam teneri, aut ex tranſgreſſione notam incurrere fidei non ſeruatæ decernimus, & declaramus: & contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus, tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus.

Edita Anno Dom. 621.

Quæ nullam reddant electionem Romani Pontificis, & de pœnis eligentium, & electorum contra formam huius conſtitutionis.

§. Quod ſi electio huiuſmodi alibi celebrata fuerit quàm in Conclaui clauſo, vel aliter, quàm per ſecreta Schedularum ſuffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præſentium, in Scrutinio, ſeu Scrutinio, & acceſſu, electi ſuffragio non computato, vel per viam compromiſſi, ab omnibus Cardinalibus ſimiliter in Conclaui præſentibus, nemine diſſentiente initi, & ita vt nemo ſeipſum elegerit, vel quaſi per inſpirationem nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præſentium in Conclaui, communiter, nemine itidem diſſentiente, per verbum, ELIGO, intelligibili voce prolatum aut ſcripto, ſi voce non potuerit, expreſſum, nulla ſit, & inualida eo ipſo, abſque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quinimmò is non Apoſtolicus, ſed Apoſtaticus ſit, et habeatur, & tam ipſe, quàm eligentes, eiuſquè fautores, & complices, ſententiam excommunicationis, et anathema, aliaſque cenſuras, et pœnas inuaſoribus Sedis Apoſtolicæ à Sacris Canonibus, et Conſtitutionibus Apoſtolicis impoſitas, pariter ipſo facto incurrat, à qua, ſicut ab alia quacunque, in hac Conſtitutione impoſita, et irrogata, ſeu infra imponenda, et irroganda pœna excommunicationis, tam ipſi, quàm quilibet alius, ſiue S. R. E. Card. ſiue alia perſona cuiuſcunque gradus, conditionis, dignitatis, et præeminentiæ, à nullo, neque etiam à maiori Pœnitentiario, cuiuſcunque facultatis vigore præterquam à Rom. Pont. niſi in mortis articulo abſolui poſſit, et tam ipſe, eiuſque complices, et fautores,

quam

Digitized by Google

quam alii quicunque etiam S. R. E. Cardinales huius Conſtitutionis in aliquo tranſgreſſores, aliis grauiſſimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio, irrogandis.

Pręcipit obſeruari ſecretũ in electione Romani Pontificis, & prohibet Cardinalibus mutationem, aut alterationem huius Conſtitutionis.

§. Poſtremò ſtatuimus, & diſtrictè præcipiendo mandamus, vt S. R. E. Cardinales, quæcunque ſecretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens noſtra ſit, electionis huiuſmodi tam ſanctum negocium, ſi fiat per Scrutinium, ſeù Scrutinium, & acceſſum, vt præfertur, ſecretiſſimè tranſigatur; ac proinde, iiſdem omnibus, & ſingulis S.R.E. Card. & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod ſtatuere, diſponere, vel ordinare, ſeù in aliquo corrigere, alterare, mutare, ſeù aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præſumant quouis prætextu, cauſa, vel exquiſito colore, ſub eadem excommunicationis pęna ipſo facto incurrenda.

Deputantur huius Conſtitutionis executores.

§. Vt autem huiuſmodi noſtra Conſtitutio inuiolabiliùs obſeruetur, tres Cardinales, qui ſingulis diebus Congregationibus agendis præpoſiti ſunt, & cum iis S.R.E. Camerarius, illam in omnibus, & per omnia obſeruari procurent, & faciant.

Cardinales cenſuris irretiti, non excluduntur ab electione Romani Pontificis.

§. Volumus etiam, & decernimus, cenſurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prętextu, vel cauſa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & paſſiua excludi nullo modo poſſe, quas quidem cenſuràs, & excommunicationes ad effectum huiuſmodi electionis tantùm, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſuſpendimus: decernentes eaſdem excommunicationes, & cenſuras eos ſolùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum iis conuerſati fuerint.

Monitio ad Card. circa ea, quæ aduertere debeant in electione Romani Pontificis.

§. Cæterùm, & ſi opus non eſſe in Domino confidimus, tamen pro officii noſtri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obſecramus S. R.E. Cardinales, vt attentè conſiderent perſonæ quam ſubſtinent, officium, & digni-

Digitized by Google

tatem, quàm ſacrum prætereà, & quanti momenti ſit opus, quod tractant, & nihil quod non deceat nihil à re alienum committant, ſed cogitent, quàm pernicioſum futurum ſit vniuerſæ Eccleſiæ, Chriſti ſanguine acquiſitæ, ſi malè adminiſtretur; ac proindè exuant omnes mundanas curas, et induant ſolum Dominum Noſtrum Ieſum Chriſtum: memores nihil prodeſſe homini ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur. Deniquè animum aduertant ſe in Conclaui clauſos editiſſima in ſpecula conſtitutos eſſe, et factos ſpectaculum Deo, et hominibus, à Domino, cuius negocium gerunt, ſupplicii, vel gloriæ ſempiternæ retributionem citiſſimè laturos.

Derogatur Conſtitutionibus, & Decretis Conciliorum, & alijs huic Conſtitutioni contrarijs.

§. Non obſtan. quatenus opus ſit, fel. rec. Alexandri Papæ III. Præd. noſtri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit, licet de vitanda, et aliorum Rom.Pont.Præd.noſtrorum, etiam in Conciliis generalibus promulgatis Conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, etiam in corpore Iuris clauſis, quibus omnibus, et ſingulis quatenus pariter opus ſit, eorum omnium, et ſingulorum tenores, perinde, ac ſi ad verbum exprimerentur, pro expreſſis, et inſertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialitèr, et expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis, quibuſcumque.

Quoties, & quando iuranda ſit per Cardinales hæc Conſtitutio.

§. Volumus quoque præſentes noſtras coram omnibus in prima Congregatione poſt obitum Pontificis fieri ſolita, et deinde poſt Conclauis ingreſſum, et cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum aliis ſimilibus Conſtitutionibus legi, et iuramentum ſuper illius obſeruatione præſtari, et ita præcipimus, et mandamus.

Reſtringitur derogatio, de qua in §. 24. & indicatur ſucceſſoribus Pontificibus obſeruantia huius Conſtitutionis.

§. Quibus Conſtitutionibus, et pœnis in eis contentis, niſi in ſuperius expreſſis, per hanc noſtram derogare non intendimus, ſed eas in ſui roboris firmitate relinquere. Sperantes etiam Rom.Pont. qui pro tempore canonicè eligentur, omni ſtudio curaturos, vt quæ noſtris huiuſmodi, et in eis ſalubriter ſtatuta ſunt, inuiolabiliter, ac etiam ſi opus fuerit, per pœnarum ipſarum contra tranſgreſſores executionem, obſeruentur.

Pu-

Digitized by Google

Publicatio huius Conſtitutionis præcipitur, & aliæ conſuetæ clauſulæ executoriæ adduntur.

§. Denique volumus eaſdem præſentes in Valuis Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, necnon in Acie Campi Floræ per Curſores noſtros affigi, et publicari, ac eorum exempla ibidem affixa dimitti, et deinde omnes, et ſingulos Cardinales tam abſentes, quam præſentes modernos, et qui pro tempore erunt, et alios quoſcumque quorum intereſt, vel intereſſe poterit quomodolibet in futurum; afficere, et ligare, nullamque harum ignorantiam prætendere poſſe, ac ſi eis perſonaliter intimatæ forent, præmiſſis cæteriſque contrariis quibuſcumque non obſtantibus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum Statutorum, Decretorum, declarationum, Mandatorum, Innodationis, Voluntatis, Admonitionis, Hortationis, Obſecrationis, Inhibitionis, Derogationis, Præcepti, et ſuſpenſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo decimo ſeptimo Kalen. Decembris, Pontificatus noſtri Anno primo.

✠ Ego Gregorius Catholicæ Eccleſ. Episc.

† Antonius Card. Saulius, Epiſc. Oſtien. promitto, voueo, et iuro.

† Franciſcus Maria Cardinalis à Monte, Epiſcopus Portuen. promitto, voueo, et iuro.

† Franciſcus Card. Sfortia, Epiſc. Tuſculanus, promitto, voueo, et iuro.

† A. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius, Epiſc. Albanen. promitto, voueo, et iuro.

† Odoardus Card. Farneſius, Epiſc. Sabinen. promitto, voueo, et iuro.

† Octauius Card. Bandinus, Epiſc. Præneſtinus, promitto, voueo, et iuro.

†

† Andreas Cardinalis Perettus, promitto, voueo, et iuro.

† B. Car-

✝ B. Cardinalis Beuilacqua, promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ F. tit. S. Praxedis, Presb. Card. de Sourdis, promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Io: Baptiſta tit. SS. Marcellini, & Petri, Card. Detus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Dominicus SS. Apoſtolorum, Presb. Card. Gymnaſius, promitto, voueo, et iuro.

✝

✝ Ego Carolus tit. S. Cæſarei, Presb. Card. Madrutius, promitto, voueo, et iuro.

✝

✝ Ego S. tit. S. Ghryſogoni, Presb. Card. Burgheſius maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego M. tit. S. Onuphrij, Presb. Card. Barberinus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Io: Garſia tit. SS. Quatuor Coronatorum, Presb. Card. Millinus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego M. tit. SS. Quirici, et Iulitæ, Presb. Card. Lantes, promitto, voueo, et iuro.

✝

✝ Ego M. Angelus Tontus tit. S. Petri ad Vincula, Presb. Card. Nazarenus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego F. tit. S. Auguſtini Presb. Card. Verallus, promitto, voueo, et iuro.

Ego Io: Bapt. tit. S. Ceciliæ Presb. Card. Lenius, promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝ Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus, Presb. Card. Riuarola, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego P. tit. S. Mariæ de Populo, Presb. Card. Philonardus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego P. Paulus tit. SS. Nerei, et Achillei, Presb. Card. Creſcentius, promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego

† Ego Gaſpar tit. S. Crucis in Ieruſalem Presb. Card. Borgia, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Robertus tit. S. Alexii, Presb. Card. Vbaldinus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Tiberius tit. S. Priſcæ, Presb. Card. Mutus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gabriel tit. S. Pancratii, Presb. de Trejo, promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Petrus tit. S. Thomæ in Parione, Presb. Card. Comporeus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Matthæus tit. S. Marci, Presb. Card. Priolus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego S. Presb. Card. S. Suſannæ, S. R. E. Bibliothecarius, promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

†

† Ego Guido tit. S. Ioannis ante portam Latinam, Presb. Card. Bentiuolus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Petrus tit. S. Saluatoris in Lauro, Presb. Card. Valerius, promitto, voueo, & iuro.

† Ego It. Federicus Presb. Card. de Zolleren, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Cæſar tit. S. Petri in Monte Aureo, Presb. Card. Gherardus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Fr. Deſiderius tit S. Clementis, Presb. Card. de Cremona, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Stephanus tit. S. Mariæ in Via, Presb. Card. Pignatellus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego I. Card. Ludouiſius, tit. S. Mariæ de Traſpontina S. R. E. Cam. promitto, voueo, et iuro.

† Ego

Digitized by Google

✝ Ego Franciſcus tit. S. Matthæi in Merulana, Presb. Card. Sacratus, promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego M. Ant. tit. S. Euſebii, Presb. Card. Gozadinus, promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Alexander S. Mariæ in via lata, Diaconus Card. Eſten. promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝

✝

✝

✝

✝ Ego Franciſcus S. Angeli in foro piſcium, Diaconus Card. Boncompagnus, promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Hippolytus S. Mariæ Nouæ, Diaconus Card. Aldobrandinus, promitto, voueo, & iuro.

✝

Io: Beninus.

N. Odot.

Regiſtrata in Secretaria Breuium.

Anno à Natiuitate D. N. IESV Chriſti milleſimo ſexenteſimo vigeſimoprimo, Indictione quarta, die verò vigeſimaſexta menſis Nouembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini Noſtri D. Gregorii Diuina Prouidentia Papæ XV. Pontificatus ſui anno primo. Introſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateranenſis, Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem earundem litterarum originalibus appenſis per aliquod temporis ſpatium, & exindè amotis deindè dimiſſis earundem litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Auguſtinum Bracherium, & Brandimartem Latinum prælibati S. D. N. Papæ Curſores.

Octauius Spada Magiſter Curſ.

CÆRE-

CAEREMONIALE

Continens ritus electionis Romani Pontificis.

GREGORII PAPAE XV.

Iuſſu editum, & auctoritate confirmatum.

GREGORIVS EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem, quæ ad Eccleſiæ Catholicæ fœlix regimen, ſalubriter à ſe ſtatuuntur, vt quàm facillimè obſeruentur, paſtorali ſollicitudine prouidere, & ea, per quæ à ſe decreta debitum ſortiuntur effectum, ſtabilire. Si quidem poſtquàm nouam Conſtitutionem de Romani Pontificis electione, ob cauſas in ea expreſſas, diuina aſpirante gratia edidimus; ne eius vſus, & obſeruantia, veteri rituali Eccleſiæ Romanæ ferè inutili ob eandem Conſtitutionem reddito, proprij Cæremonialis directione deſtitueretur; nouum, prout ſequitur, confici mandauimus. Quod, cum poſt nonnullorum S. R. E. Cardinalium, quibus negocium commiſimus, diligens, vt res poſtulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & à nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & ſingulis in eo contentis, inuiolabiliter obſeruetur, ex noſtri paſtoralis officij debito, prouidendum cenſuimus. Tenor autem illius eſt qui ſequitur.

Litterarum cõfirmationis Prohæmium.

CÆ-

Digitized by Google

CÆREMONIALE.

Tenor Cæremonialis, & primò de exequijs Romani Pontificis.

ROmano Pontifice vita functo, Cardinales præſtito in prima Congregatione iuramento de obſeruanda Conſtitutione Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vnà cum alijs Conſtitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenus conſueuerunt, exequias, pro eius anima iuxtà ritum hucuſq; obſeruatum, per nouem continuos dies facere debent, niſi fortè in illis nouem diebus aliquod feſtum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obſeruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur, hoc enim caſu in numero quidem nouem dierum, exequiarum intermiſſarum dies computantur: verum impenſa quæ in omiſſis exequijs facienda eſſet, in pauperes Chriſti iuxta Pij IV. Conſtitutionem deſtribuenda eſt. Qua etiam conſtitutione, vt exequiarum impenſis, quæ iam in immenſum excreuerant, modus, & finis aliquis eſſet, cautum eſt, ne impenſæ illorum nouem dierum, decem ducatorum millium ſummam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præſtari ſolita, excederent, & vt earum impenſarum diſtributio, iuſtè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus, vni ſcilicet ex quolibet ordine, ac S. R. E. Camerario, commiſſa fuit.

De impenſis exequiarum.

De Miſſa Spiritus Sancti in Baſilica S. Petri.

Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim conclaui opportuno præparato, Cardinales in Baſilica Sancti Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sacri Collegij, vel eo impedito per alium ex antiquioribus Cardinalibus, Miſſa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatum, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt ſepoſitis omnibus priuatis affectibus, ſolum Deum præ oculis habentes, Sanctæ Romanæ, & vniuerſali Eccleſiæ de Paſtore ſufficienti, & idoneo prouidere, omni qua poſſunt breuitate, & diligentia curent, ad Apoſtolicarum Conſtitutionum, & Sacrorum Conciliorum præſcriptum.

De ingreſſu Conclauis.

Re diuina peracta, Clericus cæremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit, quem Cardinales ſequuntur, Epiſcopi primum, deindè Presbyteri, poſtremo Diaconi cum ſuis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium, & immediatè

tè

tè cantores Hymnum (Veni creator Spiritus) cantantes, poſt Cardinales, ſequuntur Prælati, atque ita proceſſionaliter procedentes, conclaue ingrediuntur, et cùm ad capellam peruenerint, Cardinalium Decanus apud Altare dicit orationem (Deus qui corda fidelium) qua finita leguntur, et iurantur per Cardinales Conſtitutiones de Romani Pontificis electione, et vnà cum eis Conſtitutio nouiſſima Gregorii XV. Deinde Cardinales poſt ſermonem habitum per Decanum, quo eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, et rectè peragendum hortatur, ad cellas ſortè inter eos iuxta Conſtitutionem Pii IV. diſtributas, diuertunt, et poſt prandium omnes rurſus ſimul congregantur, et officiales conclauis, et alii præſtant Sacro Collegio iuramenta conſueta.

Cardinales autem ingreſſi conclaue non exeant, veſpere reuerſuri, ſed in ipſo, omninò permaneant: Ipſumque conclaue, poſt ter iuſſu Cardinalis Decani perſonatam campanulam, videlicet prima vice circa primam horam noctis, ſecunda circa ſecundam, et tertia circa tertiam, excluſis omnibus, qui in conclaui remanere non debent, intus, et extra claudatur, et claues S. R. E. Camerario, ac Magiſtro cæremoniarum, et Prælatis cuſtodibus conclauis iuxta ſolitum aſſignentur. De hora claudendi conclaue.

Deinde accenſis funalibus, tres Cardinales capita ordinum, et Camerarius, vna cum Magiſtro cæremoniarum latebras, et angulos omnes conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex iis, qui eſſe in conclaui prohibentur, intus remanſerit. In Conclaui autem, eſſe poſſunt familiares Cardinalium, et alii officiales, et miniſtri conclauis, qui in conſtitutione Pii IV. recenſentur, quibus adduntur duo alii, vnus famulus pro Magiſtris cæremoniarum, et alius pro Secretario Sacri Collegii, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magiſtrorum cæremoniarum, actu vni ex illis inſeruiat, et per ſex menſes ante, fuerit eius continuus commenſalis, quæ conditio in famulo Secretarii ſimiliter exigitur, omnium autem iſtorum conclauiſtarum, poſt prandium diei ſequentis, fit recognitio, ne quis inter illos fortè eſſet ex iis, qui in conclaui eſſe non poſſunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur conclauiſtæ omnes intrare cappellam, et poſtea ſingillatim recenſentur. De Conclauiſtis.

De colloquijs, literis cibis, & veſtibus.

Clauſo conclaui, ſeruari debent omnia, quæ de colloquiis, litteris, et cibis, et quæ de non ingredientibus Cardinalibus, aut iiſdem, aut eorum familiaribus poſtquam ingreſſi ſunt exeuntibus; in conſtitutione Pii IV. ſancita ſunt. Quod vero attinet ad veſtes, non ſolùm cùm ad electionem Cardinales procedunt, croceis vti debent, ſed iuxta vetus cæremoniale, cum aliquid collegialiter agendum eſt.

De Capitulis antè electionẽ, & de voce actiua Cardinalium.

Porrò capitula, quæ ante electionem fieri ſolent à ſingulis Cardinalibus ſubſcribenda, etiam ad fauorem conclauiſtarum fieri poterunt, vel ante ingreſſum conclauis, vel poſt ingreſſum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingreſſus, vel electio. Quoniam autem iuxta conſtitutionem Pii IV. Cardinales, qui ſaltem in ordine Diaconatus conſtituti non ſunt, ad electionem Romani Pontificis non admittuntur, inſpiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præſentibus ordine prædicto careant, nam ſi careant, à ſuffragio ferendo excludendi erunt, niſi priuilegio Pontificio muniti ſint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis, os fuit clauſum, aliquando dubitatum eſt, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio ſopita per eius Decretum editum 26. Ianuarii 1571. quo declarauit huiuſmodi oris clauſuram, cæremoniam quandam eſſe, ea de cauſa introductam, vt Cardinales, antequam in conſiſtorijs, & congregationibus ſuffragium ferant, de modeſtia, quæ ab ipſis in his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præcipuam Cardinalium facultatem; quæ circa Summi Pontificis electionem verſatur, quæ declaratio Pij V. ſemper hucuſque obſeruata fuit.

Quo modo præcauendæ nullitates electionis ab executoribus Conſtit. Gregorianæ.

Quoniam autem ex Gregoriana conſtitutione, ad actum electionis ſub pœna nullitatis deuenire non poſſunt Patres, niſi clauſo conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiuſdem conſtitutionis executores deputati prouidebunt, vt ſtatim poſt clauſum conclaue, diligens per aliquos fiat inquiſitio ſuper ipſa clauſura, eaque in effectu reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magiſtrum cæremoniarum rogandum, & poſt huiſmodi documentum, etiam ſi conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuiſſe reperiatur, ſemper tamen clauſum, & pro clauſo cenſeri, & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec

de

Digitized by Google

de conſenſu duarum partium Cardinalium præſentium, per ſecreta ſuffragia apertum eſſe declaretur. Hæc tamen declaratio electionis, quæ ante ipſam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet, neque ob ipſam declarationem, præcedens electio impugnari poteſt.

De formis electionis.

Manè ſequenti poſt clauſum præcedenti nocte conclaue, poſt ſolitum campanulæ ſonum, conueniunt Cardinales in eo præſentes, qui infirmitate non ſunt impediti, ad Capellam Paulinam, & ibi celebrata conſueta Miſſa, & facta Cardinalium communione, ſtatim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodiè ex Gregor. conſtitutione, vno tantùm ex tribus modis, ſiuè formis peragendum eſt, alioquin electio nullitatis vitio ſubiacet.

De inſpiratione.

Primus modus eſt, qui quaſi per inſpirationem vocatur, quando ſcilicet omnes Cardinales, quaſi afflati Spiritu Sancto aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontificem proclamant; circa quem modum ex conſtitutione Gregoriana, infraſcripta notari poſſunt.

Primùm, hæc forma electionis practicari poteſt ſolùm in conclaui, & eo clauſo. Secundò; debet fieri electio ſecundum hanc formam ab omnibus, & ſingulis Cardinalibus in conclaui præſentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum diſſentiente. Quartò, nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut ſcripto expreſſum, ſi voce non poſſit proferri; exemplum autem huius, poteſt eſſe huiuſmodi. Si aliquis patrum in clauſo conclaui, nullo, vt præfertur præcedente ſpeciali tractatu, diceret, Reuerendiſſimi Domini perſpecta ſingulari virtute, & probitate Reuerendiſſimi D. N. iudicarem illum eligendum eſſe in Summum Pontificem, & ex nunc ego ipſum eligo in Papam. Deinde hoc audito, ſi cæteri Patres nemine excepto, ſequentes primi ſententiam eodem verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut ſi non poteſt, in ſcriptis expreſſo, eundem N. de quo nullus ſpecialis tractatus præceſſit, communiter eligerent, ipſe N. eſſet canonicè electus, & verus Papa ſecundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inſpirationem, ſeù, vt in ſacris canonibus ſcriptum eſt, quaſi per inſpirationem.

Sc-

Digitized by Google

De Compromiſſo.

Secundus modus, eſt per compromiſſum; quando ſcilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, ſeu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex patribus eligendi poteſtatem, vt vice omnium, Eccleſiæ Catholicæ prouideant de Paſtore, cuius formæ praxis poteſt eſſe huiuſmodi. Primò omnes, & ſinguli Cardinales in conclaui clauſo præſentes, nemine eorum diſſentiente, in aliquos ex Patribus compromiſſum faciunt exempli gratia in hanc formam, in nomine Domini Amen. Anno ab eiuſdem &c. menſe &c. die &c. Nos Epiſcopi, Presbyteri, & Diaconi S. R. E. Cardinales omnes, & ſinguli in conclaui exiſtentes, videlicet N. N. [& ſingillatim omnes nominentur Cardinales] elegimus, & eligimus per viam procedere compromiſſi, & vnanimiter, & concorditer, nemine diſcrepante, elegimus compromiſſarios N. N. & N. Cardinales &c. quibus damus plenariam facultatem, & poteſtatem prouidendi S. R. E. de Paſtore, ſub hac forma videlicet [Hic optimum erit, vt Cardinales Compromittentes exprimant modum, & formam ſecundùm quam compromiſſarii debent eligere, & ſecundum quam electus debet cenſeri verus, & legitimus Papa, vt puta ſi electi ſint tres Compromiſſarii, declarandum eſt, an ad hoc, vt electio ſit valida, prius proponere debeant ſacro Collegio perſonam, vel perſonas ab ipſis nominandam, vel nominandas ad Pontificatum; an verò abſolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam perſonam; an verò ſufficiat, quod duo in vnam concordent; & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his ſimilia.] His autem, vel aliis ſimilibus expreſſis, addi compromiſſo ſolet tempus, ad quod vſque volunt Cardinales, poteſtatem compromiſſarios habere eligendi, & poſtea ſubiunguntur hæc verba. Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem DD. Compromiſſarii ſecundùm formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam compromiſſariis præſcriptam accommodata.

Secundò, completo huiuſmodi mandato, compromiſſarii ad partem in aliquo loco ſeparato ſe conferunt, & de electione facienda tractant, & ſolet inter eos præmitti proteſtatio, quod per quamcumque prolationem verborum, ſuum dare conſen-

ſum

Digitized by Google

ſum non intelligunt, niſi in ſcriptis illum expreſsè ponant. Et hæc proteſtatio, videtur neceſſaria inter compromiſſarios, vt verbis humanis, & reuerentialibus inter ſe, ſine præiudicio vti poſſint.

Tertiò; facta per compromiſſarios electione ſecundùm formam eis præſcriptam, & ſeruatis iis, quæ Gregorius XV. in ſua conſtitutione iuſſit, electus per huiuſmodi viam compromiſſi, eſt canonicus, & verus Papa.

De ſcrutinio ſimplici vel cum acceſſu.

Tertius modus, ſeu forma electionis Romani Pontificis eſt, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Acceſſum, cuius formæ ritus ſecundùm Gregorianam Conſtitutionem, quæ vult non ſolum ſcrutinium fieri ſecretum, ſed etiam Acceſſum, continet tres actiones, alteram, quæ anteſcrutinium, alteram, quę ſcrutinium, & tertiam, quæ poſtſcrutinium appellari poteſt.

De Anteſcrutinio.

Anteſcrutinii actus ſunt quinque, videlicet præparatio ſchedularum Scrutinii, & Acceſſus; Extractio Scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per ſortem; Scriptio ſchedularum ſcrutinii; Earum complicatio, & obſignatio.

Schedularum præparatio ad Magiſtros cæremoniarum pertinet, qui eas impreſſas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manu ſcriptas ſecundum formam inferiùs deſcribendam accipient, tam pro ſcrutinio, quam pro acceſſu, & ponent in duobus diſcis vulgò (bacili) nuncupatis, quos in menſa ante Altare collocabunt, vt inde poſſint Cardinales, cum opus fuerit, ſchedulas ſumere.

De forma Schedularum Scrutinij.

Forma autem ſchedulæ ſcrutinii quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc eſt plus longa, quàm lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidii palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari poteſt, tria continere debet; Primò in ſuperiori parte ſecundum eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ad inuicem diſtantia, vt inter ipſa, nomen proprium Cardinalis eligentis ſcribi poſſit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca ſigillorum indicanda.

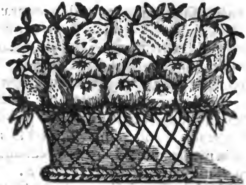
Secundò, in medio continere debet hæc verba.

Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſſimum Dominum meum D. Cardinalem.

Tertiò,

De forma Schedularum Acceſsus.

Tertiò, in parte inferiori, alios duos paruos circulos ad loca ſigillorum ſimiliter demonſtranda. Forma verò ſchedulæ acceſſus, eadem prorſus eſt, quæ ſcrutinii, niſi quod in medio eius, loco verborum (Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſſimum D. meum Card.) ponuntur hæc verba) Accedo Reuerendiſſimo D. meo D. Cardinali) verum facilius, quæ dicta ſunt, percipiuntur ex infraſcriptis figuris, & exemplis.

EXEM-

Digitized by Google

EXEMPLVM FACIEI
Schedulæ Scrutinij.

Ego ... Card.

Eligo in Summum Pontificem ℞. D^m.
meum D. Card.

EXEMPLVM FACIEI
Schedulæ Acceſſus.

Ego Card.

Accedo Reuerendiſs. D. meo
D. Card.

Digitized by Google

In exteriori autem parte ſchedularum tam Scrutinii, quam Acceſſus, quæ tergum nominari poteſt, duo ſunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impreſſores adhibent, & vuldari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa ſui medium continet hoc verbum, *Nomen*, impreſſum ſecundum longitudinem ipſius limbi; alterum verò continet hoc verbum, *Signa*, ſimiliter impreſſum, vt præcedens. Hi autem libi excogitati ſunt ad obſcurandum diaphanum paginarum, ne ſcilicet ad lumen, nomina, & ſigna eligentium conſpici poſſint, vbi verò impreſſoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis ſuppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infra poſitam figuram tergi ſchedularum Scrutinii, & Acceſſus.

***

EXEMPLVM TERGI
Schedularum Scrutinij, & Acceſſus.

nomen.

ſigna.

Secun-

Digitized by Google

Secundus actus anteſcrutinii, eſt extractio Scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio antequam ad ſcrutinium procedatur, ſorte facienda eſt, hoc modo. In vno ſacculo, aut vaſe, publicè ponantur tot ſchedæ, vel ſi magis placet ſpherulæ ligneæ palàm numeratæ, quot ſunt Cardinales præſentes in Conclaui, cum eorum nominibus: deinde per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & poſteà tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarii appellari poſſunt, de quorum omnium officio inferiùs ſuo loco ſcribetur, quod ſi in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus ſuo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis ſatisfacere non poſſint, alii non impediti, loco illorum extrahantur: Peracta verò extractione, ſchedæ, ſeù ſpherulæ eorum, qui extracti fuerunt, in ſacculum, ſeu in vas iterùm coniiciantur. De Scrutatoribus, & Infirmariis.

Tertius actus anteſcrutinii, eſt ſchedularum ſcrutinii ſcriptio, quę fiet hoc modo. Ad duas, vel plures paruas menſas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui ſcribunt conſpici poſſint, quid verò ſcribitur, non poſſit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi ſedentes in ſcabellis paratis ſchedulam quiſque ſuam acceptam prius ex diſco, ſcribet hoc modo. Primò in prima parte in ſpatio inter verba [Ego Card.] ſcribet proprium nomen; deinde in ſecunda parte nomen illius, quem eligit, charactere tamen, quantùm fieri poteſt alterato, vt manus ſcribentis cognoſci non poſſit; & caueat, ne plures in ſchedula ſcribat; quia ſuffragium iuxta Gregorianam Conſtitutionem eſſet nullum. In tertia verò parte ſigna, hoc eſt numerum aliquem, & dictum aliquod ſcripturæ, ſeù verbum, aut aliquid huiuſmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis ſubiecto, videre eſt. Quomodo in ſchedula ſcribatur nomen eligentis, & electi.

***

EXEM-

Exemplum Schedulæ Scrutinij ſcriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R^{m}. D.
meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelſis.

Digitized by Google

Quartus actus anteſcrutinij, eſt ſchedularum complicatio, quæ, vt expeditiùs peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarijs Magiſtris, cùm eas præparant, fieri in hunc, qui ſequitur modum. Binæ fient plicaturæ ex vtraque parte cuiuſque ſchedulæ, ita vt nomen eligentis, & ſigna cùm fuerint ſcripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deinde quod reliquum eſt ita complicetur, vt ſchedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata ſchedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conſpici poteſt.

De complicatione ſchedulę.

Hic poni debet exemplum ſchedulæ complicatæ.

Cæterùm Magiſtri Cæremoniarum ſchedulas, non complicatas vt ſuprà, ſed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in diſcis, & Cardinales, poſtquam eas, vt ſuprà ſcripſerint, eo vſque ſolùm plicabunt, quo nomen, & ſigna eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cùm ſchedulas, vt infra dicetur, obſignauerint.

De obſignatione ſchedulæ.

Quintus, & poſtremus actus anteſcrutinij, & ſchedularum obſignatio, quæ ab vno quoque Cardinali facienda erit in tergo ſchedularum cum ſigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuerit poſita. Porrò ſigillum non debet eſſe ſolitum Cardinalis, ſed aliud, & ſecretè habitum, & ita ſimplex, vt facilè notari poſſit, veluti, ſi in ſigillo ſculpantur, aut tres numeri, aut tres litteræ, & numeri, vel vna tantum imago, & hæc de anteſcrutinio ſufficiant; Cæterùm, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferiùs ſuo loco dicetur:

Sequitur ſecunda actio, quæ nomine ſcrutinii appellata fuit. Octo ſunt huius actionis actus, videlicet, Delatio ſchedulæ, Iuramenti præſtatio, poſitio ſchedulæ in calicem, ſchedularum mixtio, earum numeratio, ſcrutinij publicatio, ſchedularum in filum inſertio, earumque depoſitio ſeorſum.

De ſcrutinio, & eius actibus.

Delatio ſchedulæ, & duo ſequentes actus, qui meliùs ſimul deſcribuntur ob eorum connexitatem; hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam ſchedulam poſtquam illam ſcripſerit, obſignauerit, & complicauerit, duobus primis digitis ſumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penes quod ſtant ſcrutatores; & in quo eſt calix magnus ad recipiendas ſchedulas paratus, & patena coopertus ibique genuflectens, aliquantulum orabit, deinde ſurgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella ſuper Altari poſita deſcripta habetur: TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST,

De delatione ſchedulę in calicem, & iuramēto.

I ME

Digitized by Google

ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Poſt hæc, ſchedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit ſe ad Altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc, ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad Altare pergere poſſit: nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, &

De impedito valetudine. præſens in Cappella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt conficiet; deinde præuio iuramento prædicto ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præſentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi

De Infirmis. ſint in ſuis cellis, tres Card. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeù foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, vt cæteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deinde claudent, & clauem ponent ſuper Altare; deinde Infirmarii cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continentes, quot ſunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecretè ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quòd ſi Infirmi, ſcribere non poſſint, alii eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non ſolùm iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommunicationem latæ ſententiæ, ſi contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarii ad Cappellam reuertentur cum capſula, quam ſcrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palam numerabunt: & tot re-

Monitio. pertas, quot ſunt infirmi, ponent ſingillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur ſcrutinij actio, Infirmarii poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & calicem ponere, deinde dùm cæteri Cardi-

Digitized by Google

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Poſt hæc, ſchedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit ſe ad Altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc, ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad Altare pergere poſſit: nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, & præſens in Cappella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt conficiet; deinde præuio iuramento prædicto ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præſentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi ſint in ſuis cellis, tres Card. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeù foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, vt cæteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deinde claudent, & clauem ponent ſuper Altare; deinde Infirmarii cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continentes, quot ſunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecretè ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quòd ſi Infirmi, ſcribere non poſſint, alii eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non ſolùm iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommunicationem latæ ſententię, ſi contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarii ad Cappellam reuertentur cum capſula, quam ſcrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palam numerabunt: & tot repertas, quot ſunt infirmi, ponent ſingillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur ſcrutinij actio, Infirmarii poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & calicem ponere, deinde dùm cæteri Cardi-

De impeditis valetudine. *De Infirmis.* *Monitio.*

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

Digitized by Google

ME ELIGERE; QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Poſt hæc, ſchedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit ſe ad Altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc, ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad Altare pergere poſſit: nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, & præſens in Cappella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt conficiet; deinde præuio iuramento prædicto ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præſentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi ſint in ſuis cellis, tres Card. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeù foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, vt cæteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deinde claudent, & clauem ponent ſuper Altare; deinde Infirmarii cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continentes, quot ſunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecretè ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quòd ſi Infirmi, ſcribere non poſſint, alii eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non ſolùm iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommunicationem latæ ſententię, ſi contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarii ad Cappellam reuertentur cum capſula, quam ſcrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palam numerabunt: & tot repertas, quot ſunt infirmi, ponent ſingillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur ſcrutinij actio, Infirmarii poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & calicem ponere, deinde dùm cæteri Cardi-

De impedita valetudine. *De Infirmis.* *Monitio.*

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Poſt hæc, ſchedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit ſe ad Altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc, ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad Altare pergere poſſit: nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, & præſens in Cappella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt conficiet; deinde præuio iuramento prædicto ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præſentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi ſint in ſuis cellis, tres Card. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeù foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, vt cæteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deinde claudent, & clauem ponent ſuper Altare; deinde Infirmarii cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continentes, quot ſunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecretè ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quòd ſi Infirmi, ſcribere non poſſint, alii eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non ſolùm iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommunicationem latæ ſententię, ſi contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarii ad Cappellam reuertentur cum capſula, quam ſcrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palam numerabunt: & tot repertas, quot ſunt infirmi, ponent ſingillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur ſcrutinij actio, Infirmarii poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & calicem ponere, deinde dùm cæteri Cardi-

De impeditis valetudine. *De Infirmis.* *Monitio.*

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

Exemplum Schedulæ Scrutinij
ſcriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R^{m}. D.
meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelſis.

Digitized by Google

Quartus actus anteſcrutinij, eſt ſchedularum complicatio, quæ, vt expeditiùs peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarijs Magiſtris, cùm eas præparant, fieri in hunc, qui ſequitur modum. Binæ fient plicaturæ ex vtraque parte cuiuſque ſchedulæ, ita vt nomen eligentis, & ſigna cùm fuerint ſcripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deinde quod reliquum eſt ita complicetur, vt ſchedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata ſchedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conſpici poteſt. De cõplicatione ſchedulę. Hic poni debet exẽplum ſchedulę complicatę.

Cæterùm Magiſtri Cæremoniarum ſchedulas, non complicatas vt ſuprà, ſed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in diſcis, & Cardinales, poſtquam eas, vt ſuprà ſcripſerint, eo vſque ſolùm plicabunt, quo nomen, & ſigna eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cùm ſchedulas, vt infra dicetur, obſignauerint. De obſignatione ſchedulæ.

Quintus, & poſtremus actus anteſcrutinij, & ſchedularum obſignatio, quæ ab vno quoque Cardinali facienda erit in tergo ſchedularum cum ſigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuerit poſita. Porrò ſigillum non debet eſſe ſolitum Cardinalis, ſed aliud, & ſecretè habitum, & ita ſimplex, vt facilè notari poſſit, velnti, ſi in ſigillo ſculpantur, aut tres numeri, aut tres litteræ, & numeri, vel vna tantum imago, & hæc de anteſcrutinio ſufficiant; Cæterùm, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferiùs ſuo loco dicetur:

Sequitur ſecunda actio, quæ nomine ſcrutinii appellata fuit. Octo ſunt huius actionis actus, videlicet, Delatio ſchedulæ, Iuramenti præſtatio, poſitio ſchedulæ in calicem, ſchedularum mixtio, earum numeratio, ſcrutinij publicatio, ſchedularum in filnm inſertio, earumque depoſitio ſeorſum. De ſcrutinio, & eius actibus.

Delatio ſchedulæ, & duo ſequentes actus, qui meliùs ſimul deſcribuntur ob eorum connexitatem, hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam ſchedulam poſtquam illam ſcripſerit, obſignauerit, & complicauerit, duobus primis digitis ſumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penes quod ſtant ſcrutatores, & in quo eſt calix magnus ad recipiendas ſchedulas paratus, & patena coopertus ibique genuflectens, aliquantulum orabit, deinde ſurgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella ſuper Altari poſita deſcripta habetur: TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST, De delatione ſchedulę in calicem, & iuramẽto.

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

vt ſchedulæ ipſæ cautiùs conſeruari poſſint excogitata fuit. Hæc autem inſertiò fiet per vltimum Scrutatorem; inſerendo ſchedulam vnamquamque poſtquàm eam perlegerit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi eſt verbum, ELIGO.

Octauus, & poſtremus Scrutinij actus, eſt depoſitio ſchedularum ſeorſum, quæ ſimiliter fiet per vltimum Scrutatorem, qui, finita inſertione omnium ſchedularum in filum, capita fili nodo iunget, & ſchedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in menſa ſeorſum ponet.

De poſtſcrutinio, & eius actibus. Sequitur tertia, & poſtrema actio, quæ poſtſcrutinium appellata fuit, cuius actus, ſi ſecuta ſit electio per ſcrutinium, tres tantum ſunt, videlicet. Numeratio ſchedularum, Recognitio ſuffragiorum, & ſchedularum combuſtio, de quibus inferiùs ſuis locis dicetur. Si verò per Scrutinium non ſit ſecuta electio, actus ſunt ſeptem, videlicet; Acceſſus, Sigillorum, & ſignorum aperitio; Eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum ſcrutinii, vel ſcrutinii, & acceſſus numeratio; eorum recognitio; Et ſchedularum combuſtio.

De Acceſſu. Primus itaque actus, eſt Acceſſus, qui immediatè poſt ſcrutinium, hoc eſt, poſt depoſitas ſeorſum ſcrutinii ſchedulas fiet, niſi fortè in ſcrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet acceſſus, in quo quidem acceſſu eadem omnia ſeruanda ſunt à Cardinalibus, quæ dicta ſunt ſeruari debere in ſcrutinio peragendo, tàm in ſchedularum ſcriptione, obſignatione, complicatione, delatione, & poſitione in calicem; quàm in earum numeratione, publicatione, notatione ſuffragiorum, & inſertione in filum, ac depoſitione ſeorſum, exceptis tamen infraſcriptis. Pimò, quod Cardinales, ſchedulas pro acceſſu, ſumere debent ex diſco ſchedularum acceſſus; Secundò in ſchedularum aceſſus ſcriptione ſi Cardinalis nemini velit accedere, debet in media ſchedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui ſcribendus eſſet, ſi ad eum fieret acceſſus, ſcribere, Nemini, Schedula autem acceſſus ſcribi, & obſignari debet cum eiſdem ſigillis, & ſignis ſchedulæ ſcrutinii, ſub pœna nullitatis ſuffragii ipſius acceſſus; Tertiò, quòd non poteſt acceſſus fieri ad eum Cardinalem, qui in ſcrutinio ſaltem vnum ſuffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipſomet Cardinali fuit in ſcrutinio nominatus; Quartò, quamuis in acceſſu non liceat plures nominare, ſicut non licet in ſcrutinio plures eligere ſub

Differentia ſchedularum Acceſſus, & Scrutinij.

Digitized by Google

ſub pœna nullitatis ſuffragii, tàm in acceſſu, quàm in ſcrutinio, nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à ſe nominatis in ſcrutinio, dummodo ei ab alio aliquod ſuffragium, non tamen nulliter, vt præfertur, in ipſo ſcrutinio datum fuerit; Quintò, quòd in acceſſu non præſtatur iuramentum, de quo ſupra, quia in ſcrutinio fuit iam præſtitum per illa verba; (Et quod idem in acceſſu præſtabo.) Sextò, denique Infirmarii deferre debent ad infirmos ſchedulas acceſsus, & ſimul etiam vnum folium impreſſum, in quo ſit notatus ſuffragiorum numerus palam recognitus: quæ quiſque Card. in ſcrutinio nominatus, obtinuerit.

Secundus, tertius, & quartus actus poſtſcrutinii ſunt Sigillorum, & Signorum aperitio, Eorum annotatio, & Suffragiorum examen, qui tunc ſolùm locum habere poſſunt, quando ſecuta eſt electio per ſcrutinium, & acceſſum: fieri autem debent hoc modo.

De inſpectione, aperitione, & collatione ſeù annotatione ſchedularum.

Primus ſcrutator ſchedulas acceſſuum, quos obtinuit electus, in ea parte ſolùm, quæ ſigna continet, aperiet, & inſpectis diligenter earum ſigillis, & ſignis, apertas, ac in filo, vt erant inſertas, tradet ſecundo Scrutatori, & ſecundus, eadem inſpectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, ſigilla, & ſigna prædictarum ſchedularum enunciabit, & annotabit in latere ſiniſtro folii impreſſi, ad hunc effectum parati, ſub verbis (Sigilla, & Signa acceſſuum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, ſi voluerint, in ſimili folio impreſſo.

De examine ſuffragiorū.

Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inſpicientibus, pro acceſſuum prædictorum examine capiet ſchedulas ſcrutinii, & incipiens ab vno capite fili, in quo inſertæ ſunt, ſigillum primæ eius ſchedulæ quæret in ſigillis acceſſuum notatis, vt ſupra in folio impreſſo, & ſi illud in eo non inuenerit, omiſſa prima ſcrutinii ſchedula, capiet ſecundam eiuſque ſigillum ſimiliter quæret; quod ſi etiam non inuenerit, capiet tertiam, & deinde ſequentes ſingillatim, donec ſigillum alicuius earum inueniat, eoque inuento, ſcrutinii ſchedulam in ea parte, vbi ſigna ſunt, aperiet, & ſi non inuenerit ſigna huius ſchedulæ concordare cum ſignis acceſſus, ſchedulam illam omittet, & aliam capiet, ſicut paulò ante de ſchedulis non concordantibus in ſigillo dictum eſt: ſi verò inuenerit ſigna concordare, oſtendet illa ſecundo, & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipſis, poſt diligens examen ſuper identitate ſigillorum, & ſignorum ambarum ſchedularum, ſcrutinii ſcili-

Digitized by Google

cet, & acceſsus, inſpiciet, an idem, vel diuerſi in vtraque ſchedula ſint nominati, & ſi idem nominatus ſit, ſuffragium acceſsus nullum cenſebitur, ſi verò diuerſi nominati ſint, ſuffragium acceſsus pro valido habebitur: & hoc caſu, tertius Scrutator ſigillum, & ſigna ſchedulæ Scrutinii, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folii impreſſi, ſub verbis (Sigilla, & ſigna ſcrutinii reſpondentia aceſſibus) notabit autem ea ex aduerſo acceſsus concordantis in ſigillo, & ſignis; quam annotationem cæteri quoque Cardinales, ſi voluerint, in ſimili folio impreſso facient.

Sed huiuſmodi actus, qui explicatione difficiliores ſunt, quàm operatione, exemplo melius percipientur.

E X E M P L V M.

Folij impreſſi, in quo Acceſſus, & Scrutinij Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & ſigna Acceſſuum.	*Sigilla, Signa Scrutinij Acceſſibus reſpondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRE. 32. Bonitas.	BRE. 32. Bonitas.	Card. S. Euſebii.
RGI. 50. Beatitudo.	RGI. 50. Beatitudo.	Card. S. Sixti.
N.S.P. 26. Gloria.		

Litteræ Alphabeti indicant Sigillum.

Monitio ad Scrutatores.

Quòd ſi fortaſse in iſta inquiſitione contingat duas, vel plures ſchedulas ſcrutinii, reperiri cum eiſdem ſigillis, & ſignis alicuius ſchedulæ acceſsus, tunc ſi in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia verò alius, primus Scrutator reliquis ſcrutatoribus ſimiliter inſpicientibus, ſcrutinii ſchedulas huiuſmodi, & ſchedulam acceſsus, in ea etiam parte, in qua eſt nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt conſtare poſſit ſecundùm Gregorianam Conſtitutionem de validitate, vel inualiditate acceſsus; ſi verò in aliqua huiuſmodi ſchedularum ſcrutinii concordantium cum acceſsu non ſit nominatus electus, debent eę ſchedulę omitti, & ad ſubſequentes procedendum erit.

Quin-

Digitized by Google

Quintus actus poſtſcrutinii, eſt numeratio ſuffragiorum, vel ſcrutinii ſolius, vel ſcrutinii, & acceſſus, quæ fiet per Scrutatores ſemper, ſiue ſecuta ſit electio, ſiue non: & ſi quidem ſecuta non ſit electio, vt ſciatur, quòd in eo ſcrutinio, vel ſcrutinio, & acceſſu non habetur Papa; ſi verò ſecuta ſit, vt conſtet de canonici Pontificis electione; fiet autẽ hęc numeratio ſuffragiorũ hoc modo. Scrutatores in vnam ſummã redigent ſuffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificẽ obtinuit, ſiue in ſcrutinio ſolo, ſiuè in ſcrutinio, & acceſſu ſimul, et ſi inuenerint nullũ ex nominatis ad duas tertias partes ſuffragiorum perueniſſe, non habetur Papa in illo ſcrutinio, ſiue ſcrutinio, & acceſſu; Si verò inuenerint aliquẽ ex nominatis duas tãtùm partes ſuffragiorum obtinuiſſe, aperient electi ſchedulam, etiam in ea parte, in qua eſt nomen eligentis; & ſi quidem ex ea apparuerit, electum alij ſuffragatum fuiſſe, electio eius erit canonica; ſi verò conſtiterit ſibi ſuffragium dediſſe, eius electio ex diſpoſitione Gregorianæ Conſtitutionis nulla erit ob defectum vnius ſuffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes ſuffragiorum obtinuiſſe, vel etiam vltra duas tertias, tunc in ſuffragiorum paritate nullus erit electus, in imparitate verò, ille eſt canonicus Papa, qui ſuperat alium, etiam in vno ſuffragio. De numeratione ſuffragiorum

Sextus actus poſtſcrutinii, eſt Recognitio, quæ per Recognitores, ſiue ſecuta ſit electio, ſiue non, fiet, inſpiciendo tam ſchedulas ſcrutinii, & acceſſus, quam ſuffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiuſmodi recognitionem conſtare poſſit, an Scrutatores ſyncerè, & fideliter muneri ſuo ſatisfecerint. Recognitores autem extrahentur ſorte, vt Scrutatores, & Infirmarii, ſtatim quidem poſt ſcrutinium, ſi ſecuta ſit in eo electio, ſi verò non ſit ſecuta, poſt ſcrutinium, & acceſſum, cùm ſcilicet Scrutatores ſuum impleuerint munus per numerationem ſuffragiorum, & hæc extractio fiet, ſiue ſecuta ſit electio in ſcrutinio, & acceſſu, ſiue non. De recognitione & recognitorum extractione.

Septimus, & poſtremus actus poſtſcrutinii, eſt combuſtio omniũ ſchedularum, quæ ſemper, & palàm per Scrutatores fiet, ac ſtatim poſt recognitionem, ſiue electio ſit ſecuta, ſiue non. Et hæc omnia, quæ de ſcrutinii ritibus ſunt expoſita, ſeruanda erunt diligenter à Cardinalibus in omnibus ſcrutiniis, ſiue fiant manè poſt Miſſam, ſiuè veſpere poſt Hymnum (Veni Creator Spiritus.) Atque hi ſunt Ritus ex preſcripto Conſtitutionis Gregorii Papæ XV. in electione Romani Pontificis obſeruandi. De cõbuſtione ſchedularum.

Litterę Gregorii P. P. XV. confirmatorię cæremonialis.

Motu itaquę proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula in prędicto Cæremoniali ordinata, & quomodolibet contenta; tenore præſentium perpetuò approbamus, & confirmamus; illiuſque omnibus, & ſingulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus; eaque à Ven. Fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus, omnibuſque, & ſingulis alijs, ad quos ſpectat, & ſpectare quomodolibet poterit in futurum, omninò obſeruari præcipimus, & mandamus; ac Cæremoniale huiuſmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcumque, ac eoſdem S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere. Non obſtantibus omnibus illis, quę in primo dicta Conſtitutione voluimus non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumq; Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, adiectionis, pręcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo, quarto Idus Martij, Pontificatus noſtri Anno II.

V. Dat.

Io: Beninus.

N. Odor.

Anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo ſecũdo Indictione quinta, die verò ſecũda menſis Aprilis Põtificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D.N.D. Gregorij Diuina Prouidentia Papæ XV. Anno eius ſecundo, introſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerũt ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem earumdem litterarum originalibus appenſis per aliquod temporis ſpatium, & exindè amotis, deindè dimiſſis earumdèm literarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Auguſtinum Brachorium, & Brandimartem Latinum S.D.N. Papę Curſores.

Octauius Spada Magiſter Curſorum.

Digitized by Google

S. D. N.

D. V R B A N I

DIVINA PROVIDENTIA

P A P AE VIII.

Confirmatio Bullæ Gregorij XV. de electione Romani Pontificis, & Cæremonialis continentis illius ritus.

VRBANVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romani Pontificis prouidentiam ſpectare dignoſcitur, vt ea, quæ ſalubriter à prædeceſſoribus ſuis, præſertim Sedis Apoſtolicæ, & vninerſalis Eccleſiæ decori, & vtilitati conducentia ſtatuta ſunt firma, & inconcuſſa quantum ex alto conceditur perſeuerent. Cum igitur formam in eiuſdem Pontificis electione ſeruandam Sacrorum Conciliorum decretis, & varijs Apoſtolicis conſtitutionibus ſæpiùs præſcriptam felicis recordat. Gregorius Papa XV. prædeceſſor noſter paſtorali ſollicitudine permotus, vt res tanti ponderis poſtulabat perfectius dirigendam duxerit conſtitutione deſuper edita cuius tenor eſt talis, Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Æterni Patris, Filius, Magiſter, & Legiſlator Chriſtus Dominus, cuius omnis actio, noſtra eſt inſtructio, licet portaret omnia verbo virtutis ſuæ, nec eſſet quicquam abſconditum ab oculis eius, tamen priuſquam ad Apoſtolatus munus duodecim Apoſtolos eligeret, & nominaret, quod alias vnquam feciſſe in ſcripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei: & antequam B. Petro ouium ſuarum curam committeret, tertium repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris eius profeſſionem,

nem, Nos ſcilicet erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Paſtorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præſertim verò in B. Petri Succeſſoris, qui Orbis eſt lumen, Doctor gentium, & Paſtor Paſtorum. Quapropter ſatis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium cautius & melius tranſigendum conducunt, omitti debere: ſalus enim non vnius membri, ſed totius corporis agitur, cum de capite conſulitur. Igitur & ſi diuerſis fel. record. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, & SS. Patrum decretis ſalubriter prouiſum eſt, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro & ſanguis, aut humana ſapientia, quæ ſtultitia eſt apud Deum dominetur, ſed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominus, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat ſcientiam, experientia compertum eſt ſalubriori remedio locum non deeſſe. Nos igitur quos poſuit Dominus, licet nullis ſuffragantibus meritis, regere Eccleſiam ſuam, ne in extremo die prætermiſſi officij in re tanti momenti à nobis ratio à diſtricto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, & poſtulationibus multum expetitum eſt, Sancti Spiritus adſpirante gratia, faciendum decreuimus, matura itaque cum Venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus deliberatione habita de eorundem fratrum conſilio pariter, & aſſenſu, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, ſtatuimus, decernimus, & declaramus in poſterum electionem Romani Pontificis fieri aliter non poſſe, quàm in Conclaui, & eo clauſo, ac poſt celebratum in eo prima die Sacroſanctum Miſſæ ſolitum Sacrificium, cui Cardinales intereſſe, & in eo communicare conſueuerunt, ac per ſecreta Schedularum ſuffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium, in Conclaui præſentium, præterquam ſi omnes, & ſinguli Cardinales ſimiliter in Conclaui præſentes, nemine diſſentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi poteſtatem, vt vice omnium Eccleſiæ Catholicæ prouiderent de Paſtore; aut niſi communiter ab omnibus, & ſingulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præſentes erunt, nemine pariter diſſentiente, quaſi per inſpirationem, nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, per verbum Eligo, intelligibili voce prolatum, aut ſcripto, ſi voce fieri non potuerit, expreſſum, fuerit celebrata. Numerum autem Suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Con-

Conclaui pręſentium, vt electio per viam Scrutinij, aut Scrutinij & acceſſus valida ſit, decernimus, & declaramus ita eſſe cenſendum, vt in duabus tertijs partibus Suffragium electi non numeretur, nec quiſquam ſiue Scutinij, ſiue ſcrutinij & acceſſus, ſiue compromiſſi via procedatur, ſeipſum eligere, ſeu ſuffragium ſibi dare vllatenus poſſit: Electi tamen perſona, ſi in Conclaui ſit, debeat in numerum Cardinalium computari. Rurſus nemo per viam Scrutinij, ſeu Scrutinij & acceſſus habeatur pro electo, niſi publicatis omnibus ſuffragijs, & electi, ſi numerum tantummodo duarum ex tribus partibus habuiſſe compertum ſit, etiam ſchedulis apertis. At ſi contingat plures in ſchedulis nominatos, duas tertias partes ſuffragiorum tuliſſe, in ſuffragiorum paritate neuter ſit electus, in imparitate verò, qui numero ſuffragiorum ſuperior erit, dummodo duas tertias partes, etiam in vno ſuffragio excedat electus cenſeatur. Inſuper in vno quoque Scrutinio antequam Schedula in calicem mittatur à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat his verbis: Teſtor Chriſtum Dominum, qui me iudicaturus eſt, me eligere quem ſecundum Deum iudico eligi debere, & quod idem in acceſſu præſtabo. Et hoc iuramentum à nullo omittatur. Suffragiorum autem Schedulæ huiuſmodi tàm Scrutinij, quàm acceſſus, vbi fieri potuerit, impreſſæ omnino eſſe debeant, vbi non potuerit, vnius tantum manu ſcriptæ ſint, ita videlicet, vt tam impreſſæ, quàm ita ſcriptæ, ea omnia quæ in Schedulis huiuſmodi exprimi ſolent, contineant, pręter ſola nomina, ſeu denominationes eligentis, & electi, & infraſcripta ſigna, quæ omnia manu eiuſdem eligentis ſcribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte Schedulæ, electi verò in ſequenti, & rurſus electi quantum fieri poterit charactere alterato, ita vt cognoſci nō poſſit: eaque Schedulæ pars in qua erit eligentis nomen claudatur, ac ſigillo ad hoc parato, ac ſecretè habito, non autem eo quo quiſque vti ſolet, obſignetur. Vt autem videri poſſit, ne qui alicui acceſsit, eidem in Scrutinio ſuffragium dederit, Schedulę omnes duobus alijs ſignis in vltima parte ſignentur, numero nempe aliquo, & breui dicto Sacræ Scripturæ, vel alio huiuſmodi; quæ ſigna in vtraque Schedula tàm Scrutinij, quàm acceſſus eadem ſint. Poſtea verò pars illa Schedulę, vbi hæc ſigna erunt, etiam complicetur, & obſignetur, ne à Scrutatoribus videri poſsit, niſi poſtquam fuerit per Scrutinium, & acceſſum electio perfecta; quo caſu Sche-

Digitized by Google

dulæ acceſſus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta ſunt ſigna, aperiantur,ijſque inſpectis,& earum ſigillis, aliæ Schedulæ cum ijſdem ſignis notatæ,& in Scrutinio datę reperiantur,vt videlicet an duo hæc ſigna, & ſigillum eadem ſint cognoſcatur,et inde duo ſuffragia ab eodem Cardinali vni data non fuiſſe appareat. At ſi inter Schedulas Scrutinij nulla reperietur ijſdem ſignis notata, quibus Schedula Acceſſus ſignata erit,aut ſi quis eidem acceſſerit, quem in Scrutinio nominauerit, vtroque caſu ſuffragium acceſſus nullum ſit. Subſcriptio autem, ſeù nomen eligentis reſignari non poſſit, niſi contingat,vt ſigillum,& alia duo prædicta ſigna ſint eadem cum ſignis, & ſigillo alicuius alterius Cardinalis,aut alia difficultate cogente. Quod autem attinet ad nomen electi,illud eo modo à Cardinalibus ſcribatur,quomodo in folio impreſſo, vbi in Conclaui notari ſuffragia ſolent. Præterea,vt ſecreto cautius conſulatur, Schedulæ ſuffragiorum conficiantur, vna, ſeu pluribus in menſis,in media Capella conſtitutis,ita à Cardinalibus remotis,& circumſeptis,vt quid ſcribatur ab alijs videri non poſſit. Si quis verò ad menſam accedere, impeditus valetudine non poterit is ſuffragium ſuum in loco ſuo ſecretè cōficere debeat,& ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat. Et vt acceſſus ſecretè etiā peragatur, Scrutinio publicato, ſi electio per conſenſum duarum partium in eo non fuerit celebrata,ſtatim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales Schedulam pro acceſſu formatā prædictis in menſis conficere,ſicut in Scrutinio teneantur. Porrò vſus Schedularum pro acceſſu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in Scrutinio voluerit,eius nomen ſcribet,qui verò noluerit,ac cognoſci poſſit eum nulli accedere,in loco nominis ſcribat Nemini. Nulli autem tam in Schedula Scrutinij, quam acceſſus plures nominare liceat, alioquin ſuffragium in quo plures fuerint nominati nullum ſit: accedere tamen vni ex nominatis à ſe in dicta Schedula, vel alij,dummodo aliquod aliud ſuffragium in eodem Scrutinio tulerit,non prohibeatur,& in numerum Cardinalium in Conclaui præſentium numeretur. Neque in quolibet Scrutinio, niſi ſemel accedere liceat; neque per acceſſum ab alterius nominatione, in Scrutinij Schedula facta, recedi decernimus, & declaramus. Inſuper antequam Schedulæ, ſiue Scrutinij, ſiue Acceſſus à Scrutatoribus aperiantur,omnes ab ijs diligentiſſimè palam numerentur,& ſi plures repertæ fuerint, quam ſint Cardinales in Conclaui præ-

ſentes

ſentes omnes comburantur,& iterum ad ſuffragia ſtatim deueniatur. Si quis autem aliquid ex ſupra expreſſis non ſeruauerit, aut quomodocumq; directè,vel indirectè in aliquo contrauenerit,ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrat. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, quod ſi aliquem infirmitas impediuerit ad Scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, forte ante Scrutinium, vt infra ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconum extracti, cum capſula perforata, ſed inani, & palam à Scrutatoribus clauſa,cuius clauis ſuper altare remaneat, & Schedulam impreſſam illi deferre, ipſeque illam ſicut alij Cardinales, præuio iuramento ſupraſcripto, ſecretè conficere teneatur,deinde in capſulam conijciat, eaque per eoſdem Cardinales relata,& aperta,in calicem Schedula mittatur,Publicato deindè Scrutinio, ſi acceſſus agendus erit, vt etiam Infirmi accedere poſſint,vnum ex folijs in quibus nomina Cardinalium,& ſuffragiorum numerus notatur à tribus Cardinalibus prædictis ſumatur, & palam recognito numero ſuffragiorum, quæ quiſque in Scrutinio tulerit, ad infirmum vnà cum alia impreſſa Schedula, pro acceſſu parata,& cum eadem capſula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere,vel nemini accedere debeat,omniaque & ſingula ſeruentur, quæ de Scrutinij Schedula ſupra ordinata ſunt, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna. At ſi quis ſcribere valetudine impediatur,per alium præuio iuramēto ab eo qui ſcribet præſtando,de ſeruando ſecreto, quod ſub eadem excommunicationis pœna ſeruari mandamus, ſcribere liberè poſſit. Ad hæc Scrutatores, ſicut & tres alij Cardinales, qui ad Infirmorum ſuffragia deferenda proficiſcentur, ex omnibus Cardinalibus præſentibus in Conclaui, nulla ordinis ſeruata diſtinctione, forte, immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconum extrahantur, & qui ſemel extracti fuerint, in vas iterum conijciantur; alioquin ſi quis contrafecerit, ſicut ſi Scrutatores, vel Recognitores aliquid ſecreti in exercendo ſuo officio cognouerint,& illud reuelauerint, eandē latę ſententię excommunicationem incurrant. Finito Scrutinio, & acceſſu, ſiue electio ſequuta ſit,ſiue non ſit, tres alij Cardinales,ſorte pariter,vt ſupra extrahendi, Schedulas omnes recognoſcere debeant, ſigillo tamen, & duobus alijs ſignis, ſi aperta non fuerint intactis remanentibus. Quę omnes, & ſingulæ Schedulæ, ſiue ſequuta, ſiue non ſequuta electione,poſtmodum ſtatim

palam comburatur. Similiter ne electio protrahatur ſtatuimus, & ordinamus, vt ſub ſimili excommunicationis pœna, eo ipſo incurrenda, Scrutinium bis ſingulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, mane ſcilicet poſt ſolitam Miſſam, & prima quidem die tantum poſt Cardinalium ſacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, poſt Hymnum Veni Creator Spiritus, & orationem de Spiritu Sancto: idemque ſi compromiſsi via eligatur, obſeruari debeat: atque ad Scrutinium cum tertium pulſata per loca ſolita Conclauis campanula de more fuerit; omnes, & ſinguli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, ſub eadem excommunicationis latę ſententię pœna Cardinales prętereà omninò abſtineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promiſsionibus, intendimentis, condictis, fœderibus, alijſque quibuſcunque obligationibus, minis, ſignis, contraſignis ſuffragiorum, ſeu Schedularum, aut alijs tàm verbo, quàm ſcripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tàm reſpectu incluſionis, quàm excluſionis, tàm vnius perſonę, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiuſmodi, ſeu de ſuffragio dando, vel non dando, quę omnia, & ſingula, ſi de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obſeruantiam quemquam teneri, aut ex tranſgreſſione notam incurrere fidei non ſeruatæ decernimus, & declaramus, contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus: tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus. Quod ſi electio huiuſmodi alibi celebrata fuerit, quam in Conclaui clauſo, vel aliter, quàm per ſecreta Schedularum ſuffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium, in Conclaui præſentium in Scrutinio, ſeu Scrutinio, & acceſſu, electi ſuffragio non computato, vel per viam compromiſſi, ab omnibus Cardinalibus ſimiliter in Conclaui præſentibus, nemine diſſentiente initi, & ita vt nemo ſe ipſum elegerit: vel quaſi per inſpirationē nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præſentium in Conclaui, communiter, nemine itidem diſſentiente, per verbum, Eligo, intelligibili voce prolatum, aut ſcripto, ſi voce non potuerit, expreſſum, nulla ſit, & inualida eo ipſo, abſque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat; quinimo is non Apoſtolicus, ſed Apoſtaticus ſit, & habeatur; & tam ipſe, quàm eligentes, eiuſque fautores, & complices ſententiam excommunicationis,

&

& anathema, aliaſque cenſuras, & pœnas inuaſoribus Sedis Apoſtolicæ a Sacris Canonibus, & conſtitutionibus Apoſtolicis impoſitas, pariter ipſo facto incurrant, à qua ſicut ab alia quacunque in hac Conſtitutione impoſita, & irrogata, ſeu infra imponenda, & irroganda pœna excommunicationis tam ipſi, quàm quilibet alius, ſiue S.R.E. Card. ſiue alia perſona cuiuſcumque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ, à nullo, neque etiam à maiori Pœnitentiario, cuiuſcumque facultatis vigore, præterquam à Rom. Pontifice, niſi in mortis articulo abſolui poſſit, & tam ipſe, eiuſque complices, & fautores, quàm alii quicumq; etiam S.R.E. Cardinales huius Conſtitutionis in aliquo tranſgreſſores aliis grauiſsimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio irrogandis. Poſtremò ſtatuimus, diſtrictè præcipiendo mandamus, vt S.R.E. Cardinales, quæcumque ſecretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens noſtra ſit electionis huiuſmodi tam ſanctum negocium, ſi fiat per ſcrutinium, ſeu ſcrutinium, & acceſſum, vt præfertur, ſecretiſsimè tranſigatur, ac proinde, iiſdem omnibus, & ſingulis S. R. E. Card. & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod ſtatuere, diſponere, vel ordinare, ſeu in aliquo corrigere, alterare, mutare, ſeu aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præſumant quouis prætextu, cauſa, vel exquiſito colore ſub eadem excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda. Vt autem huiuſmodi noſtra Conſtitutio inuiolabilius obſeruetur, tres Cardinales, qui ſingulis diebus Congregationibus agendis præpoſiti ſunt, & cum iis S. R. E. Camerarius illam in omnibus, & per omnia obſeruari procurent, & faciant. Volumus etiam, & decernimus, cenſurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prætextu, vel cauſa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & paſsiua excludi nullo modo poſſe, quas quidem cenſuras, & excommunicationes ad effectum huiuſmodi electionis tantum, illis alias in ſuo robore permanſuris, ſuſpendimus: decernentes eaſdem excommunicationes, & cenſuras eos ſolùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum iis conuerſati fuerint. Cęterum, & ſi opus non eſſe in Domino confidimus, tamen pro officii noſtri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obſecramus S. R. E. Cardinales, vt attentè conſiderent perſonæ, quæ ſuſtinent, officium, & dignitatem, quam Sacrum

crum

crum prætereà, & quanti momenti ſit opus, quod tractant, & nihil, quod ſe non deceat, nihil à re alienum committant, ſed cogitent, quam pernicioſum futurum ſit vniuerſæ Eccleſiæ Chriſti ſanguine acquiſitæ, ſi malè adminiſtretur, ac proinde exuant omnes mundanas curas, & induant ſolum Dominum Noſtrum Ieſum Chriſtum memores nihil prodeſſe homini ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant ſe in Conclaui clauſos editiſſima in ſpecula conſtitutos eſſe, & factos ſpectaculum Deo, & hominibus à Domino, cuius negocium gerunt, ſupplicii, vel gloriæ ſempiternæ retributionem citiſſimè laturos. Non obſtan. quatenus opus ſit fel. rec. Alexandri Papæ III. præd. noſtri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit, Licet de vitanda, & aliorum Rom. Pont. prædec. noſtrorum, & in Conciliis generalibus promulgatis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, etiam in corpore iuris clauſis, quibus omnibus, & ſingulis quatenus pariter opus ſit, eorum omnium, & ſingulorum tenores, perinde, ac ſi ad verbum exprimerentur, pro expreſſis, & inſertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis alias in ſuo robore permanſuris, ſpecialitèr, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumq; Volumus quoque præſentes noſtras coram omnibus in prima Congregatione poſt obitum Pontificis fieri ſolita, & deinde poſt Conclauis ingreſſum, & cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum aliis ſimilibus Conſtitutionibus legi, & iuramentum ſuper illius obſeruatione præſtari, & ita præcipimus, & mandamus. Quibus Conſtitutionibus, & pœnis in eis contentis, niſi in ſuperius expreſſis per hanc noſtram derogare non intendimus, ſed eas in ſui roboris firmitate relinquere, Sperantes etiam quod Rom. Pont. qui pro tempore canonicè eligetur, omni ſtudio curaturos, vt quæ noſtris huiuſmodi, & in eis ſalubriter ſtatuta ſunt, inuiolabiliter, ac etiam ſi opus fuerit per pœnarum ipſarum contra tranſgreſſores executionem obſeruentur. Denique volumus eaſdem præſentes in valuis Baſilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, necnon in acie Campi Floræ per Curſores noſtros affigi, & publicari, ac earum exempla ibidem affixa dimitti, & deinde omnes, & ſingulos Cardinales tam abſentes, quam præſentes, modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoſcumque quorũ intereſt, vel intereſſe poterit quomodolibet in futurum afficere, & ligare, nullamq; harum ignorantiam prætendere

poſſe

Digitized by Google

poſſe, ac ſi eis perſonaliter intimatæ forent præmiſſis cęteriſque contrarijs quibuſcumque non obſtantibus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum Statutorum, Decretorum, declarationum, mandatorum, innodationis, voluntatis, admonitionis, hortationis, obſecrationis, inhibitionis, derogationis, præcepti, & ſuſpenſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnat. Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo, decimo ſeptimo Kal. Decembris Pontificatus Noſtri Anno primo.

Et ſucceſſiuè idem Gregorius prædeceſſor Cæremoniale ritus dictæ electionis continens de eius mandato compoſitum confirmauerit, cuius tenor ſequitur, Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet Romanum Pontificem quæ ad Eccleſiæ Catholicæ fęlix regimen, ſalubriter à ſe ſtatuuntur, vt quam facillimè obſeruentur, paſtorali ſollicitudine prouidere, & ea, per quæ à ſe decreta debitum ſortiuntur effectum ſtabilire. Siquidem poſtquam nouam Conſtitutionem de Romani Pontificis electione, ob cauſas in ea expreſſas, diuina aſpirante gratia edidimus; nec eius vſus, & obſeruantia, veteri Rituali Eccleſiæ Romanę ferè inutuli ob eandem Conſtitutionem reddito, proprij Cęremonialis directione deſtitueretur; nouum; prout ſequitur, confici mandauimus. Quod, cum poſt nonnullorum S.R.E. Cardinalium, quibus negocium commiſimus, diligens, vt res poſtulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & à nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & ſingulis in eo contentis, inuiolabiliter obſeruetur, ex noſtri paſtoralis officij debito, prouidendum cenſuimus. Tenor autem illius eſt, qui ſequitur Rom. Pont. vita functo, Cardinales præſtito in prima Congregatione iuramento de obſeruanda Conſtitut. Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vna cum alijs Conſtitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenus conſueuerunt, exequias, pro eius anima iuxta ritum hucuſque obſeruatum, per nouem continuos dies facere debent, niſi fortè in illis nouem diebus aliquod feſtum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obſeruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur, hoc enim caſu in numero quidem nouem dierum, exequiarum intermiſſarum dies computentur: verum impenſa, quæ in omiſſis exequijs facienda eſſet, in pauperes

Digitized by Google

Chriſti iuxta Pij IV. Conſtitut. diſtribuenda eſt. Qua etiam Conſtitutione, vt exequiarum impenſis, quæ iam in immenſum excreuerant, modus, & finis aliquis eſſet, cautum eſt, ne impenſę illorum nouem dierum, decem ducatorum millium ſummam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præſtari ſolita, excederent, & vt earum impenſarum diſtributio, iuſtè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus vni ſcilicet ex quolibet ordine, ac S.R.E. Camerario, commiſſa fuit. Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim Conclaui opportuno præparato, Cardinales in Baſilica S. Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sac. Collegij, vel eo impedito, per alium ex antiquioribus Cardinalibus Miſſa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Pręlatū, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt ſepoſitis omnibus priuatis affectibus, ſolum Deum prę oculis habentes, S.Rom.& Vniuerſalis Eccleſię de Paſtore ſufficienti, & idoneo prouidere, omni qua poſſunt breuitate, & diligentia curent, ad Apoſtolicarum Conſtitutionum, & Sac. Conciliorum pręſcriptum. Re diuina peracta, Clericus cęremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit quem Cardinales ſequuntur, Epiſcopi primùm, deinde Presbyteri, poſtremò Diaconi cum ſuis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium, & immediatè cantores (Hymnum, Veni creator Spiritus cantantes) poſt Cardinales, ſequuntur Prælati, atque ita proceſſionaliter procedentes, conclaue ingrediuntur, & cum ad Cappellā peruenerint, Cardinaliū Decanus apud Altare dicit orationem. (Deus, qui corda fidelium) qua finita leguntur, & iurantur per Cardinales Conſtitiones de Rom. Pontificis electione, & vna cum eis Conſtitutio nouiſſima Gregorij XV. Deinde Cardinales poſt ſermonem habitum per Decanum, quos eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, & rectè peragendum hortatur, ad cellas ſorte inter eos iuxta Conſtitut. Pij IV. diſtributas, diuertunt; & poſt prandium omnes rurſus ſimul congregantur, & Officiales conclauis, & alij præſtant Sacro Collegio iuramenta conſueta. Cardinales autem ingreſſi conclaue non exeant, veſperè reuerſuri, ſed in ipſo, omninò permaneant, Ipſumque conclaue, poſt ter iuſſu Cardinalis Decani perſonarum campanulam, videlicet prima vice circa primam horam noctis, ſecunda circa ſecundam, & tertia circa tertiam, excluſis omnibus, qui in conclaui remanere non debent, intus, & extra claudatur, & claues S. R. E. Camerario, ac Magiſtro cæremoniarum,

niarum, & Prælatis cuſtodibus conclauis iuxta ſolitum aſſignentur. Deinde accenſis fanalibus tres Cardinales capita ordinum, & Camerarius, vna cum Magiſtro cæremoniarum latebras, & angulos omnes conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex ijs, qui eſſe in conclaui prohibentur, intus remanſerit. In conclaui autem eſſe poſſunt familiares Cardinalium, & alij officiales, & Miniſtri conclauis, qui in Conſtitutione Pij IV. recenſentur, quibus adduntur duo alij, vnus famulus pro Magiſtris cæremoniarum, & alius pro Secretario Sacri Collegij, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magiſtrorum cęremoniarum, actu vni ex illis inſeruiat, & per ſex menſes ante, fuerit eius continuus commenſalis, quæ conditio in famulo Secretarij ſimiliter exigitur, omnium autem iſtorum conclauiſtarum, poſt prandium diei ſequentis, fit recognitio, ne quis, inter illos fortè eſſet ex ijs, qui in conclaui eſſe non poſſunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur conclauiſtæ omnes intrare cappellam, & poſtea ſingillatim recenſentur. Clauſo conclaui ſeruari debent omnia, quæ de colloquijs, literis, & cibis, & quę de non ingredientibus Cardinalibus, aut ijſdem, aut eorum familiaribus poſtquam ingreſſi ſunt exeuntibus, in Conſtit. Pij IV. ſancita ſunt. Quo verò attinet ad veſtes, non ſolùm cum ad electionem Cardinales procedunt, croceijs vti debent, ſed iuxta vetus cęremoniale, cum aliquid collegialiter agendum eſt. Porrò capitula, quæ ante electionem fieri ſolent à ſingulis Cardinalibus ſubſcribenda, etiam ad fauorem conclauiſtarum fieri poterunt, vel ante ingreſſum conclauis, vel poſt ingreſſum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingreſſus, vel electio. Quoniam autem iuxta Conſtitutionem Pij IV. Cardinales, qui ſaltem in ordine Diaconatus conſtituti non ſunt, ad electionem Rom. Pontificis non admittuntur, inſpiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præſentibus ordine prædicto careant, nam ſi careant, à ſuffragio ferendo excludendi erunt, niſi priuilegio Pontificio muniti ſint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis, os fuit clauſum, aliquando dubitatum eſt, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio ſopita per eius decretum editum 26. Ianuarij 1571. quo declarauit huiuſmodi oris clauſuram, cęremoniam quandam eſſe; ea de cauſa introductam, vt Cardinales, antequam in Conſiſtorijs, & Congregationibus ſuffragium ferant, de modeſtia, quæ ab ipſis his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præci-

 puam

puam Cardinalium facultatem; quæ circa Summi Pontificis electionem verſatur, quæ declaratio Pij V. ſemper hucuſq; obſeruata fuit. Quoniam autem ex Gregoriana Conſtitut. ad actum electionis ſub pœna nullitatis deuenire non poſſunt Patres, niſi clauſo conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiuſdem Conſtitutionis executores deputati prouidebunt, vt ſtatim poſt clauſum conclaue, diligens per aliquos fiat inquiſitio ſuper ipſa clauſura, eaque in effectum reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magiſtrum cæremoniarum rogandum, & poſt huiuſmodi documentum; etiam ſi conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuiſſe reperiatur, ſemper tamen clauſum, & pro clauſo cenſeri; & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec de conſenſu duarum partium Cardinalium præſentium, per ſecreta ſuffragia apertum eſſe declaretur. Hæc tamen declaratio, electioni, quæ ante ipſam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet, neq; ob ipſam declarationem, præcedens electio impugnari poteſt. Manè ſequenti poſt clauſum præcedenti nocte conclaue poſt ſolitum campanulæ ſonum, conueniunt Cardinales in eo præſentes, qui infirmitate non ſunt impediti, ad Cappellam Paulinam, & ibi celebrata conſueta Miſſa, & facta Cardinalium communione, ſtatim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodie ex Greg. Conſtit. vno tantum ex tribus modis, ſiue formis peragendũ eſt, alioquin electio, nullitatis vitio ſubiaceat; Primus modus eſt, qui quaſi per inſpirationem vocatur, quando ſcilicet omnes Cardinales, quaſi afflati Spiritu Sancto, aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontif. proclamant: circa quem modum, ex Conſtitutione Gregoriana, infraſcripta notari poſſunt. Primùm, hæc forma electionis practicari poteſt ſolùm in conclaui, & eo clauſo. Secundò, debet fieri electio ſecundùm hanc formam ab omnibus, & ſingulis Cardinalibus in conclaui præſentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum diſſentiente. Quartò, nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, & per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut ſcripto expreſſum, ſi voce non poſſit proferri, exemplum autem huius poteſt eſſe huiuſmodi. Si aliquis Patrum, clauſo conclaui, nullo, vt præfertur præcedente ſpeciali tractatu, dicere, Reuerendiſs. Domini perſpecta ſingulari virtute, & probitate Reuerendiſs. D.N. iudicarem illum eligendum eſſe in Summum Pontificem, & ex nunc ego ipſum eligo in Papam. Deinde hoc audito, ſi cæteri Patres nemine excepto, ſequentes primi ſententiam, eodem

verbo

Digitized by Google

verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut ſi non poteſt, in ſcripto expreſſo, eundem N. de quo nullus ſpecialis tractatus præceſſit, communiter eligerint, ipſe N. eſſet canonicè electus, & verus Papa ſecundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inſpirationem, ſeù vt in Sacris Canonibus ſcriptum eſt, quaſi per inſpirationē. Secundus modus, eſt per compromiſſum, quando ſcilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, ſeu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi poteſtatem, vt vice omnium, Eccleſiæ Catholicæ prouideant de Paſtore, cuius formæ praxis poteſt eſse huiuſmodi. Primò omnes, & ſinguli Cardinales in conclaui clauſo præſentes, nemine eorum diſſentiente, in aliquos ex Patribus compromiſſum faciunt exempli gratia in hanc formam. In nomine Domini amen. Anno ab eiuſdem &c. menſe &c. die &c. Nos Epiſcopi, Presbyt. & Diaconi S.R.E. Cardinales omnes, & ſinguli in conclaui exiſtentes, videlicet N.N. (& ſingillatim omnes nominentur Cardinales) eligimus, & eligimus per viam procedere compromiſſi, & vnanimiter, & concorditer, nemine diſcrepante, eligimus compromiſſarios N.N. & N. Cardinales &c. quibus damus plenàriam facultatem, & poteſtatem prouidendi S.R.E. de Paſtore, ſub hac forma videlicet (Hic optimum erit, vt Cardinales compromittentes exprimant modum, & formā, ſecundùm quam compromiſſarij debebunt eligere, & ſecundùm quam electus debet cenſeri verus, & legitimus Papa, vt puta ſi electio ſint træs compromiſſarij, declarandum eſt, an ad hoc, vt electio ſit valida, prius proponere debeant Sacro Collegio perſonam, vel perſonas ab ipſis nominandam, ſeu nominandas ad Pontificatum; an verò abſolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam perſonam, an verò ſufficiat, quod duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his ſimilia) His autem, vel alijs ſimilibus expreſſis addi, compromiſſo ſolet tempus, ad quod vſque volunt Cardinales, poteſtatem compromiſſarios habere eligendi, & poſtea ſubiunguntur hæc verba. Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem D. D. compromiſſarij ſecundum formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam compromiſſarijs præſcriptam accommodata. Secundò completo huiuſmodi mandato compromiſſarij ad partem in aliquo loco ſeparato ſe conferunt, & de electione facienda tractant, & ſolet inter eos præmitti proteſtatio, quod per quamcumq;

pro-

Digitized by Google

prolationem verborum, ſuum dare conſenſum non intelligunt, niſi in ſcriptis illum expreſsè ponant. Et hæc proteſtatio, videtur neceſſaria inter compromiſſarios; vt verbis humanis, & reuerentialibus inter ſe, ſine præiudicio vti poſſint. Tertiò, facta per compromiſſarios electione ſecundum formam eis præſcriptam, & ſeruatis ijs, quæ Gregorius XV. in ſua Conſtitut. iuſſit, electus per huiuſmodi viam compromiſſi eſt canonicus, & verus Papa. Tertius modus, ſeu forma electionis Rom. Pont. eſt, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Acceſsum, cuius formæ ritus ſecundum Gregorianam Conſtitutionem, quæ vult non ſolùm ſcrutinium fieri ſecretum, ſed etiam acceſsum, continet tres actiones, alteram, quæ ante ſcrutinium, alteram, quæ ſcrutinium, & tertiam, quæ poſt ſcrutinium appellari poteſt. Ante ſcrutinij actus ſunt quinque videlicet præparatio ſchedularum ſcrutinij, & acceſsus; Extractio ſcrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per ſortem; Scriptio ſchedularum ſcrutinij; Earum complicatio, & obſignatio. Schedularum præparatio ad Magiſtros ceremoniarum pertinent, qui eas expreſsas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manuſcriptas ſecundum formam inferius deſcribendam accipient, tam pro ſcrutinio, quam pro acceſsu, & ponent in duabus diſcis vulgo (bacili) nuncupatis, quos in menſa ante Altare collocabunt, vt inde poſſint Cardinales, cum opus fuerit, ſchedulas ſumere. Forma autem ſchedulæ ſcrutinij quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc eſt plus longa, quam lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidij palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari poteſt, tria continere debet; Primo in ſuperiori parte ſecundum eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ab inuicem diſtantia, vt inter ipſa, nomen proprium Cardinalis eligentis ſcribi poſſit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca ſingulorum indicanda. Secundò, in medio continere debet hæc verba. Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſs. D. meum D. Cardinalem. Tertiò in parte inferiori, aliquos duos paruulos circulos, ad loca ſigillorum ſimiliter demonſtranda. Forma verò ſchedulæ acceſsus, eadem prorſus eſt, quæ ſcrutinii, niſi, quod in medio eius loco verborum (Eligo in Summum Pont. Reuerendiſs. D. meum D. Card.) ponuntur hæc verba (Accedo Reuerendiſs. D. meo D. Card.) verùm faciliùs, quæ dicta ſunt, præcipientur ex infraſcriptis figuris, & exemplis.

Exem-

Digitized by Google

Exemplum Schedulæ Scrutinij
ſcriptæ.

Ego Card.

Eligo in Summum Pontificem ℞. D.
meum D. Card.

18. Gloria in excelſis.

Exem-

Exemplum faciei Schedulæ Acceſſus.

Ego Card.

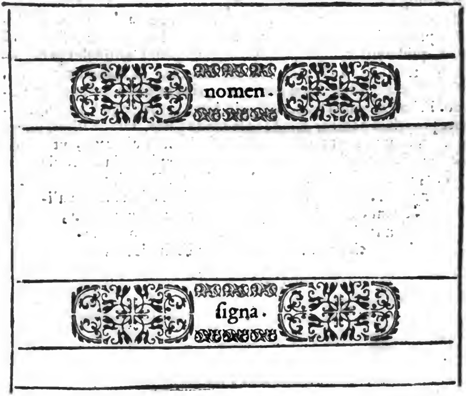
Accedo Reuerendiſs. D. meo
D. Card.

In

Digitized by Google

In exteriori autem parte ſchedularum tam ſcrutinij, quàm acceſsus, quæ tergum nominari poteſt, duo ſunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impreſſos adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa ſui medium continet hoc verbum, *Nomen*, impreſſum ſecundùm longitudinem ipſius limbi; alterum verò continet hóc verbum, *Signa*, ſimiliter impreſſum, vt præcedens. Hi autem limbi excogitari ad obſcurandum diaphnum paginarum, ne ſcilicet ad lumen nomina, & ſigna elegentiũ conſpici poſſint; vbi verò impreſſoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis ſuppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infrapoſitam figuram tergi ſchedularum ſcrutinii, & acceſsus.

EXEMPLVM TERGI
Schedularum Scrutinij, & Acceſſus.

Digitized by Google

Secundus actus anteſcrutinii, eſt extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio antequam ad ſcrutinium procedatur, ſorte facienda eſt, hoc modo. In vno ſacculo, aut vaſe, publicè ponantur tot ſchedulæ, vel ſi magis placet ſpherulæ ligneæ palàm numeratæ, quot ſunt Cardinales præſentes in conclaui, cum eorum manibus, deindè per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & poſtea tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarij appellari poſſunt, de quorum omnium officio inferiùs ſuo loco ſcribetur, quod ſi in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus ſuo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis ſatisfacere non poſſint, alij non impediti loco illorum extrahantur; Peracta verò extractione, ſchedæ, ſeu ſpherulæ eorum, qui extracti fuerunt, in ſacculum, ſeu in vias iterum conijciantur. Tertius actus anteſcrutinij, eſt ſchedularum ſcrutinij ſcriptio, quæ fiet hoc modo. Ad duas, vel plures paruas menſas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui ſcribunt conſpici poſſint, quid verò ſcribitur, non poſſit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi ſedentes in ſcabellis paratis, ſchedulam quiſque ſuam acceptam priùs ex diſco, ſcribet hoc modo. Primò in prima parte in ſpatio inter verba (Ego Cardin.) ſcribet proprium nomen; deinde in ſecunda parte, nomen illius, quem elegit, charactere tamen, quantùm fieri poteſt alterato, vt manus ſcribentis cognoſci non poſſit; & caueat, ne plures in ſchedula ſcribat, quia ſuffragium iuxta Gregorianam Conſtitutionem eſſet nullum. In tertia verò parte ſigna, hoc eſt numerum aliquem, & dictum aliquod ſcripturæ, ſeu verbum, aut aliquid huiuſmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis ſubiecto, videre eſt.

Exem-

Exemplum Schedulæ Scrutinij ſcriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R. D. meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelſis.

Digitized by Google

Quartus actus anteſcrutinij, eſt ſchedularum complicatio, quæ vt expeditius peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarum Magiſtris, cum eas præparant, fieri in hunc, qui ſequitur, modum. Binæ fient plicaturæ, ex vtraque parte cuiuſquæ ſchedulæ, ita vt nomen eligentis, & ſigna cum fuerint ſcripta, maneant tecta ex vtraq; parte à limbis; deindè quod reliquum eſt ita complicetur, vt ſchedula ferè ad latitudinem pollicis reddigatur, prout ex complicata ſchedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conſpici poteſt.

Cæterum Magiſtri cæremoniarum ſchedulas, non complicatas, vt ſupra, ſed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in diſcis, & Cardinales poſtquam eas, vtſupra ſcripſerint, eò vſque ſolum plicabunt, quò nomen, & ſigna eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum ſchedulas, vt infrà dicetur, obſignauerint.

Quintus & poſtremus actus Anteſcrutinij, & ſchedularum obſignatio, quæ ab vnoquoq; Cardinali facienda erit in tergo ſchedularum cum ſigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuit poſita. Porrò ſigillum non debet eſſet ſolitum Cardinalis, ſed aliud, & ſecretè habitum, & ita ſimplex, vt facilè notari poſſit, veluti, ſi in ſigillo ſculpantur, aut tres numeri, aut tres literæ, vel literæ, & numeri, vel vna tantum imago, & hæc de anteſcrutinio ſufficiant. Cęterum, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferius ſuo loco dicetur. Sequitur ſecunda actio, quæ nomine Scrutinij appellata fuit. Octo ſunt huius actionis actus, videlicet, Delatio ſchedulæ, Iuramenti præſtatio, Poſitio ſchedulæ in Calicem, Schedularum mixtio, earum numeratio, Scrutinij publicatio, Schedularum in filum inſertio, earumque depoſitio ſeorſum. Delatio ſchedulæ, & duo ſequentes actus, qui melius ſimul deſcribuntur ob eorũ connexitatem; hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam ſchedulam poſtquam illam ſcripſerit, obſignauerit, & complicauerit, duobus primis digitis ſumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penes quod ſtant Scrutatores, & in quo eſt Calix magnus ad recipiendas ſchedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflectens, aliquantulum orabit; deinde ſurgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella ſuper Altari poſita deſcripta habetur: Teſtor Chriſtum Dominum, qui me iudicaturus eſt, me eligere, quem ſecundum Deum iudico eligi debere: & quod idem in Acceſſu pręſtabo. Poſt hæc ſchedulam in patenam ponet, & per patenam mittet in

Cali-

Digitized by Google

Calicem, quo facto inclinabit ſe ad Altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad Altare pergere poſſit; nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, & præſens in Capella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet, ex quo Cardinalis infirmus vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt, conficiet; deindè præuio iuramento prædicto ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palam deferet, ad Altare & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem ergà eos Cardinales, qui in Capella præſentes ob valetudinem ad Altare pergere non potuerunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi ſint in ſuis cellis, tres Cardin. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeù foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam, antequam Scrutatores Infirmarijs tradant, palàm aperient, vt cæteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deindè claudent, & clauèm ponent ſuper Altare; deindè Infirmarij cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continente, quot ſunt infirmi Card. ad vnumquemq; eorum accedent, & infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecretè ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quod ſi infirmi ſcribere non poſſint, alii eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus infirmariorum iuramento, prædicta facient, atque hi aduertere debent, quod non ſolum iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommunicationem latæ ſententiæ, ſi contrafecerint, incurrent; His peractis, infirmarii ad Capellam reuertentur cum capſula, quam Scrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palàm numerabunt, & tot repertas, quot ſunt infirmi ponent ſingillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur Scrutinii actio, Infirmarii poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & in calicem ponere: deindè dum cæteri Cardinales ſcrutinium agunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum ſuffragia eo modo quo proximè ante dictum eſt. Quartus actus Scrutinii, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto pluries agitato.

Digitized by Google

tato. Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palàm fiet per vltimum ſcrutatorem, capiendo ſigillatim vnamquamq; ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui ad hoc paratus ſit, calicem vacuum. Quod ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt; & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum. Si verò numerus ſchedularum, numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alii actus ſcrutinii. Sextus actus, eſt publicatio ſcrutinii, quæ per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo: Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamq; intactis ſigillis explicabit, & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui paritèr, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Card. præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quod ſi in ſcrutinii publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſiquidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio; ſi verò diuerſis fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; ſcrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinii publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo. Reuerendiſs. D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſs. D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de aliis; quod fit, ne Cardinales, cùm opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Card. notarunt. Septimus actus ſcrutinii, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, vt ſchedulæ ipſæ cautius conſeruari poſſint, excogitata fuit. Hæc autem inſertio fiet per vltimum Scrutatorem: inſerendo ſchedulam vnamquamque poſtquàm eam perlegit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi eſt verbum Eligo. Octauus, & poſtremus ſcrutinii actus, eſt depoſitio ſchedularum ſeorſum, quæ ſimilitèr fiet per vltimum Scrutatorem, qui finita inſertione omnium ſchedularum in filum, capita fili nodo iunget, & ſchedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in menſa

ſæ ſeorſum ponet. Sequitur tertia, & poſtrema actio, quæ Poſtſcrutinium appellata fuit, cuius actus, ſi ſecuta ſit electio per ſcrutinium, tres tantum ſunt, videlicet, Numeratio ſchedularum, recognitio ſuffragiorum, & ſchedularum combuſtio, de quibus inferiùs ſuis locis dicetur. Si verò per ſcrutinium non ſit ſecuta electio, actus, ſunt ſeptem videlicet, Acceſſus, Sigillorum, & ſignorum aperitio: eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum ſcrutinii, vel ſcrutinii, & acceſſus numeratio; eorum recognitio; & ſchedularum combuſtio. Primus itaque actus, eſt Acceſſus, qui immmediatè poſt ſcrutinium, hoc eſt, poſt depoſitas ſeorſum ſcrutinii ſchedulas fiet, niſi fortè in ſcrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet acceſſus; In quo quidem acceſſu eadem omnia ſeruanda ſunt à Cardinalibus, quæ dicta ſunt ſeruari debere in ſcrutinio peragendo, tàm in ſchedularum ſcriptione, obſignatione, complicatione, delatione, & poſitione in calicem, quàm in earum numeratione, publicatione, notatione ſuffragiorum, & inſertione in filum, ac depoſitione ſeorſum: exceptis tamen infraſcriptis. Primò, quod Cardinales, ſchedulas pro acceſſu ſumere debent ex diſco ſchedularum acceſſus: Secundò in ſchedularum acceſſus ſcriptione ſi Cardinalis nemini velit accedere, debet in media ſchedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui ſcribendus eſſet, ſi ad eum fieret acceſſus, ſcribere, Nemini: ſchedula autem acceſſus ſcribi, & obſignari debet cum eiſdem ſigillis, & ſignis ſchedulæ ſcrutinij, ſub pœna nullitatis ſuffragij ipſius acceſſus; Tertiò, quod non poteſt acceſſus fieri ad eum Cardinalem, qui in ſcrutinio ſaltem vnum ſuffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipſomet Cardinali fuit in ſcrutinio nominatus; Quartò, quamuis in acceſſu non liceat plures nominare, ſicuti non licet in ſcrutinio plures eligere, ſub pœna nullitatis ſuffragij, tàm in acceſſu, quàm in ſcrutinio; nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à ſe nominatis in ſcrutinio, dummodo ei ab alio aliquod ſuffragium, non tamen nulliter vt præfertur, in ipſo ſcrutinio datum fuerit. Quintò, quod in acceſſu non præſtatur iuramentum, de quo ſupra, quia in ſcrutinio fuit iam præſtitum per illa verba: (Et quod idem in acceſſu præſtabo) ſextò, denique infirmarii deferre debent ad infirmos ſchedulas acceſſus, & ſimul etiam vnum folium impreſſum, in quo ſit notatus ſuffragiorum numerus palàm recognitus, quæ quiſque Card. in ſcrutinio nominatus; obtinuerit. Secundus, tertius,

Digitized by Google

tius, & quartus actus poſtſcrutinii ſunt Sigillorum, & Signorum aperitio, Eorum annotatio, Suffragiorum examen, qui tunc ſolùm locum habere poſſunt, quando ſecuta eſt electio per ſcrutinium, & acceſſum: fieri autem debent hoc modo. Primus Scrutator ſchedulas acceſſuum, quos obtinuit electus, in ea parte ſolùm, quæ ſigna continet, aperiet, & inſpectis diligenter earum ſigillis, & ſignis, apertas, ac in filo, vt erant inſertas, tradet ſecundo Scrutatori, & ſecundus, eadem inſpectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, ſigilla, & ſigna prædictarum ſchedularum enunciabit, & annotabit in latere ſiniſtro folii impreſſi, ad hunc effectum parati, ſub verbis, (Sigilla, & ſigna acceſſuum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, ſi voluerint, in ſimili folio impreſſo. Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inſpicientibus, pro acceſſuum prædictorum examine capiet ſchedulas ſcrutinii, & incipiens ab vno capite fili, in quo inſertæ ſunt, ſigillum primæ eius ſchedulæ quæret in ſigillis acceſſum notatis, vt ſupra in folio impreſſo, & ſi illud in eo non inuenerit, omiſſa prima ſcrutinii ſchedula, capiet ſecundam, eiuſque ſigillum ſimiliter quæret; quod ſi etiam non inuenerit; capiet tertiam, & deindè ſequentes ſingillatim, donec ſigillum alicuius earum inueniat; eoque inuento, ſcrutinii ſchedulam in ea parte, vbi ſigna ſunt, aperiet, & ſi non inuenerit ſigna huius ſchedulę concordare cum ſignis acceſſus, ſchedulam illam omittet, & aliam capiet, ſicut paulò ante de ſchedulis non concordantibus in ſigillo dictum eſt; ſi verò inuenerit ſigna concordare, oſtendet illa ſecundo, & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipſis, poſt diligens examen ſuper identitate ſigillorum, & ſignorum ambarum ſchedularum ſcrutinii, ſcilicet, & acceſſus, inſpiciet, an idem vel diuerſi in vtraque ſchedula ſint nominati, & ſi idem nominatus ſit, ſuffragium acceſſus, nullum cenſebitur, ſi verò diuerſi nominati ſint, ſuffragium acceſſus, pro valido habebitur, & hoc caſu, tertius Scrutator ſigillum, & ſigna ſchedulæ ſcrutinii, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folii impreſſi, ſub verbis (Sigilla, & ſigna ſcrutinii reſpondentia acceſſibus) notabit autem ea, ex aduerſo acceſſus concordantis in ſigillo, & ſignis, quam annotationem cæteri quoque Card. ſi voluerint, in ſimili folio impreſſo facient. Sed huiuſmodi actus, qui explicatione difficiliores ſunt, quàm operatione, exemplo meliùs percipientur.

EXEM-

Digitized by Google

EXEMPLVM

Folij impreſſi, in quo Acceſſus, & Scrutinij, Sigilla; ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & Signa Acceſſuum.	*Sigilla, et Signa Scrutinij Acceſſibus reſpondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRF. 32. Bonitas.	BRF. 32. Bonitas.	Card. S. Euſebij.
RGI. 50. Beatitudo.	RGI. 50. Beatitudo,	Card. S. Sixti.
N.S.P. 26. Gloria.		

Quòd ſi fortaſſe in iſta inquiſitione contingat duas, vel plures ſchedulas ſcrutinii, reperiri cũ eiſdẽ ſigillis, & ſignis alicuius ſchedulæ acceſſus, tunc ſi in earũ aliqua, electus nominatus fuerit, in alia verò alius, primus Scrutator reliquis ſcrutatoribus ſimiliter inſpicientibus ſcrutinij ſchedulas huiuſmodi, & ſchedulã acceſſus, in ea etiã parte, in qua eſt nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt conſtare poſſit ſecundùm Gregorianam Conſtitutionẽ de validitate, vel inualiditate acceſſus; ſi verò in aliqua huiuſmodi ſchedularum ſcrutinii concordantiũ cum acceſſu, nõ ſit nominatus electus; debent eæ ſchedulæ omitti, & ad ſubſequentes procedendum erit. Quintus actus poſtſcrutinii, eſt numeratio ſuffragiorum, vel ſcrutinii ſolius, vel ſcrutinii, & acceſſus, quæ fiet per Scrutatores ſemper, ſiue ſecuta ſit electio, ſiue non, & ſi quidẽ ſecuta non ſit electio, vt ſciatur, quod in eo ſcrutinio, vel in ſcrutinio, & acceſſu, non habetur Papa, ſi verò ſecuta ſit, vt cõſtet de canonica Pontificis electione; fiet autem hæc numeratio ſuffragiorum hoc modo. Scrutatores in vnam ſummam redigent ſuffragia, quę quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, ſiue in ſcrutinio ſolo, ſiue in ſcrutinio, & acceſſu ſimul; & ſi inuenerint nullum ex nominatis ad duas tertias partes ſuffragiorum perueniſſe, non habetur Papa in illo ſcrutinio, ſiue ſcrutinio, & acceſſu; Si verò inuenerint aliquem ex nominatis, duas tantùm partes ſuffragiorum obtinuiſſe, aperient ele-

cti ſchedulam, etiam in ea parte in qua eſt nomen eligentis; & ſi quidem ex ea apparuerit, electum alij ſuffragatum fuiſſe, electio eius erit Canonica; ſi verò conſtiterit ſibi ſuffragium dediſſe, eius electio ex diſpoſitione Gregorianæ Conſtitutionis nulla erit ob defectum vnius ſuffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes ſuffragiorum obtinuiſſe, vel etiam vltra duas tertias tunc in ſuffragiorum paritate, nullus erit electus, in imparitate verò, ille eſt canonicus Papa, qui ſuperat alium etiam in ſuffragio. Sextus actus poſtſcrutinij, eſt Recognitio, quæ per Recognitores, ſiue ſecuta ſit electio, ſiue non fiet; inſpiciendo tam ſchedulas ſcrutinij, & acceſſus, quàm ſuffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiuſmodi recognitionem conſtare poſſit, an Scrutatores ſincerè, & fidelitèr muneri ſuo ſatisfecerint: Recognitores autem extrahentur ſorte, vt Scrutatores, & Infirmarii, ſtatim quidem poſt ſcrutinium, ſi ſecuta ſit in eo electio; ſi verò non ſit ſecuta poſt ſcrutinium, & acceſſum, cum ſcilicet Scrutatores ſuum impleuerint munus per numerationem ſuffragiorum, & hæc extractio fiet, ſiue ſecuta ſit electio in ſcrutinio, & acceſſu, ſiue non. Septimus, & poſtremus actus poſtſcrutinij, eſt combuſtio omnium ſchedularum, quæ ſemper, & palàm per Scrutatores fiet, ac ſtatim poſt recognitionem, ſiue electio ſit ſecuta, ſiue non. Et hæc omnia, quæ de ſcrutinij ritibus ſunt expoſita, ſeruanda erunt diligenter à Cardinalibus in omnibus ſcrutiniis, ſiue fiant manè poſt miſſam, ſiuè veſpere poſt Hymnum (Veni Creator Spiritus) Atque hi ſunt Ritus ex præſcripto Conſtitutionis Gregorii Papæ XV. in electione Romani Pontificis obſeruandi. Motu itaque proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula in prædicto Cæremoniali ordinata, & quomodolibet contenta; tenore præſentium perpetuò approbamus, & confirmamus; illiſq; omnibus, & ſingulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicę firmitatis robur adiicimus; eaque à Ven. fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus, omnibuſq; & ſingulis aliis, ad quos ſpectat, & ſpectare quomodolibet poterit in futurum, omninò obſeruari pręcipimus, & mandamus: ac Cæremoniale huiuſmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcumque, ac eoſdem S.R.E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere.

Non

Digitized by Google

Non obſtantibus omnibus illis, quæ in primodicta Conſtitutione voluimus non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumq; Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, adiectionis, præcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare prçſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo, quarto Idus Martij Pontificatus noſtri Anno II. Nos qui vt rei tam arduæ negocium ritè, & rectè procederet, & abſolueretur, intentis ſtudijs deſiderauimus, cum primum (nullis licet ſuffragantibus meritis) ad ſummi Apoſtolatus apicem aſſumpti fuimus animo reuoluentes quantam in omnium animis Conſtitutionis exequutio, & Cæremonialis prædictorum vſus approbationem excitarit, vt Conſtitutio, & Cæremoniale prædicta noſtra etiam Confirmatione roborata inuiolabiliter ſemper obſeruentur prouidere cupientes, ex mera animi noſtri deliberatione, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac de Ven. Fratrum noſtrorum S.R.E. Cardinalium conſilio, & aſſenſu, Conſtitutionem, & Cæremoniale prædicta cum omnibus, & ſingulis in eis, & eorum quolibet contentis clauſulis, & decretis hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione Apoſtolica auctoritate perpetuò confirmamus, & approbamus, eaq; etiam perpetuò in omnibus futuris Romanorum Pontificum electionibus firmiter, & inuiolabiliter obſeruari præcipimus, & mãdamus, ac derogationem in eadem Conſtitutione dicti Gregorij Prædeceſſoris inſertam ſemper vigere, ſuamq; vim perpetuis futuris temporibus obtinere decernimus, nõ obſtantibus quatenus opus ſit, ea in parte qua præſentibus aduerſentur recolendæ memoriç Alexandri Papç Tertij ſimiliter Prædeceſſoris noſtri in Lateranen. quæ incipit Licet de vitanda, & quibuſcumq; alijs etiam in vniuerſalibus Concilijs editis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & Conſuetudinibus etiam immemorabilibus, ac omnibus illis, quæ dictus Gregorius Prædeceſſor in Conſtitutione, & Cæremonialis Confirmatione prædictis voluit non obſtare; quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio ad hoc ſeruanda foret, omnium,

 & ſin-

& ſingulorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis quoad reliqua omnia, quæ Conſtitutioni dicti Gregorij, & Cæremoniali prædictis, & huic noſtro præcepto mandato, & decreto non ſunt repugnantia in ſuo robore permanſuris, harum ſerie de ſimili plenitudine poteſtatis derogamus, & derogatum eſſe volumus, & hanc noſtram derogationem ſuum pariter effectum perpetuò conſequi iubemus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, approbationis præcepti, mandati, decreti, derogationis, voluntatis, iuſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo quinto, quinto Kal. Februarij Pontificatus Noſtri Anno III.

✠ Ego Vrbanus Catholicæ Eccleſiæ Epiſc.

† Ego Franciſcus Maria Epiſcopus Oſtienſis S. R. E. Cardin. à Monte promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Octauius Epiſcopus Portuen. S.R.E. Cardinalis Bandinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io:Baptiſta Epiſcopus Albanen. S. R. E. Cardinalis Detus promitto, voueo, & iuro.

† Ego B.Epiſcopus Sabinen.Cardin.Beuilaqua promitto, voueo, & iuro.

† Ego A. Epiſcopus Præneſtinus Cardinalis Perettus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Dominicus Card. Gimnaſius tit. S. Laurentij in Lucina promitto, voueo, & iuro.

† Ego

Digitized by Google

† Ego C. Card. Madrutius tit. S. Cæſarei, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Scipio tit. S. Griſogoni Presbyter Card. Burgheſius Maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io:Garcia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Millinus promitto, voueo, & iuro,

† Ego Marcellus tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Lantes promitto. voueo, & iuro.

†

† Ego Io:Baptiſta tit. S. Cæciliæ Presbyter Card. Lenius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego D. tit. S. Martini in Montibus Card. Riuarola promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Fr. Auguſtinus S. R. E. Presbyter Card. tit. S. Mariæ de Aracœli promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gaſpar tit. S. Crucis in Hieruſalem Presbyter Card. Borgia promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Fr. Felix tit. S. Anaſtaſiæ Presbyter Card. Aſculanus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Inſula Presbyter Card. de Trejo promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego I. tit. S. Sabinæ Presbyter Card. Sabellus promitto, voueo, & iuro.

† Ego M. tit. S. Mariæ de Pace Cardinalis Kleſelius promitto, voueo, & iuro.

† Ego S. Presbyter Card. S. Suſannæ S.R.E. Bibliothecarius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Guido tit. S. Mariæ de Populo Cardinalis Bentiuolus promitto, voueo, & iurò.

†

†

† Ego

Digitized by Google

✝ Ego F. Deſiderius tit. Baſilicæ SS. Duodecim Apoſtolorum Cardinalis de Cremona promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego L. tit. S. Laurentij in Damaſo Presbyter Cardinalis Ludouiſius S.R.E. Vicecancellarius, & Sanctiſs. D. N. Summator promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Coſmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego F.A. Cardinalis S. Honufrij S. R. E. Presbyter Card. promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Laurentius tit. S.M. in Aquiro Presbyter S.R.E. Cardinalis Magalottus promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Aloyſius tit. S. Pudentianæ Presbyter S. R. E. Cardinalis Caietanus promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Dionyſius tit. Sanctiſs. Trinitatis. in Monte Pincio Card. de Marquemont promitto, voueo, et Iuro.

✝

✝

✝ Ego Laudiuius Cardinalis Sancti Sixti promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝

✝

✝ Ego Io: Dominicus Spinula Card. S. Clementis promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Iacobus Caualerius S.R.E. Presbyter Cardinalis S. Euſebij promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝

✝

✝

✝

✝

✝ Ego C. S. Mariæ in Via lata Diac. Cardinalis Pius promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego

† Ego M. S. Euſtachii Diac. Cardinalis de Sabaudia promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Alexander S.Marię in Coſmedin Diac.Cardinalis Vrſinus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

†

† Ego Franciſcus S.Angeli in foro piſcium Diac.Cardinalis Boncompagnus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Hippolitus S. Mariæ Nouæ Diaconus Cardinalis Aldobrandinus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarius promitto, voueo, & iuro.

† Ego P. Maria Burgheſius Diac. Cardinalis tit. S. Georgij promitto, voueo, & iuro.

† Ego L. SS. Viti, & Modeſti Diaconus Cardinalis Biſcia promitto, voueo, & iuro.

†

Io: B: Bolognettus.

G. Montanus

Regiſtrata in Secretaria Breuium.

Anno à natiuitate Domini Noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo ſexto, Indictione Nona, Die verò ſexta Menſis Iulij Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. VRBANI Diuina Prouidentia Papæ VIII. Anno eius tertio, ſupradictæ literæ lectæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateran. Principis Apoſtolorum de Vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, per me Tarquinium Maionum Curſorem, & per me Brandimartem Latinum Prælibati S. D. N. PP. ac Sanctæ Romanę, & Vniuerſalis Inquiſitionis Curſorem, &c.

Auguſtinus de Bolis Romanus pro D. Mag. DD. Curſ.

BVLLA

Digitized by Google

BVLLA
ALEXANDRI PAPAE VII.

De Bonis Eccleſiæ non alienandis.

ALEXANDER EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INTER cæteras animi ſollicitudines, quibus in adminiſtrationePaſtoralis officij Nobis diuina prouidẽtia commiſſi aſſiduè premimur, ea vehementer vrget, quæ Sedis Apoſtolicæ dignitatem, eiuſq; Status,etiam temporalis conſeruationẽ concernit. Hac ideò ratione licèt plurium Summorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum decreta, & literæ prouidè, ac ſanctè conditæ fuerint, præſertim recolendæ memoriæ Pii V. ſub datum quarto Kal. Aprilis Anno milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſeptimo, eius Pontificatus ſecundo, tenoris ſubſequentis, videlicet. Pius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Admonet Nos ſuſcepti cura regiminis Vniuerſalis Eccleſiæ, cui Authore Domino præſidemus, vt Ciuitates, Terræ, Oppida, & Loca, Nobis, & Sedi Apoſtolicę in temporalibus mediatè,& immediatè ſubiecta, perpetuò in iure, dominio, & proprietate, ac poſſeſſione dictæ Sedis conſeruentur: ſanè licet nonnulli Romani Pontifices PrædeceſſoresNoſtri per eorumConſtitutiones rerum Eccleſiaſticarum alienationem prohibuerint, & iam factas reuocauerint, & annullauerint, nihilominus cum retroactis temporibus, nonnulli nimium ambitioſi,& dominandi cupidi ſub varijs prætextibus, coloribus, & cauſis ſepè etiam falſis, quod non ſine maximo animi noſtri mœrore referimus, aliquibus Romanis Pontificibus ſuggeſtionibus,& inſinuationibus ſuis conati ſint oſtendere, & perſuade-

re magis vtile, & expediens S. R. E. & Sedi prędictę fore ſi aliquæ Ciuitates, Terræ, Oppida, Caſtra, Arces, & loca ad ius & proprietatem eiuſdem Sedis pertinentia in Feudum , Gubernium, Vicariatum, Ducatum, aut quemuis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, ſeù ad vitam, aut aliàs ad longum tempus concederentur, vel etiam ex eo quod aliàs in feudum data , aut quouis alio titulo huiuſmodi alienata fuerint , & propterea tanquam ad Sedem prædictam deuoluta vel deuoluenda poſſe, & debere de iure iterùm infeudari, & alienari, atque inde nonnullas alienationes, infeudationes, & conceſſiones à Sede Apoſtolica emanaſſe, ex quibus illa non mediocrem diminutionem non ſolùm Patrimonij, ſed etiam ęſtimationis recepiſſe dignoſcitur. Hinc eſt, quos Nos conſiderantes omnium Ciuitatum, & locorum prædictorum ſingularem fidem, & promptam deuotionem eidem Sedi exhibitam omni tempore valdè vtilem, & ſalutarem fuiſſe, & eſſe, ac volentes non ſolùm alienationis huiuſmodi, quas tempore noſtro omninò exulare intendimus, de medio tollere, & quod Nobis licere non patimur, noſtris ſucceſſoribus indicamus, quos non immemores fore ſperamus ante Domini Noſtri Ieſu Chriſti in examine diei magni aduentus tribunal villicationis noſtræ rationem reddituros Nos eſſe; ſed vt omnis alienationum huiuſmodi fiendarum occaſio penitùs aboleatur, quantum cum Deo poſſumus peramplius prouidere Conſtitutionibus Prędeceſſorum noſtrorum huiuſmodi etiam inhærendo, illaſque innouando, Motu proprio , & ex certa noſtra ſcientia, non ad alicuius ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera animi noſtri deliberatione, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, habita etiam ſuper his cum Venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus in Conſiſtorio noſtro ſecreto conſultatione matura, de eorum conſilio, & vnanimi conſenſu, qui etiam iurauerunt præſenti Conſtitutioni non contrauenire, nec Pontificibus alienationes contra tenorem præſentium attentantibus conſentire, & abſolutiones à iuramento huiuſmodi non petere, nec acceptare, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, decernimus, & declaramus Ciuitates, & loca prędicta, etiam hactenùs in feudum , aut quemuis alienationis titulum dari ſolita, vel conſueta, ad Nos, & Sedem prędictam quomodolibet deuoluta, & pro tempore deuoluenda abſque alia vlteriori declaratione , & illorum poſſeſſionis apprehenſione, eo ipſo, Sede, & Camerę Apo-

O ſtoli-

ſtolicę incorporata,ac ad ius, & proprietatem, & dominium priſtinum, ad poſseſſionem rediјſse cenſeri, perinde ac ſi per quadraginta annos, & vltra Ciuitates, & loca prædicta à Nobis, & Sede prædicta immediatè poſseſsa,&numquam in feudum,aut alium titulum conceſsa fuiſsent,ſtatuimuſque, & decernimus, quod omnes,& ſingulæ,tàm Communitates,&Vniuerſitates, quàm Ciues, & Incolæ Ciuitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, aliæque quæcunque perſonæ tam Eccleſiaſticæ, quàm Sæculares, cuiuſuis dignitatis, & ordinis,etiam Epiſcopalis,vel maioris, exiſtentes, ac S.R.E. Cardinales, tàm publicè in conſilijs Ciuitatum, & locorum prædictorum, quàm priuatim alibi in quibuſuis locis etiam Ciuitatum,& Terrarum earumdem Gubernatores, aut Sedis Apoſtolicæ Legati,vel Prolegati,exiſtant tractantes, conſulentes, aut aliàs verba facientes de infeudationibus, aut alienationibus de Ciuitatibus, & locis prædictis, immediatè ad nos, & Sedem prædictam ſpectantibus, & pertinentibus, etiam deuolutis,etiam in feudum communiter,& pluries dari ſolitis,etiam ex cauſa permutationis, vel ſub annuo cenſu, vel canone,aut aliàs quomodolibet etiam contemplatione meritorum erga ſedem prædictam, aut ſub prętextu neceſſitatis,vel euidentis vtilitatis faciendis,ſeù de poſtulandis à Nobis, & Sede prædicta quibuſuis perſonis cuiuſuis dignitatis, ſtatus, gradus, etiam Nobis, & Succeſsoribus noſtris ſecundum carnem coniunctis, etiam S.R.E. Cardinalibus, aut quauis alia temporali, vel Eccleſiaſtica dignitate fungentibus, in Duces, Vicarios, Gubernatores,ſeù quemuis alium titulum ad vitam, vel in perpetuum, vel longum tempus, aut etiam Sedis Apoſtolicæ beneplacitum Ciuitatum, & locorum prædictorum, ac propterea de eligendis Oratoribus ad Nos, & Succeſsores noſtros ſuper pręmiſsis, vel illorum occaſione mittendis, proponentes tam ipſi, quàm Oratores munus huiuſmodi recipientes, aut alij quacunq; alienationes huiuſmodi Romano Pontifici pro tempore exiſtenti per ſe, vel alium,ſeù alios inſinuantes, vel ſuadentes, eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant,à qua,niſi ab ipſo Pontifice, pręterquam in mortis articulo abſolui nequeant, & inſuper S. R. E. Sedis Apoſtolicæ prędictę rebelles etiam in primo capite lęſę Maieſtatis, & proditores Ciuitatum, & locorum prędictorum, ac bona eorum, Fiſco, Camerę noſtrę Apoſtol. ipſo iure deuoluta, & incorporata ſint, & eſse cenſeantur, omnibuſque Eccleſijs, Monaſteriis, & aliis per eos

quo-

Digitized by Google

quomodolibet obtentis beneficijs Eccleſiaſticis, eo ipſo priuati exiſtant, neque ad Ciuitates, & loca prędicta, vllo vnquam tempore remitti poſſint, & ſi aliquando eos reintegrare contigerit, nihilominùs infames remaneant, illiſque bonorum, & dignitatum portæ perpetuò claudantur: & quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Ciuitates, Terras, Oppida, Caſtra, Arces, & loca, ad vitam, ſeù tertiam, vel aliam generationem, aut alias, à dicta Sede, etiam ex cauſa onerosa obtinere, habere, & poſſidere, cum facultate faciendi in illis melioramenta, ità quod ab eis amoueri non poſſint niſi reſtitutis ſibi priùs pecunijs in melioramento huiuſmodi expoſitis, omnes, & ſingulas facultates faciendi melioramenta prædicta quibuſuis perſonis etiam Cardinalibus per eoſdem Prædeceſſores Noſtros, aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet conceſſas harum ſerie reuocamus, & annullamus, & nemini deinceps ſuffragari poſſe neque debere: ac cuicumque facultatem faciendi huiuſmodi melioramenta habenti illa etiam pro munitione, & tuitione, niſi ex cauſa neceſſariæ conſeruationis locorum eorundem facta fuerint, poſt publicationem præſentium facere omninò interdicimus, & prohibemus, & ſi ſecus à quoquam factum attentatumue fuerit melioramenta quæcumque per eos contra tenorem præſentium facta locis ipſis cedere, & Cameram ad illorum ſatisfactionem minimè teneri, & obligatam eſſe volumus, & declaramus; Decernentes præſentes literas ſub quibuſuis reuocationibus, ceſſationibus, derogationibus, & alijs contrariis diſpoſitionibus, ſub quibus tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & Decretis pro tempore quomodolibet factis minimè comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in priſtinum ſtatum reſtituas, & denuò conceſſas eſſe, & cenſeri debere irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari; Non obſtantibus Conſtitutionibus, et Ordinationibus Apoſtolicis, ac Ciuitatum & locorum prędictorum, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et conſuetudinibus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque: ſic igitur deuotionis ac fidei conſtantia Ciuitatum, et locorum prædictorum erga Nos, et Succeſſores Noſtros, et eamdem Romanam Eccleſiam perſeueret, vt meritò integritatis Virtus maiora beneficia ab eadem Sede conſequi mereatur. *Volumus autem quod ſicuti omnes, & ſinguli*

Digitized by Google

Cardinales preſentem conſtitutionem huiuſmodi, quantum in eis erit obſeruare, illique non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus conſentire, aut abſolutionem à iuramento prędicto non petere, nec oblatam aut conceſſam acceptare in Conſiſtorio noſtro ſecreto promiſerunt, et iurarunt idem per abſentes Cardinales à Conſiſtorio in habitatione eorum, et à Romana Curia, vt quandocunque ad eandem Curiam ſe contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales *in aſſumptione Pilei promitti, & iurari debeat, ac promiſſionem, & iuramentum huiuſmodi in formula iuramenti per eoſdem Cardinales pręſtari ſoliti adiungi, & inſeri debere, ac contrafacientes pœnam periurij, & perpetuę infamię iuris, & facti eo ipſo incurrere decernimus: Prӕterea quod ipſi Cardinales, occurrente Apoſtolicę Sedis Vacatione in Conclaui, quando de obſeruandis litteris Iulij II. Prędeceſſoris noſtri ſuper electione Romani Pontificis, & alijs Conſtitutionibus iuramentum pręſtare ſolent, etiam de inuiolabiliter obſeruanda pręſenti conſtitutione Noſtra per quemlibet eorum qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & poſtmodũ idem ad Summi Pontificatus faſtigium aſſumptus, poſt eius aſſumptionem hoc ipsũ promittere, ac iurare, & deindè poſt coronationem ſuam promiſsionem, & iuramentũ huiuſmodi per literas ſuas ſpeciales barũ cõfirmatorias reiterare debeat; quod ſi illud à Pontifice, quod credendum nõ eſt, recuſabitur, aut differetur, tã dicti Cardinales in primo Cõſiſtorio Secreto, & pręcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum apud eum, omni cum inſtantia, & inſtãtiſsimè pro pręſentiũ obſeruatione petere, & rogare, & obteſtari non ceſſent*, idque vt omninò efficiat, diligentiſſimè curare ſtudeant, ſtatuimus, et ordinamus; Quodque præſentes litteræ in libellum redigatur, et poſt prædictas Iulij litteras, quæ in dicto Conclaui legi ſolent, inter alias conſtitutiones noſtras adiungantur, et etiam in Quinterno Cancellariæ Apoſtolicæ cum aliis extrauagantibus noſtris deſcribantur, et ad Valuas Baſilicæ Beati Petri Principis Apoſtolorum, et in Cancellaria noſtra Apoſtolica, ac Acie Campi Floræ publicentur: Et quia difficilè foret præſentes ad ſingula quæque loca deferri, decernimus etiam et declaramus, quod earum tranſumptis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, et ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides vbique in iudicio, et extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitę, vel oſtenſę. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, reuocationis, Decreti,

Sta-

Statuti, et interdicti, prohibitionis, ordinationis, et voluntatis, infringere; vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſeptimo, Quarto Kal. Aprilis, Pontificatus noſtri Anno ſecundo. Quę ab eius etiam Succeſſoribus Romanis Pontificibus fuerunt approbatę, et confirmatę, et pręſertim ab Innocentio IX. felicis recordationis cum declaratione, ſeù extenſione in eius literis Pridie non. Nouembris Milleſimi quingenteſimi nonageſimi primi Pontificatus anno primo inſerta ſequentis tenoris, videlicet. Innocentius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Quæ ab hac Sancta Sede cui, licèt indigni, auctore Domino præſidemus, piè ac ſalubriter ſancita et ordinata noſcuntur, ea vt perpetuo firma, illibataque permaneant, non ſolum conſenſus approbationis, et innouationis noſtræ munimine roboranda, ſed etiam declarationis præſidio, quatenus expedire viſum ſit, fulcienda cenſemus, et pręcipuè muneris noſtri eſſe ducimus ea, quę à Prędeceſsoribus noſtris Romanis Pontificibus ad Patrimonii dignitatis, et amplitudinis Sanctæ huius Sedis conſeruationem, et incrementum laudabiliter diſpoſita, et conſtituta ſunt, in nobiſmetipſis ſeruare, et alijs ſeruanda tradere, et demonſtrare: Sane felicis recordationis Pius PP. V. Prędeceſsor noſter de conſilio, et aſsenſu Venerabilium Fratrum ſuorum tunc S. R. E. Cardinalium optimam, et ſaluberrimam Conſtitutionem edidit; et promulgauit tenoris etc. *ſupra eſt deſcriptus*; quam quidem Conſtitutionem piæ mem. Gregorii XIII., Sixtus V., et Gregorius XIV. Romani Pontifices pariter Prędeceſsores noſtri ſicuti in ea cauetur ſeruare iurarunt, ac per eorum litteras approbarunt, et confirmarunt, et innouarunt, prout in illis pleniùs continetur. Nos itaque, officii, et conſcientiæ noſtrę debito ſatisfacere cupientes, motu proprio, non ad alicuius ſupplicationem, vel ſuper hoc oblatę petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, meraque deliberatione noſtra, in hoc primo Secreto Conſiſtorio, quod cum Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus habemus, Conſtitutionem pręd ictam, et omnia in ea contenta, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium confirmamus, et approbamus, et innouamus, eamque inuiolabilis firmitatis robur obtinere,

nere, et plenamque executionem, et effectum, perpetuis futuris temporibus habere decernimus; ac præterea eiſdem motu proprio, ſcientia, deliberatione, et authoritate, aſsentientibus, et approbantibus eiſdem S.R.E. Cardinalibus declaramus eadem Conſtitutione prohibitam fuiſse, et prohiberi omnem, et quamcumque infeudationem, alienationem Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, et locorum prędictorum, eidem Sedi tam mediatè, quam immediatè ſubiectorum, non ſolum ne fiat, neue attentetur poſt eorum deuolutionem, ſed etiam antequam deuoluantur, ac omnem, et quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, et extenſionem, infeudationem, inueſtiturarum, et conceſſionum de dictis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, et locis nondum finitarum, ipſorumque incorporationem quoad effectum impediendę alienationis, prorogationis, et extenſionis huiuſmodi non à die eorum deuolutionis, ſed à die ipſius Conſtitutionis, et etiam antequam illa deuoluantur ipſo iure cum omnibus clauſulis, & decretis in prædicta Conſtitutione contentis Cameræ, & Sedi Apoſtolicæ factam cenſeri; Inſuper volumus, & declaramus, vt promiſſio, & iuramentum præſtitum, & præſtandum de ſeruanda eadem Pij Prædeceſſoris prædicti Conſtitutione per nos, & S. R. E. Cardinales intelligatur de ipſa Pij Prædeceſſoris Conſtitutione, vt ſupra per Nos declarata, & ſecundùm hanc noſtram declarationem eandem Conſtitutionem ad vnguem, & inuiolatè obſeruari oportere, ac debere, ſicut & nos ſeruaturos eſse promittimus, ac ſanctè, & ſolemni more iuramus, & ita per quoſcumque Iudices Ordinarios, & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Cameræ prædictæ Præſidentes Clericos, Cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis cauſa, vel inſtantia ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpredi facultate, & auctoritate iudicari, declarari, & definiri debere, ac irritum, et inane ſi ſecus ſuper his per quoſcunque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, ac pręſentes noſtras literas in libello in quo ipſa Conſtitutio Pij Prędeceſsoris continetur, ac in libro Quinterno appellato Cancellarię Apoſtolicę deſcribi mandamus, non obſtantibus iis quę idem Prędeceſsor voluit, non obſtare, ceteriſque in contrarium facientibus quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrę approbationis, confirmationis, innouatio-

uationis, voluntatis, decreti promiſſionis, iuramenti, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo nonageſimo primo, pridie nonas Nouembris, Pontificatus noſtri anno primo. Nihilominus quia nonnullæ pro varietate caſuum contingentium ſucceſſiuis temporibus excitatæ fuerunt dubitationes, ac impropriæ forſan ſubſequutæ interpretationes, propterea vt hæ quoque ceſsent, & remoueantur, congruum fore duximus eaſdem literas in præſentia comprobare, innouare, & confirmare, ac verum illarum ſenſum exponere, & quatenus opus ſit de nouo decernere. Hac igitur noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, Motu proprio, non ad alicuius ſupplicationem, vel ſuper hoc oblatæ nobis petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & ex certa ſcientia noſtra, eaſdem Prędeceſsorum, & ſpecialiter pręinſertas Pii V., & Innocentii IX. ac omnia in eis contenta, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium, comprobamus, confirmamus, & innouamus, eaſque inconcuſsę, & validiſſimę firmitatis robur, plenamque executionem, & effectum, perpetuis etiam futuris temporibus obtinere, & ab omnibus inuiolabiliter ſeruari decernimus, pręcipimus, & mandamus. Pręterea ne in poſterum germanus earundem literarum ſenſus in dubium reuocari, & à conditoris mente recedi contingat, motu, ſcientia, & deliberatione paribus, & de poteſtatis Apoſtolicę plenitudine habita ſuper hoc cum Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus conſultatione matura, & ſingulorum auditis ſententijs in noſtro Conſiſtorio Secreto, ac etiam extra, oretenus & in ſcriptis de eorum conſilio, & aſſenſu declaramus prędictas Pii V. litteras comprehendere non ſolum Principatus, Ducatus, Ciuitates, Caſtra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & loca Iuriſdictionales, & Iuriſdictionalia Sanctę Romanę Eccleſię, & Sedis Apoſtolicę in feudum, Vicariatum, vel alium titulum tunc conceſſas, & conceſsa, ac etiam aliàs aliquando, & pluries concedi ſolitas, et ſolita quocunque tempore ad Cameram Apoſtolicam deuoluta; verùm illas quoque, et illa, quę nunquam antea in feudum vel alio titulo conceſſa, ſed per Cameram, et Sedem Apoſtolicam immediatè poſſeſsa fuerunt, vel tunc poſſidebantur,

prout

Digitized by Google

prout etiam felicis recordationis Clemens VIII. Prædeceſſor noſter, ſuo Conſiſtoriali decreto die xxvi. Iunij anno 1592. Pontificatus illius primo declarauit, cuius ſequitur tenor: Clemens VIII. Sanctiſſimus Dominus Noſter dixit poſt editam per ſan. record. Pium PP. V. Sanctitatis Suæ Prædeceſſorem de Fratrum conſilio Conſtitutionem de non alienandis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis ſibi, & Apoſtolicæ Sedi in temporalibus mediatè, & immediatè ſubiectis, etiam ad illud vſque tempus in feudum, atque quemuis alienationis titulum dari ſolitis ad Sedem prędictam quomodolibet deuolutis, & pro tempore deuoluendis, grauiſſimis impoſitis pænis contra perſonas tractantes, conſulentes, aut alias verba facientes de huiuſmodi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum infeudationibus, etiam ſub prætextu neceſſitatis, & euidentis vtilitatis, ſiue illas inſinuantes, & ſuadentes, prout in ipſa Conſtitutione ſub Datum quarto Kal. Aprilis Pontificatus ſui anno ſecundo edita, ſæpius poſtmodum per Prædeceſſores ſuos, ac nouiſſimè per Sanctitatem Suam comprobata latiùs continetur piæ mem. Gregorium XIV. itidem Prædeceſsorem ſuum in Conſiſtorio ſecreto Romæ apud Sanctum Marcum die Veneris xiij. Septembris 1591. habito, ſententijs tamen S. R. E. Cardinalium qui tunc aderant, & de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minimè requiſitis, quinimò, multis eorum expreſsè contradicentibus, declaraſse, & decreuiſse, Pij Prædeceſsoris Conſtitutione prædicta non prohiberi feudum nondum deuolutum quando neceſſitas, aut euidens, & vera Eccleſiæ vtilitas poſtulauerit iterum infeudari, nec iuramentum in ea præſtitum ſimilem caſum comprehendere, ac neminem licitè iurare poſse, quòd contra neceſſitatem, aut euidentem vtilitatem Eccleſiæ ſit, ſicque prædictam Conſtitutionem intelligendam iudicaſse, & definiuiſse, itaut nemini poſtea de ea aliter quàm tunc ab ipſo declaratum fuit loqui, & ſcribere liceret, prout in eodem decreto, & declaratione pleniùs continetur. Verum quia re ipſa compertum eſt, quòd ferè omnes alienationes Terrarum, Ciuitatum, Oppidorum, & locorum huiuſmodi hactenus factæ, ex quibus magna læſio, & imminutio patrimonij, ac exiſtimationis S. R. E. ſecuta eſt, etiam ſub prætextu, & colore veræ, & euidentis neceſſitatis, vel vtilitatis Prædeceſsoribus Sanctitatis Suæ inſinuatæ fuerunt, cum tamen vix vlla neceſſitas excogitari poſſit, cum ex alijs bonis, aut redditibus, & prouentibus quàm Conſtitutione

tione prædicta alienari prohibitis ſubueniri nequeant, vix etiam vlla dari poſſet vtilitas cui non præponderet recuperatio, & realis reintegratio in Patrimonium S.R.E. earumdem Ciuitatum, & locorum hucuſque alienatorum, cumque huiuſmodi caſus abſolutæ neceſsitatis, aut veræ aut euidentis vtilitatis faciliùs mente atque animo concepi, & effingi, quàm vſu uenire poſſint multò magis expedire omnium prorſus alienationum, & inueſtiturarum, prorogationum, & aliarum conceſsionum quomodocunque, & ſub quibuſcunque cauſis, & prætextibus attentandi viam omninò præcludere, quàm ob rariſsimos caſus, qui vix vnquam contingere poſſint, apertam relinquere, cumque lucrum in tempore negligere maximum quandoque ſit Eccleſiæ lucrum, vtilius eſſe radices omnes ex quibus huiuſmodi alienationes prouenire valeant penitus euellere, quam ex eo quod aliquando poſsit earum aliqua vtilis eſſe, occaſionem præbere, vt multæ præiudiciales, & damnoſę fiant, cui abſurdo atque incommodo ipſum Pium Prædeceſſorem prædictum dicta Conſtitutione, non immeritò occurrere voluiſſe, qui longè plures, & grauiores iacturas ex multis pernicioſis diſtractionibus ſequi poſſe cenſuit, quàm vtilitates ex paucisſimis, ſi quę vnquam contingerent, fructuoſæ. Proinde Sanctitas Sua habita ſuper hoc cum Venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & ſingulorum auditis ſententijs, de eorum conſilio, & vnanimi aſſenſu decretum, & declarationem ſuperiùs memoratam fel. record. Gregorij XIV. tanquam deſtruens prædicti Pij Conſtitutionem, alienandique occaſionem præbens, ac minimè neceſſariam, & deſuper forſan confectas litteras, quarum omnium tenores haberi voluit pro expreſsis ac ad verbum inſertis, auctoritate Apoſtolica reuocauit, abrogauit, caſſauit, & annullauit perinde ac ſi nunquam emanaſſent, declarans, dicta Conſtitutione prohiberi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, feudorum, & locorum in ea contentorum, tam quæ nunquam antea in feudum conceſſa, quàm quæ aliàs ſæpiùs etiam alienata, vel infeudata, ac poſtmodùm deuoluta aut etiam nondum deuoluta fuerunt, alienationes, infeudationes, & prorogationes, & extenſiones inueſtiturarum, feudorum, & conceſsionum, etiam ex cauſa neceſsitatis aut euidentis, & veræ vtilitatis factas, & faciendas, Iuramentum quoq; ſuper eiuſdem Conſtitutionis obſeruatione per Sanctitatem Suam, & Succeſſores ſuos, ac S.R.E.Card. pręſtitum, & pręſtandum caſum

P hunc

Digitized by Google

hunc neceſsitatis etiam abſolutę & euidentis & verę vtilitatis omninò cōprehendere; nec propterea aliquid illicitū iurari, aut quod contra neceſsitatem, & vtilitatem Eccleſiæ fit, ſed quòd rationi conſonum atque & re illius eſt ac ſummopere conduci, prout eidē auctoritate declarauit, ſtatuit, & decreuit cum clauſulis, & derogationibus opportunis. Actum Romę in Monte Quirinali die xxvj. Iunij 1592. in Conſiſtorio ſecreto. Pariterque declaramus ſub eadem Conſtitutione comprehenſa fuiſſe, & comprehendi Principatus, Ducatus, Ciuitates, Caſtra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & Loca, iuriſdictionales, & iuriſdictionalia, non tantùm ad Sanctam Romanam Eccleſiam, & Sedem, & Cameram Apoſtolicam eo tempore deuoluta, aut alio quocunque titulo quomodolibet acquiſita, ſed quæ poſt eam vſque in præſentia, & in futurum ſucceſsiuis temporibus in perpetuum ſiue deuolutionis, ſiue alio quouis titulo quomodolibet acquiſita fuerant acquirentur, ſaluis tamen Conſtitutionibus editis pro bonis confiſcatis à fel. rec. Gregorio XIII. quinto idus Iulij anno 1580. eius Pontificatus nono, & Sixti V. Kal. Iulij anno 1585. eius Pontificatus primo, quibus cautum fuit, Ducatus, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, aliaque bona ad prædictam Sedem, & Cameram Apoſtolicam ratione delictorum, & confiſcationum in caſibus in eis Statutis delata ſub eadem Pij V. Conſtitutione ſuper huiuſmodi dominij, & iuriſdictionibus in feudum aut aliàs non concedendi nec alienandis edita, minimè comprehendi, declarantes tamen illas intelligendas eſſe, prout intelligi decernimus & mandamus, vt Principatus, Ducatus, Ciuitates, Caſtra, Oppida, Terræ, Arces, Loca, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, & Loca iuriſdictionalia in illis comprehenſa, & ex earum diſpoſitione confiſcata; & confiſcanda non ſubiaceant neque ſubiacere debeant prędictis litteris Pij V. pro eo tempore ſolùm quo delinquens, ſeu delinquentes vixerint, & inueſtituræ ſi quæ antea conceſſa fuerunt durabunt, ac perſonæ, ſeù lineæ in illis comprehenſæ ſupererunt, & ſaluis etiam pactis in ipſis inueſtituris contentis. Inſuper eiſdem motu, ſcientia, deliberatione, ac poteſtate declaramus diſpoſitionem prædicti recol. mem. Clementis VIII. in eiſdem litteris ſeptimo Kal. Iulij anno 1596. eius Pontificatus quinto, in quibus decreuit Ciuitates, Terras, Caſtra, & Loca iuriſdictionalia per Cameram Apoſtolicam in vim eiuſdem Conſtitutionis emenda & acquirenda in dicta præcedenti

Con-

Digitized by Google

Conſtitutione Pij V. per triennium à die illarum venditionis computandum minimè comprehendi debere, ita intelligendam eſſe, vt ſtatim finito dicto triennio, quatenùs eo durante non fuerit deuentum ad illorum veram propriam, & effectualem alienationem, Ciuitates, Caſtra, Terræ, & Loca prædicta ipſo iure, & facto cenſeantur vnita, & incorporata eidem Sedi, & Cameræ Apoſtolicæ, atq; ſubiecta, & comprehenſa in prædictis Pij V. litteris, etiam nulla alia facta declaratione, acceptatione, ſeù decreto, ita vt dictus terminus trium annorum nullo pacto ſuſpendi, prorogari, vel aliter impediri, aut retardari poſſit curſus illius, neque incorporatio, comprehenſio, & ſubiectio prædicta: & ita ſeruandum eſſe decernimus, & mandamus. Poſtremò ſtatuimus, vt ſicut Nos præinſertas Pij V. ac Innocentij IV. & Clementis VIII. litteras, ſeù decretum ſub die xxvj. Iunij 1592. & omnes, & ſingulas Conſtitutiones, & Decreta, tam eiuſdem Clementis, quàm aliorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum, quibus Ciuitates, Caſtra, Oppida, & alia loca, & bona huiuſmodi iuriſdictionalia Sedi, & Cameræ Apoſtolicæ quocunque tempore vnita, & incorporata; ac prædictis litteris Pij V. ſubiecta fuerunt, & ſpecialiter decretum à Nobis die xx. Decembris proximè præteriti in noſtro Conſiſtorio ſecreto, aſſentientibus pariter, & approbantibus Venerabilibus fratribus noſtris S.R.E. Cardinalibus factum ſuper incorporatione, ac ſubiectione Ducatus, Caſtri, & Oppidorum Roncilionis, Valerani, & aliorum omnium locorum, & bonorum iuriſdictionalium, quæ à rec. me. Innocentio V. Prædeceſſore Noſtro, ſibi, & eidem Cameræ Apoſt. acquiſita ex inſtrumentis reſpectiuè rogatis per acta Bartholomæi Brunori die 7. Octobris 1649. & Franciſci Lucatelli Cameræ Apoſtolicæ, & Caroli Viperę Capituli Notariorum die xix. Decembris eiuſdem anni, ac præſentem Noſtram Conſtitutionem inuiolatè ſeruaturos promittimus, & ſanctè, ac ſolemni more iuramus, & Cardinales omnes, & ſinguli præſentes in eodē Conſiſtorio Noſtro hodierna die, vt moris eſt, habito pariter iureiurando promiſerunt iuxtà formam, & tenorem iuramenti pro obſeruatione prędictæ Pij V. per eos anteà præſtiti, & ita abſentes à Conſiſtorio, in eorum habitationibus, & à Curia quandocunq; ad eam ſe contulerint, *ac futuri pro tempore Cardinales in ſumptione pilei*, et deinde in Conclaui, ac etiā poſt aſſumptionem ad Pontificatū in manibus Cardinalis Viceecancellarij pariformiter promittere, et iurare de-

beant eaſdem omnes, et ſingulas Conſtitutiones, et hanc noſtram quantùm in eis erit obſeruare, illiſque non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus conſentire, & abſolutionem à iuramento præſtito non petere, nec oblatam; aut conceſſam acceptare, ac *ius iurandum huiuſmodi in formula iuramenti per eoſdẽ Cardinales præſtari ſoliti adiungi, & inſeri debere*, ac contrafacientes pœnam periurij, ac perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipſo incurrere decernimus. Pretereà quod ipſi Cardinales occurrente Sedis Apoſtolicæ vacatione in Conclaui quando de obſeruandis litteris recol. mem. Iulij PP. II. Prædeceſſoris noſtri ſuper electione Romani Pontificis, & alijs Conſtitutionibus iuramentum præſtare ſolent, etiam de inuiolabiliter obſeruandis prędictis, ac præſenti Conſtitutione noſtra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & poſtmodum idem ad Summi Pontificatus faſtigiũ aſſumptus poſt eius aſſumptionem, hoc ipſum ad maiorem cautelam promittere, ac iurare, & deindè poſt coronationem ſuam, promiſſionem, & iuramentum huiuſmodi per litteras ſuas ſpeciales harum confirmatorias reiterare debeat quod ſi illud à Pontifice, quod credendũ non eſt, recuſabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Conſiſtorio ſecreto, & præcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum, apud eum omni cum conſtantia, & inſtantiſſimè pro præſentium obſeruatione petere, & rogare, ac obteſtari nõ ceſſent, idq; vt omninò efficiat diligentiſſimè curare ſtudeant, ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes præſentes litteras ſub quibuſuis reuocationibus, caſſationibus, derogationibus, ac alijs contrarijs diſpoſitionibus ſub quibuſuis tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis pro tempore quomodolibet factis, & faciendis, minimè comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas eſſe, & cenſeri: & ità per quoſcunq; Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Cameræ prædictę Præſidentes, & Clericos, Cauſarum Palatij Apoſt. Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis cauſa, & inſtantia; ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretãdi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane ſi ſecus ſuper his per quoſcunq; quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ac præſentes noſtras litteras in libello quo ipſa Conſtitutio Pii V. Prædeceſſoris continetur, ac in libro

Quin-

Quinterno appellato Cancellarię Apoſtolicæ deſcribi mandamus. Non obſtan.Conſtitutionibus, ordinationibus Apoſtolicis , ac Ciuitatum,& locorum prædictorum, etiam iuramento,confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis , & conſuetudinibus, & aliis, quæ idem Pius Prædeceſſor voluit non obſtare, cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque . Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis,confirmationis,innouationis,declarationis voluntatis,decreti,promiſſionis, ac iuramenti,& mandati infringere , vel ei auſu temerario contraire : ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit , indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum . Datum Romæ apud S.Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexageſimo, nono Kal.Nouembris, Pontificatus Noſtri Anno ſexto.

✠ Ego Alexander Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Franciſcus Epiſcopus Portuenſis Cardinalis Barberinus Vicecancellarius promitto, voueo , & iuro.

† Ego Bernardinus Epiſcopus Præneſtin. Card. Spada promitto, voueo, & iuro.

† Ego I. Epiſcopus Sabinen. Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.

† Ego M. Epiſcopus Albanen. Card. Ginettus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Hieronimus Tituli S. Laurentij in Lucina Presbyter Card. Columna promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io: Baptiſta Tit. S. Marię Tranſtyberim Card. Pallottus promitto. voueo, & iuro.

†

† Ego Vldericus Tit. S. Petri ad Vincula Card. Carpineus promitto, voueo, et iuro.

† Ego M. Ant. Tit. S. Mariæ de Pace Card. Franciottus promitto, voueo, et iuro,

† Ego Steph. Tit. S. Laurentij in Pane, et perna Card. Duratius promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego F. Vincentius Maculanus Tit. S. Clementis Card. S. Clementis promitto, voueo, et iuro.

†

†

† Ego Hieronymus Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Grimaldus promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego Angelus Tit. SS. Quirici, et Iulittæ Presbyter Cardinalis Giorius promitto, voueo, et iuro.

† Ego N. Cardinalis Ludouiſius M. Pœnitentiarius promitto. voueo, et iuro.

†

† Ego Federicus S. Anaſtaſiæ Presbyter Card. Sfortia promitto, voueo, et iuro.

† Ego Benedictus Tit. S. Honuphrii Card. Odeſcalcus promitto, voueo, et iuro.

†

Ego

Digitized by Google

✝ Ego Camillus Tit.S.Petri in Monte aureo Card. Aſtallius promitto, voueo, et iuro.

✝

✝ Ego Aloyſius Tit.S.Alexii Cardinalis Homodeus promitto, voueo. et iuro.

✝

✝ Ego Iacobus Tit.S.Mariæ Tranſpontinæ Presbyter Cardinalis Corradus, promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Laurentius Tit.S. Chriſogoni Card. Imperialis promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Gibertus Tit. SS. Ioannis, et Pauli Card. Borromeus promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Marcellus Tit. S. Stephani in Monte Celio Card. Sanctæ Crucis promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Baccius Tit. SS. Nerei, et Achillei Card. Aldobrandinus promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Io:Baptiſta Spada Tit.S.Marcelli Card.S.Suſannæ promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Franciſcus Tit. S. Mariæ in Via Card. Albicius promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Octauius Tit.S.Ceciliæ Card. de Aquauiua promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Flauius Tit.Sanctę Mariæ de Populo Card.Chiſius promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝ Ego Iulius Tit.S.Xyſti Presbyter Card.Roſpiglioſius promitto. voueo, et iuro.

✝ Ego Nicolaus Tit.S.Euſebii Presbyter Card. à Balneo promitto, voueo, et iuro.

✝

✝

✝ Ego F. Tit. S. Io: antę Portam latinam Presb. Card.Paulutius promitto, voueo, et iuro.

✝ Ego Sfortia Presb.Card.Pallauicinus tit.S.Saluatoris de Lauro promitto, voueo, et iuro.

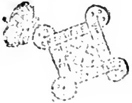
✝

✝

✝

†
†
†
† Ego Virginius Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Vrſinus promitto, voueo, & iuro.
† Ego R. Cardinalis Diaconus Sancti Nicolai in Carcere Tulliano promitto, voueo, & iuro,
†
† Ego Paulus Emilius Sanctę Marię in Coſmedin Diaconus Cardinalis Rondininus promitto, voueo, & iure,
†
† Ego Laurentius Sancti Euſtachii Diaconus Cardinalis Raggius promitto, voueo, & iuro,
†
†
† Ego Carolus Sancti Angeli in foro Piſcium Diaconus Card. Carolus Barberinus promitto, voueo, & iuro,
† Ego Carolus S. Marię in Dominica Diaconus Card. Pius promitto, voueo, & iuro.
†
† Ego Decius S. Adriani Diaconus Card. Azzolinus promitto, voueo, & iuro.
†
†
† Ego Franciſcus Maria SS. Viti, & Modeſti Diaconus Cardinalis Mancinus promitto, voueo, & iuro.
†
†

S. Vgolinus.

Viſa de Curia P. Ciampinus.

P. Ciampinus.

Digitized by Google

INDEX RERVM

Quo hoc volumine continentur.

ACceſſus *fit ſemel in vnoquoq; Scrutinio, nec per Acceſſum tollitur ſuffragium datum in ipſomet Scrutinio.* *fol.* 39.

Quando, & quomodò fiat ibid. & latius. 68.

In Acceſſu plures nominare non licet. 39. & 68.

Schedulæ Acceſſus forma quæ ſit. fol. 55.

Schedulæ Acceſſus exemplum. 58.

In ſchedulæ Acceſſus ſcriptione pręcepta obſeruanda. 39. & 68.

Collatio Acceſſus cum Scrutinio quomodo fiat. 69.

Per Acceſſum non receditur à nominato in Scrutinio. 39.

Ambitus *pręſertim circa Pontificatum Romanum, quam ſit deteſtabilis.* 19.

Pœnarum eius innouatio. 20. *& aggrauatio,* 21.

Complices huius delicti niſi reuelauerint, eiſdem pœnis puniuntur. 22.

Annotatio *Sigillorum, Signorum ac Schedularum quomodo fiat.* 69.

Anteſcrutinium *quid, & quot eius actus.* 55.

Aperitio *Sigillorum, Signorum, ac Schedularum quomodo fiat.* 38.

Et latiùs. 69.

Calices *duo ſunt neceſſarij pro Scrutinio.* 65. & 66.

Capitula *quę fieri ſolent antè electionem, quando fieri poſſint.* 52.

Capſulæ *pro votis infirmorum forma. fol.* 40. *& latiùs.* 66.

Camerarij *Officium non expirat morte Papę, fol.* 10. *Ipſius, & Officialium eius poteſtas.* 28.

Cardinales *abſentes ad electionem Papę per decem dies expectantur. fol.* 6. & 25.

Cardinales pretextu cenſurarum non repelluntur ab electione Romani Pontificis actiua, vel paſſiua. fol. 11. 33. 43

Cardinales abſentes ſuperuenientes, in Conclaue admittuntur. 7.

Cardinales in Conclaui poſſunt habere duos ſeruientes Clericos, vel Laicos. 12. & 30.

Cardinales nolentes ingredi Conclaue, quam pœnam incurrant. fol. 6. & 26.

Cardinalem ſaltem in ordine Diaconatus non conſtituti, non ferunt ſuffragium in ele-

electione Romani Pontificis. 32.& 52.

Niſi priuilegio Pontificio muniantur. 52.

Cardinales *non conuenientes ad Scrutinium poſt ſonum campanulæ, qua pœna plectantur.* 41.

Decretum Pij V. de Cardinali habente in ſede vacante os clauſum. 52.

Cellæ *Conclauis ſorte diſtribuuntur Cardinalibus.* 29. 51.

Cortinarum vſus in cellis Cardinalium à Clemente VI. permiſsus. 13.

Cibi *Cardinalium in Conclaui exiſtentium.* 6. 13. & 31.

Cibos, & epulas Cardinalium inſpicere ob quam cauſam Prælati Conclauis debeant. 31.

Collatio *Acceſſus cum Scrutinio quomodo fiat.* 69.

Formæ folij impreſſi habendi à Cardinalibus prò collatione Acceſſus cum Scrutinio. 70.

Collegium *Cardinalium Sede vacante quam iuriſdictionem, & poteſtatem habeat.* 10.

Collegia Cardinalium quando Officiales Romanæ Curiæ, & Caſtellanus arcis Sancti Angeli, obedire non teneantur.

Compromiſſum, *Electio per compromiſſum quomodo fiat.* 54.

Electionis per compromiſſum requiſita. 54.

Compromiſſi exemplum, ibid. & fol. 54. in fine.

Proteſtatio facienda per compromiſſarios ad electionem Romani Pontificis deputatos. 54.

Combuſtio *ſchedularum quando facienda.* 71.

Conclauis *inſtitutio, & vſus.* 6.

Si contingat Cardinales omnes Conleaue exire, quid agendum. 11.

Apud Conclaue habitare, vel morari prohibitum. 29

Officialium Conclauis numerus. 29.

Conclaue qua hora claudendum. 51.

& quomodo intelligatur clauſum ad effectum validitatis electionis. fol. 51.

Clauſuræ Conclauis publicum debet fieri documentum. 51.

Conclaue quando ingrediantur Cardinales. 52.

Quo ritu ingrediantur. 51.

Cum clauſuræ Conclauis ad quos pertineat. 27. & 29.

Viſitatio clauſuræ Conclauis per quos facienda. 29.

Conclauiſtæ *à Cardinalibus approbandi.* 30.

Conclauiſtarum recognitio quomodo fiat. 51.

Conclauiſtæ egredientes. Conclaue, vlterius non ingrediuntur. 32.

In Congregationibus Cardinalium

lium ſede vacante, qui proponũt currentes neceſſitates. 32.
Conſtitutio *Pauli IV. contra ambientes Papatum impugnari non poteſt, vt iniqua, vel illicita ſub pœnis, de quibus.* 22.
Conſtitutio Pij IV. non poteſt mutari per Cardinales. 33.
Conſtitutionis Gregorianæ cauſæ fol. 36.
Conſtitutionis Gregorianæ tranſgreſſores, quibus pœnis puniantur. 40.
Conſtitutio Gregoriana non poteſt à Cardinalibus immutari. 43
Conſtitutio Gregoriane, quoties, & quando iurandæ. 45. & 51.
Conſtitutionibus de Romani Pontificis electione non derogatur per Conſtitutionem Gregorianam, niſi in expreſſis in ea. 45.
Conuentiones, *& alia ſimilia inter Cardinales in negotio electionis prohibentur, & annullantur. fol.* 8. 32. & 41.
Coronatio. *Ante coronationem Papa eſt verus Papa, & habet Eccleſiæ adminiſtrationem.* 3.
Curia. *Qui ad curiam mittere, vel ire tenentur, non excuſantur ob vacationem Sedis Apoſtolicæ.* 12.
Datarij *Officium expirat morte Papæ fol.* 28.
Decanus *Sacri Collegij ante electionem ſermonem habet ad Patres fol.* 51
Decretum *Pij V. de Cardinali habente ſede vacante os clauſum.* 50.
Depoſitio. *Schedularum depoſitio ſeorſum.* 65.
Differentia. *Schedularum Scrutinij, & Acceſſus differentiæ.* 55. 56. & 68.
Diſci *in quibus ponenda ſunt, vel deferendæ ſchedulæ.* 66
Diſcus paruus neceſſarius pro Scrutinio infirmorum.
Diſtrictus. *Verbum diſtrictus poſitum in Decretali (vbi periculum) quid ſignificet.* 11.
Electio *Papæ celeriter eſt celebranda fol.* 6.
Electio Papæ ad quos pertineret tempore Nicolai II. 2.
Electione Papæ pẽdente, quando Cardinales poſſint ſe in alijs negotij intromittere. 6. & 26.
Electio Papæ, vbi facienda, quando Papa moritur extra Ciuitatẽ, in qua erat Curia. 7.
Electio per compromiſſum quomodo fiat, & eius requiſita. fol. 37. & 54.
Pontifices, qui de Romani Pontificis electione Conſtitutiones ediderunt. 24
Cardinales in electione Romani Pontificis quomodo ſe gerere debeant. 32. & 43.
Electionis Romani Põtificis tres tantùm formæ. 37. 53. & 54.
Electio Papæ nõ poteſt fieri, niſi in

in conclaui, & eo clauſo. 52.
Conclaue clauſum quomodo intelligatur ad effectum validitatis electionis. 52.
Electio per Scrutinium debet fieri per ſecreta ſchedularum ſuffragia. 37.
Electiones eorum, qui paria ſuffragia obtinent, annullantur. 38.71.
Electio Romani Pontificis quãdo nulla ob non ſeruatam formam Gregorianę Conſtitutionis. 42.
Secretum in electione Romani Pontificis ſeruandum. 43.
Electionis, quaſi per inſpirationem requiſita. 37. *& fol.* 71
Electionis, quaſi per inſpirationem exemplum. 53.
Suffragia, quę quiſque Cardinalis in electione obtinuit in ſummam redigenda. 67.
Electio quando perfecta dicatur fol. 4. *& lattius* 71.
Eligere. *Nemo poteſt ſe ipſum eligere.* 37. *&* 71.
Eligens. *Nomen eligentis quando aperiendum.* 39. *&* 71.
Electus *à duabus tertijs partibus Cardinal. nulla exceptione obſtante erit verus Papa iux. e Licet.* 4.
Electi perſonę ſi pręſens ſit in Conclaui, in numerum Cardinalium computatur. 38. *&* 71.
Electus à duabus tertijs partibus Cardinalium pręciſè, an, & quãdo ſit legitimus Papa. 3.
Electi in Papam contra formã Decreti Nicolai II. pœnę.
Inter plures electos, qui pręferatur. 38. *&* 71.
Excommiſſæ *ſuper electione Romani Põtificis damnantur.* 31.
Excommunicatio *Excommunicantur Cardinales, qui cõtraueniunt Cõſtitutioni Iulij II. de Simoniaca electione Papę.* 18.
Excommunicantur Cardinales non ſeruantes Conſtitutionem Gregorij XV. 43.
Executores *Conſtitutionis Pij IV. qui ſint.* 43.
Conſtitutionis Gregorianæ executores. 43.
Exequiæ *Pontificis defuncti per nouem dies continuos à Cardinalibus peragendę.* 25. *&* 50
Exequię Pontificis defuncti quando poſſint omitti. 25.
Exequiarum Pontificis defuncti impenſę. 25.
Folium. *Folij impreſſi habendi à Cardinalibus pro Collatione Acceſſum cum Scrutinio forma.* 70.
Ieiunium *indicendum eſt à Pręlatis Eccleſiarum pro celeri, & optima electione Romani Pontificis fol.* 9.
Impenſæ *ſede vacante, quę fieri debeant, vel poſſint.* 27.
Infirmi *Cardinales, qui exierũt, poſſunt in Conclaue reuerti.*
Cardinales infirmi, vel valetudinarij poſſunt in Claui tres ſeruientes habere. 32.

Infirmi

Infirmi Cardinales quomodo ſuffragia ferant. 40.
& latiùs. 66.
Infirmi Cardinales, qui nequeunt ſcribere, per alium ſuffragij ſchedulam conficere poſſunt fol. 41. & 66.
Capſulę pro votis infirmorum forma. 4.
& latiùs. 66.
Infirmarij ſorte extrahendi, & quot. 41. & 66.
Infirmariorum Officium. 41.
Inſpiratio. *Electionis quaſi per inſpirationem requiſita.* 43. & 53.
Electionis quaſi per inſpirationem exemplum. 53.
Inſertio *ſchedularum in filũ.* 67.
Iuramenta *inter Cardinales in negotio electionis prohibentur & annullantur.* 9.
Iuramenti pręſtandi à Cardinalibus in ſuffragijs ferendi, forma, fol. 38. & 65
Litteræ *ad eos, qui ſunt in Conclaui clauſo, vel è contra ad eos, qui ſunt extra, prohibentur fol.* 6. & 31.
Magiſtri *Cæremoniarum poſſunt habere vnum ſeruientem in Conclaui.* 51.
Miſſa *de Spiritu Sancto, quando, & vbi, & per quem Cardinalem celebranda.* 25. *ſed latiùs.* 50.
Nomen *eligentis quando aperiendum.* 39. & 71.
Numerus *ſchedularum, ſi non reſpondeat numero Cardinalium quid agandum.* 40. & 67.
Numeratio *ſchedularum quomodo fiat.* 40. 67.
Numeratio ſuffragiorum quomodo fiat. 69.
Nullitas. *Electio Romani Pontificis quando nulla ob non ſeruatam formam Gregorianæ Conſtitutionis.* 42.
Nuncii *ad eos, qui ſunt in Conclaui clauſo, vel è contra ad eos, qui ſunt extra prohibentur.* 6. 31.
Oratio *pro futuri Pontificis electione rectè, & ritè peragenda quando, & per quem habenda.* 50.
Orationes indicendę ſunt à Prę latis Eccleſiarum pro celeri, & optima electione Romani Pontificis. 9.
Pacta, *& alia ſimilia inter Cardinales in negotio electionis prohibentur, & annullantur.* 8. 32.
Papa *ſuperſtite, eoque inconſulto de futuri Pontificis electione tractari non poteſt ſub pœnis, de quibus.* 1. & 19.
Complicibus in tractatu de futuri Pontificis electione viuente Papa, & eo inconſulto, ſi reuelauerint præmium, & impunitas datur. 2. & 22.
Patena *neceſſaria pro Scrutinio.* 65.
Pœnitentiariorum *officium non expirat morte Papæ.* 10.

eorum poteſtas. 25.

Permixtio *Schedularum quomodo fiat fol.* 67.

Poſt ſcrutinium *quid*, & *eius actus fol.* 68.

Præparatio *Schedularum quomodo fiat per Cæremoniarios Clericus fol.* 55.

Proteſtatio *facienda per compromiſſarios ad electionem Romani Pontificis deputatos*. 55.

Promiſsiones *etiam iuramento firmatæ prohibentur circa electionem Romani Pontificis*. 8. 32.

Publicatio *Scrutinÿ quomodo fiat fol.* 67.

Recognitio *Scrutinÿ quomodo fiat fol.* 71.

Recognitores *reuelantes ſecretum in officio ſuo exercendo, cognitum quomodo puniantur*. 41.

Recognitores quot, quomodo, & quando extrahendi. 41.

& *latiùs*. 71.

Schedulæ *Acceſſus forma, quæ ſit fol.* 58.

Schedulæ acceſſus exemplum. 58.

In Schedula Acceſſus ſcriptione præcepta obſeruanda. 37.

& *latiùs*. 61.

Schedulę delatio quomodo fiat. 65.

Schedularum combuſtio quando facienda. 67.

& *latiùs*. 71.

Schedulæ complicatio quomodo fiat fol. 38. 65.

Schedulæ complicatæ exemplum 64.

Schedularum depoſitio ſeorſum. 65.

Schedulæ in Calicem quomodo mittantur. 65.

Schedularum inſertio in filum. 67.

Schedularum numeratio quomodo fiat. fol. 40. 67.

Schedularum numero non reſpondente numero Cardinalis quid agendum. 40. 67.

Schedulæ obſignatio quomodo fiat fol. 65.

Schedularum permixtio quomodo fiat. 67.

Schedularum prɇparatio quomodo fiat per Cɇremoniales Clericos. 55.

Schedularum pro ſuffragijs ferendis formę quę, & quid contineant fol. 38. 55.

Schedularum ſcriptio quomodo fiat fol. 38. 55.

Schedulę ſcripta exemplum. 55. 61.

Schedularum ſcrutinii, & Acceſſus tergum quid contineat. 57.

eius exemplum. 58.

Schedularum ſcrutinÿ, & acceſsus differentię. 60.

Schedulę Scrutinÿ forma, quę ſit. fol. 57.

Schedulę Scrutinÿ exemplum. 57.

Scru-

Scrutinium *plures in vno Scrutinio nominare non licet.* 38
Cardinales non conuenientes ad Scrutinium poſt ſonum Campanulę, qua pœna plectuntur. 40.
Scrutinium quando reiterandum. 67.
Scrutinium ſimplex, vel cum Acceſſu quomodo fiat ſecundum Gregorianam Conſtitutionem. 39.
Scrutinium propriè dictum quid ſit, & quot eius actus. 55.
Patena neceſsari pro Scrutinio. 65.
Diſcus paruus neceſsarius pro Scrutinio infirmorum. 65.
Scrutinij publicatio quomodo fiat fol. 67.
Collatio Acceſsus cum Scrutinio quomodo fiat. 69.
Scrutinium fit bis in die, manè, & veſpere. 41
Semel in vno ſcrutinio accedere licet. 40.
Scrutatores *quot, & quomodo extrahendi.*
Scrutatores reuelantes ſecretũ in officio ſuo exercendo cognitum, quomodo puniantur. 41
Per Scrutatores quomodo ſuffragia examinanda. 69.
Monitio ad Scrutatores in collatione Acceſſum cum ſcrutinio facienda. 70.
Secretarius *Sacri Collegij Cardinalium poteſt in Conclaue habere vnum ſeruientem.* 51.
Secretum *in electione Romani Pontificis ſeruandum.* 43
Secretum ſeruare tenetur, qui ſcribit ſchedulam per infirmos Cardinali. 41.
Sigillorum, *ſignorum, ac ſchedularum aperitio quomodo fiat.* 49.
& latiùs. 69.
Sigillorum, & ſignorum annotatio, quomodo fiat. 69.
Signa *ad eos, qui ſunt in Conclaui clauſo: vel è contra ad eos, qui ſunt extra prohibentur.* 6.
Signa, & alia ſimilia inter Cardinales in negocio electionis prohibentur. 8. 32.
Signatura *Cardinalium, & Prælatorum Signaturę gratiæ, & iuſtitiæ poteſtas expirat morte Papæ fol.* 31.
Simonia *Simoniaca Papæ electio eſt nulla.* 14.
Simoniacè electi in Papam pœna fol. 14.
Simoniacè electus habetur pro Hæreſiarca. 15.
Simoniaca electio non conualidatur per actus, de quibus. 15.
Simoniacè electus non eſt obediendum. 15.
Contra ſimoniacè electum poteſt implorari brachium ſæculare. 16.
Eligentes Papã per Simoniam, quibus pœnis plectantur. 16
Complices ſimoniacæ electionis Papæ quibus pœnis puniantur. 17.
Obligationes, & ſponſiones ſimonia-

moniacæ interuenientes in electione Papæ annullantur. 17.

Cardinales non complices ſimoniacæ electionis Papæ alium poſſunt eligere, & Concilium conuocare fol. 17.

Suffragium *Acceſſus non tollit ſuffragium datum iu Scrutinio fol.* 17.

Suffragia quomodo per Scrutatores examinentur. 39.

Numeratio ſuffragiorum quomodo fiat. 71.

Suffragia, quæ quiſque Cardinalis in electione obtinuit in ſummam redigenda. 38.

Suffragiorum publicatio eſt neceſſaria. 37.

Electiones eorum qui paria ſuffragia obtinuerunt, annullantur fol. 37.

Territorium. *Verbum Territorium poſitum in decretali (vbi periculum) quod ſignificet.* 11.

Vacatio *Sedis qui ad Curiam mittere, vel ire tenentur, non excuſantur ob vacationem Sedis Apoſtolicę,* 11.

Valetudinarius. *Cardinales infirmi, vel valetudinarij poſſunt in Conclaui tres ſeruientes habere.* 30.

Veſtes *Cardinalium in Conclaui, quæ ſint.* 52.

Viſitatio *clauſurę Conclauis per quos facienda.* 30.

Indicis Finis.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

SS. D. N. D.

INNOCENTII PAPÆ XII. CONSTITVTIO MODERATORIA

Donationum, & Diſtributionis redituum Eccleſiaſticorum in Conſanguineos, vel Affines Romani Pontificis, ſeu eorum loco adlectos, ac præſcribens cautelas ſeruandas circa ſignaturas earum gratiarum, quæ aliquando ægrotante Romano Pontifice per concesſum fieri dicuntur.

INNOCENTIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVM decet Pontificem, tanquam fidelem ſeruum, & Prudentem, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, in Eccleſiæ Catholicæ conſpectu actum ſuum ita ordinare, vt ipſe quidem in diebus ſuis placeat Deo, & inueniatur iuſtus, fiatque forma gregis ex animo, & bonus ſit Chriſti odor in omni loco; Cæteri verò Antiſtites, & Eccleſiarum Prælati in partem ſolicitudinis, cuius ei commiſſa eſt plenitudo, vocati, alijque Chriſti fideles, quos curæ ſuæ diuinitùs creditos in viſceribus Paternæ gerit charitatis eius exemplo, atque præceptis caduca Mundi

huius deſpicere, carniſque, & ſanguinis laqueos effugere, ac de bonis, & rebus Eccleſiaſticis iuxtà æquitatis, & iuſtitiæ leges diſponere, & ſpiritalium remigio alarum ad cæleſtia contendere, atque euolare, auxiliante Domino condiſcant. Hinc ad ea Sacrorum Canonum inſtituta, quæ Epiſcopis, ne bonis, & reditibus Eccleſiæ conſanguineos ſuos augere ſtudeant, interdicunt, conſiderationis noſtræ aciem conuertentes, eam Nobis in ſuprema B. Petri Apoſtolorum Principis, cui caro, & ſanguis non reuelauit, Sede conſtitutis ab ipſo Pontificatus Noſtri primordio ſeruandam propoſuimus, & hactenus Deo adiuuante ſeruare ſtuduimus diſciplinam, vt in bonorum, & redituum ad hanc Sanctam Sedem, & Cameram noſtram Apoſtolicam ſpectantium diſtributione Iuſtitiæ, atque Prudentiæ leges, & regulas accuratè cuſtodientes, ſummam meritorum, nullam autem carnis, & ſanguinis, aut cuiuſcumque humani affectus rationem haberemus. Et licèt in Dei miſericordia ſperemus, tales nobis ſucceſſuros Romanos Pontifices, qui non minus hac in parte, quam in reliquis munus ſuum impleant, & Eccleſiam Vniuerſam ſpiritualium aromatum odore perfundant: Nihilominùs ea, quæ Nobis licere non patimur, aliis indicare, ſalubremque in Sancta Romana Eccleſia omnium Eccleſiarum Matre, & Magiſtra circa præmiſſa normam, & legem conſtituere, atque ſtabilire decreuimus.

Habita igitur ſuper his cum Venerabilibus Fratribus Noſtris eiuſdem S.R.E. Cardinalibus deliberatione matura, ac de illorm conſilio pariter, & aſſenſu ad Omnipotentis Dei gloriam, Apoſtolicæ Sedis honorem, ac Antiſtitum, Prælatorum, aliorumque Eccleſiaſticorum ædificationem, & bonum exemplum, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione ſtatuimus, atque decernimus, ſalutarem hanc de cætero in dicta S. R. E. ſeruari rationem, atque diſciplinam, vt nec à Nobis, nec ab vllo Romanorum Pontificum Succeſſorum noſtrorum ad fauorem noſtrorum, ſiue ſuorum reſpectiuè Fratrum, Nepotum, aliorumque quorumcunque Conſanguineorum, ſeu Affinium, ſiue illorum, quos in locum Nepotum, aliorumque Conſanguineorum per cooptationem in familiam, aut aliter adlegi, ſeu adſciſci contigerit, de bonis, pe-

cunijs,

cunijs, locis Montium vacabilium, & non vacabilium, Officijs venalibus, illorumque pretio, creditis, redditibus, rebus, & iuribus quibuſcunque ad Sedem, & Cameram præfatas quouis modo ſpectantibus, vel quandocunque ſpectaturis, etiam ex emolumentis Datariæ, Cancellariæ Apoſtolicę, Secretariæ Breuium, Spoliorum Eccleſiaſticorum, & quarumcunque Palatij Apoſtolici portionum, ſeu diſtributionum prouenientibus, liberalitatis, & donationis, aliove quouis gratuito, ſeu lucratiuo titulo directè, vel indirectè etiam ſeruitiorum, & meritorum, quæ tamen talia non ſint, vt ex lege iuſtitiæ eam exigant remunerationem, aliove quolibet colore, ſeu prætextu, ſiue etiam ſupra veram ipſorum ſeruitiorum, & meritorum rationem vllo modo in poſterum diſponatur.

Quod ſi Fratres, Nepotes, Conſanguinei, vel Affines, ſeu illorum loco adlecti, ſiue adſciti præfati inopia laborauerint, poterit Romanus Pontifex pro tempore exiſtens pro timorata ſua conſcientia illorum paupertatem eodem omninò modo ſubleuare, quo Pauperum extraneorum inopiæ ſubuenire fas eſt.

Ne autem, quod directè prohibetur, indirectè permittatur magnorum ſtipendiorum, ſeu honorariorum nonnullis Sedis prædictæ Officij, ſeu muneribus, quæ Conſanguineis, vel Affinibus, ſeu adlectis, vel adſcitis præfatis concedi, vt plurimum conſueuerunt, aſſignatorum ratione, ſtipendia, prouiſiones, ſiue ſalaria, & honoraria, & alias quomodolibet nuncupari ſolita emolumenta quæcunque, quæ antehac per Cameram prædictam in Ciuitate Auenionenſi, & Comitatu Venayſſino Noſtris in Spiritualibus, & temporalibus Vicario Generali, ac in illis, & vicinis quinque Prouincijs eiuſdem Sedis de Latere Legato præſtari, & ſolui plerunque ſolita, & conſueta fuerunt: Superintendentis verò Generalis Negotiorum Sedis Apoſtolicæ, necnon totius Militiæ, tam Equeſtris, quàm Pedeſtris Status noſtri Eccleſiaſtici Gubernatoris, & Capitanei Generalis, itidemque claſſis, & Triremium Pontificiarum Præfecti, illiuſque, & illarum Commiſſarij, & Locumtenentis Generalis, Arciumque, & Turrium ad littora Maris tam Adriatici, quàm Tyrreni exiſtentium Superinten-

 dentis

ſidentis Generalis, Præfecti quoque Generalis vtriuſque Cuſtodiæ Corporis Romani Pontificis, eiuſque Locumtenentis Generalis, item Caſtellani Arcis Sancti Angeli de Vrbe; Gubernatoris, vt aliàs deputabatur, Ciuitatis Beneuentanæ, cuius tamen Gubernium ad inſtar aliorum prædicti noſtri Status, prout impræſentiarum ſeruatur, remaneat, & Arcis Beneuentanæ Præfecti; Item Gubernatoris Oppidi Noſtri Ciuitatis Vetulæ, ac demùm Peruſinæ, Anconitanæ, & Nouæ Aſculanæ reſpeſtiuè Arcium Præfecti, ſeu Caſtellani, Officia, & munera ipſa cum omnibus, & ſingulis illorum, & cuiuslibet eorum Iuribus, prærogatiuis, ſtipendijs, ſalarijs, & emolumentis quibuſcunque perpetuò ſupprimimus, & abolemus, illaque deinceps, quomodocunque, & quandocunque renouari prohibemus, nec cuiquam de cętero aſſignari, & præſtari, ſeu concedi, & conferri reſpectiuè volumus, atque decernimus. Quod ſi pro rerum qualitate, temporumque contingentia, manifeſta, vrgenſque neceſſitas munera, ſeu Officia militaria huiuſmodi, vel aliqua ex eis de nouo inſtitui exegerit, Viros ad illa aſſumi volumus, & mandamus ſtrenuos, & fideles, eximia virtute præſtantes, reique Militaris apprimè peritos, & in illa diuturno, ac probato vſu exercitatos, quibus Romanus Pontifex pro tempore exiſtens ſecundum datam ſibi à Domino Sapientiam pro ratione laboris, induſtriæ, atque periculi competentia, & congruentia ſtipendia aſſignabit.

Porrò ſi Noſtri, Succeſſorumque Noſtrorum Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium Fratres, Nepotes, & alij quicunque Conſanguinei, ſeu Affines, ſiue veri, ſiue, vt præfertur, adlecti, & adſciti, vitam Eccleſiaſticam adlegerint, ac Eccleſiarum, & Monaſteriorum, aliorumque Beneficiorum, & Officiorum Eccleſiaſticorum, ac annuarum penſionum ſuper eorum fructibus conſecutionis capaces fuerint, eam in redituum, & prouentuum Eccleſiaſticorum diſtributione eis facienda ſeruari volumus moderationem, vt nonniſi iuxtà eorum merita, & non vltra, congruam pro gradus, vel dignitatis, quem, vel quàm in Eccleſia obtinuerint, nullo ad conſanguinitatem, affinitatem, ſeu adlectionem ergà Romanum Pontificem habito reſpectu ſuſtentationem, eiuſmodi reditus,

ditus,

Digitized by Google

ditus, & prouentus Eccleſiaſtici eis diſtribuantur, quò cuſtodita in omnibus Eccleſiaſticæ diſciplinæ, atque Iuſtitiæ diſtributiuæ regula, nemini relinquatur conquerendi, vel obloquendi occaſio, ſed Eccleſiaſtica ſtipendia miniſtrantibus in Eccleſia Dei æqua lance pro vniuſcuiuſque merito aſſignentur.

Quoad illos autem ex Fratribus, Nepotibus, alijſque Conſanguineis, ſeu Affinibus Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium præfatorum, ſiuè veris, ſiuè, vt præfertur, adlectis, & adſcitis, quos eximijs eorum ita exigentibus meritis ad ſublimem Cardinalatus dignitatem aſſumi contigerit, eam quoque de cætero ſeruari volumus moderationem, vt Eccleſiæ, Monaſteria, Commendæ, aliaue cuiuſuis generis beneficia, & Officia Eccleſiaſtica, ac penſiones annuæ ſuper illorum fructibus vbicuique eorumdem reſpectiuè conferenda, commendanda, & concedenda, ac reſeruandæ, & aſſignandæ, verum valorem annuum duodecim millium ſcutorum monetæ Romanæ computatis inſimul beneficiorum, & Officiorum quibuſcunque fructibus, & penſionum quantitatibus, in totum non excedant: In ea tamen taxatione non comprehendantur emolumenta Officiorum eiuſdem Apoſtolicæ Sedis, & Romanæ Curiæ S.R.E. Cardinalibus demandari, ſeu concedi ſolitorum, aliorumque munerum, quæ ipſis non ad vitam, vel in perpetuum, ſed ad tempus, ſeu beneplacitum Romani Pontificis pro tempore exiſtentis demandata, ſeu conceſſa fuerint. Declarantes, quod deinceps præfati, qui vitam Eccleſiaſticam elegerint, ſeu ad ſublimem Cardinalatus dignitatem fuerint aſſumpti, quoſcunque Titulos fructuum reſeruationibus grauatos, ſiuè præuentiuas, vel euentitias penſiones vltrà moderationem, vt ſupra reſpectiuè præſcriptam nullatenùs aſſequi valeant.

Quod ſi forsàn (quod abſit) modus circa præmiſſa ſic congruenter, ſalubriterq; præſcriptus in poſterum excedatur, curæ erit Romanis Pontificibus Succeſſoribus, donationes gratuitas, ſeù lucratiuas diſpoſitiones, exceſſiuas ſubuentiones, munerum, & Officiorum, ſeù illorum ſtipendiorum, & emolumentorum conceſſiones, ac redditũ, & prouentuum Eccleſiaſticorum

Digitized by Google

rum diſtributiones, nec non collationes, Commendas, Conceſſiones, reſeruationes, & aſſignationes, aliaque præmiſſa contra, vel vltrà modum, vt præfertur, præſcriptum factas, ſeu facta reſcindere, & reuocare, & in nihilum redigere; ac vt præfertur, donata elargita, conceſſa, collata, commendata, reſeruata, & aſſignata à Conſanguineis, & Affinibus, ſiuè veris, ſiuè adſectis, & adſcitis præfatis, eorumque hæredibus, & Succeſſoribus reſpectiuè etiam manu Regia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine vindicare, & auferre, ac Cameræ Apoſtolicæ applicare, & incorporare, alijſque reſpectiuè conferre, commendare, concedere, & aſſignare, ac aliàs deſuper opportunè prouidere, ſeù diſponere.

Quia verò ægrotante Romano Pontifice nonnunquam contigit vt Signaturæ gratiarum, quæ per Conceſſum fieri dicuntur, modum illum excederent, quem ipſe Romanus Pontifex, dum benè valebat, ſeruare conſueuerat: ſtatuimus, atque decernimus, vt ij quibus eiuſmodi Signaturas per Conceſſum à Romano Pontifice ægrotante etiam per Chirographum ſpeciale manu ipſius Romani Pontificis ſubſcriptum, vel aliàs quomodocumque committi contigerit, cuiuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & dignitatis fuerint, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, nullas huiuſmodi gratias ſignare, vel expedire valeant niſi fuerint ad illas adhibiti duo eiuſdem S. R. E. Cardinales, qui vna cum Signatore præfato coram ipſomet Romano Pontifice eas concedente, ac expediri mandante, earundem Gratiarum ſupplicationibus, ſiuè minutis, aut Chirographis, alijſque conceſſionum ſcripturis ſubſcribant, alioquin quidquid ſecùs actum ſignatum, geſtumuè fuerit, nullum, irritum, & inualidum, nulliuſque ſit roboris, vel momenti, & qui huic ſaluberrimæ ſanctioni contrauenerint, ab ipſo Romano Pontifice ſanitati reſtituto, vel eius Succeſſoribus condignis pœnis puniantur.

Vt autem præmiſſa omnia, & ſingula perpetuò, & inuiolabiliter obſeruentur; Volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, vt ſicut eiuſdem S. R. E. Cardinales in Romana Curia præſentes, hanc Conſtitutionem, quantum in eis erit, obſeruare, illique non contrauenire, nec vllis contrafacientibus

tibus etiam Romanis Pontificibus conſentire, nec abſolutionem à iuramento præſtito petere, nec ablatam, aut conceſſam acceptare promiſerunt, & iurarunt idem quoque per abſentes ab eadem Curia dictæ S. R. E. Cardinales quandocunque ad eam aduenerint, ac per futuros Cardinales in aſſumptione Pilei promitti, & iurari debeat, promiſſioque, & iuramentum huiuſmodi in formula iuramenti per eoſdem Cardinales præſtari ſoliti adiungatur, & adſcribatur. Occurrente autem quandocunque eiuſdem Apoſtolicæ Sedis vacatione ijdem Cardinales in Conclaui, quando de obſeruandis fel. rec. Prædeceſſorum noſtrorum Iulij Papæ II. ſuper electione Romani Pontificis, Pij Papæ V. nè Ciuitates, & loca S.R.E. infeudentur, & Sixti Papæ V. de pecunijs in Arce S. Angeli poſitis inde non amouendis, alijſque nonnullis Conſtitutionibus Apoſtolicis iuramentum præſtare ſolent, etiam de præſenti Conſtitutione per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, inuiolabilitèr obſeruanda, & poſtmodum ipſe ad Supremi Apoſtolatus Officium aſſumptus poſt aſſumptionem huiuſmodi hoc ipſum promittere, & iurare debeant, ſeruatis etiam alijs omnibus, & ſingulis illis, quæ circa iuramentum huiuſmodi in præfata Sixti prædeceſſoris Conſtitutione Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo octuageſimo ſexto, vndecimo Kalendas Maij Pontificatus ſui Anno primo edita præſcribuntur.

Has quoque noſtras litteras in libellum redigi, & poſt prædictas Iulij, Pij, & Sixti, quæ in Conclaui legi ſolent, aliorumque Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones adiungi, & in quinterno Cancellariæ noſtræ Apoſtolicæ vnà cum alijs Conſtitutionibus Apoſtolicis adſcribi, & ad valuas Eccleſiæ Lateranenſis, Baſilicæ Principis Apoſtolorum, dictæque Cancellariæ, & in Acie Campi Floræ de Vrbe publicari, ipſarumque præſentium litterarum tranſumptis, ſeu exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem, tam in iudicio, quàm extrà illud vbique haberi volumus, quæ ijſdem præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc noſtrarum Conſtitutionis, Suppreſſionis, Abolitionis, Taxationis, Statutorum, Decretorum, Voluntatum, & Mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo nonageſimo ſecundo decimo Kal. Iulij Pontificatus Noſtri Anno primo.

✠ Ego Innocentius Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Alderanus Epiſcopus Oſtienſis Cardinalis Cybo promitto, voueo, & iuro.

† Ego Iacobus Epiſcopus Tuſculanus Cardinalis Franſonus promitto, voueo, & iuro.

† Ego

✝ Ego P. Epiſcopus Prænestinus Cardin. de Alterijs S. R. E. Camerarius promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego F. Tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis Maidalchinus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Carolus Tit. S. Laurentij in Lucina Presb. Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego Nicolaus Tit. S. Calixti Presbyter Card. Acciaiolus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Gaſpar Tit. S. Mariæ Tranſtyberim Presb. Card. Carpineus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Cæſar Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Deſtres promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego Franciſcus Tit. S. Matthæi in Merulana Presb. Cardinalis Nerlius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Hieronymus Tit. S. Sylueſtri de Capite Presb. Card. Caſanate promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Galeatius Tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Mareſcottus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Fabritius Tit. S. Chryſogoni Presb. Cardinalis Spada promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego P. Thomas Houardus Tit. S. M. ſuper Mineruam Presb. Card. de Norfolcia promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Io: Baptiſta Tit. S. Cæciliæ Presb. Cardinalis Spinula promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego Fr. Laurentius Baſilicæ SS. XII. Apoſtolorum Presb. Card. de Laurea promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego

✝ Ego Iacobus Tit. S. Mariæ de Aracœli Presb. Card. de Angelis promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego M. Antonius Barbadicus Tit. S. Suſannæ Presb. Card. S. Suſannæ promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego Ioannes Tit. S. Petri in Monte aureo Presb. Cardinalis de Goeſſen promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego P.M. Tit. S. Marcelli Presbyter Cardinalis Petruccius promitto voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego Ioſeph Saenz Tit. S. Balbinæ Presb. Card. de Aguirre promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Leander Tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Cardinalis Colloredus Maior Pœnitentiarius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Fortunatus Tit. S. Ioannis, & Pauli Presbyter Card. Carafa promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Bandinus Tit. S. Pancratij Presb. Cardinalis Panciaticus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Ferdinandus Tit. S. Clementis Presb. Card. de Abdua promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Tuſſanus Tit. S. Agnetis extra mœnia Presbyter Card. de Ianſon Forbin promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Io: Baptiſta Tit. S. Laurentij in Pane, & perna Presb. Cardinalis Rubinus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego I B. Tit. S. Anaſtaſiæ Presbyter Cardinalis Coſtagutus promitto, voueo, & iuro.

†
†
†
†
†
†
† Ego Vrb. S. Mariæ in Via Lata Diac. Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.

†
†
†
† Ego Fuluius SS. Coſmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Aſtallius promitto, voueo, & iuro.

†
†
† Ego Petrus S. Laurentij in Damaſo Diaconus Cardinalis, Otthobonus S. R. E. Vice Cancellarius promitto, voueo, & iuro.

† Ego C. S. Mariæ in Coſmedin Diaconus Cardinalis Bichius promitto, voueo, & iuro.

†
† Ego Aloyſius S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Homodeus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Ioannes Franciſcus S. Adriani Diaconus Card. Albanus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Franciſcus S. Angeli in foro Piſcium Diaconus Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Laurentius S. Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis de Alterijs promitto, voueo, & iuro.

Loco † plumbi.

B. Card. Prodatarius I. F. Card. Albanus.

Viſa de Curia I. Sacripantes.

D. Ciampinus.

Regiſtrata in Secretaria Breuium.

Anno

Digitized by Google

Anno à natiuitate D. Noſtri IESV Chriſti milleſimo ſexenteſimo nonageſimo ſecundo Indictione decimaquinta, die verò vigeſima octaua Iunij; Pontificatus autem Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini Noſtri Domini INNOCENTII Diuina Prouidentia Papæ XII. Anno Primo; ſupradicta Conſtitutio affixa, & publicata fuit ad valuas Eccleſiæ S. Ioannis Lateranenſis, Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ, in Acie CampiFloræ, & in alijs locis ſolitis, & conſuetis Vrbis, per me Andream Dominicum Simoncellum eiuſdem Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ Curſorem.

Agapitus de Magiſtris Curſorum Magiſter.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apoſtolicæ. 1692.

Digitized by Google

RIFORMA
DELLE SPESE
Solite farſi in tempo di Sede Vacante, e per il Conclaue:

Reuerendiſſimo Cardinal Paluzzo Altieri noſtro Camerlengo. Hauendo Noi ſino dal principio del noſtro Pontificato applicato l'animo al ſollieuo della noſtra Camera, & alla Riforma di molte ſpeſe eccesſiue, e ſuperflue, e conſiderato particolarmente, che la ſa.me. di Clemente IX., Clemente X., & Innocenzo XI. noſtri Predeceſſori per rimediare à varij abuſi circa le ſpeſe ſolite farſi nella Sede Vacante, haueuano inſtituita vna Congregazione particolare di Cardinali, e Prelati ſopra la Riforma di quelle, e che ſe bene da detta Congregazione erano ſtati fatti diuerſi decreti, ad ogni modo la detta Riforma non era mai rimaſta perfezzionata; Però Noi riconoſciuta la neceſſità di perfezzionarla, ordinaſſimo à Voi, che con il parere di alcuni Prelati, & altre Perſone informamate vedeſſiuo di ridurla à perfezzione, & hauendoci poi riferito, che doppo eſſerſi queſta nuoua Congregazione vnita più, e più volte, e dopo auer maturamente eſſaminato, tanto i Decreti fatti dalle paſſate Congregazioni, quanto tutte le altre coſe neceſſarie à conſiderarſi, habbia ſtabilito diuerſi ordini, e Decreti, con i quali ſi dia in gran parte rimedio à detti abuſi, e diſordini, del tenore infraſcritto, cioè = Rectrictum Reſolutionum, & Decretorum factorum in Congregationibus habitis coram Eminentiſſimo Domino Cardinali Camerario ſuper Reformatione Expenſarum Conclauis, & Sedis Vacantis. Cùm aliàs fuiſſet reſolutum, quòd fieret ab aliquo Architecto Modulus fixus, & vniformis pro Mole funebri, ſiuè Catafalcho Summi Pontificis non excedens in omnibus, & per omnia valorem ſcutorum duorum millium, cum hoc, quòd elapſis diebus exequialibus omnia illius ſtylia, & lignamina remanere deberent ſub dominio, & diſpoſitione eiuſdem Architecti,

 appro-

approbatus fuit Modulus, & partitus propoſitus à Mattia de Rubeis, iuxtà Plantam, de qua in folio ſignato litt. A., ſed fuit addita delcaratio, quòd intrà ſummam dictorum ſcutorum 2000. intelligantur comprehenſa ſcuta centum quinquaginta ſoluenda Capitulo Sancti Petri cauſa, & occaſione eiuſdem Catafalchi. Secundo fuerunt approbata decreta aliàs facta circà Reformationem Diſtributionis Ceratum, & Candelarum, quam dictum fuit impoſterum faciendam eſſe Perſonis, & in quantitate contenta in notula ſignata litt. B. Tertiò, & quia tempore Sedis Vacantis Officialibus deputatis ab Eminentiſſimo Cardinali Camerario conſueuit fieri per Cameram Apoſtolicam certa diſtributio Pannorum lugubrium, & pecuniarum, hinc Eminentiſſimus Cardinalis de Alterijs ad præſens Camerarius ad ſubleuandum publicum Ærarium vltrò, ac ſpontè ſua ſe obtulit reformaturum tertiam partem dictorum Officialium, itaut pro dicta tertia parte reformata, & deleta nullas omninò impoſterum Reuerenda Camera ſubire debeat expenſas. Quartò quoad alios Officiales Populi Romani non habentes eorum officia titulo oneroſo reſolutum fuit dictam diſtributionem non eſſe in futurum faciendam, niſi Perſonis deſcriptis in liſta litt. C. Quintò reſolutum fuit, quòd ſtationes Militum etiam Heluecticorum, & Sabellorum fieri ſolitæ, tàm in Platea, & Palatio Diui Petri, quam ex vtroque latere Pontis Sancti Angeli, reliquique Cancelli per vniuerſam Ciuitatem Leoninam reformari debeant modo, & forma præſcriptis in folio tradito à D. Columnello Iulio Certuto ſignato litt. D. quodque à Miniſtris Cameralibus fieri procuretur anticipatus partitus cum aliquo idoneo Mercatore ſub obligatione reaccipiendi eadem lignamina, ad quorum Cuſtodiam teneantur Duces eorundem Militum, ſub pœna reficiendi de proprio omnia damna. Sextò. Et quoad plumba inſeruientia pro Aquis, & Fontibus Conclauis dictum paritèr fuit, ea eſſe conſeruanda ad beneficium Cameræ, quodque onus illorum conſeruationis, & Cuſtodiæ dari debeant Duci Militum Sabellorum, ſub eadem pœna reficiendi de proprio omnia damna. Septimò reſolutum fuit, quòd loco Prandij die quolibet fieri ſoliti pro Illuſtriſſimis Clericis Cam. Apoſt. augeantur ſcuta centum quolibet menſe Gubernatori Conclauis vltrà ſolitam prouiſionem ſcutorum ducentorum, quodque nullæ aliæ expenſæ fiant, tàm per Sacrum Palatium, quàm per

Ca-

Cameram Apoſtolicam in retentione Officialium pro dictis Prandijs DD. Clericorum. Octauò, quod Illuſtriſſimi DD. Clerici deputati ad cuſtodiam Sacri Palatij, durante vacatione Sedis nullam Regaliam, ſeù emolumentum quodcumque recipere debeant cauſa, & occaſione eiuſdem cuſtodiæ. Nono, quòd ſcuta centum duodecim cum dimidio ſingulis decem diebus durante vocatione Sedis per Reuerendam Cameram, ſubminiſtrari ſolita tàm Senatori, quàm Conſeruatoribus, & Priori Populi Romani pro cuſtodia Militum, in poſterùm ampliùs non ſubminiſtrentur, ſed tàm Senator, quàm Conſeruatores, & Prior contenti ſint aſſignamento aliorum ſcutorum centum dictis ſingulis decem diebus eis dari ſolito, cum quo teneantur etiam dictæ eorum cuſtodiæ proſpicere, & ſatisfacere. Decimò, quod prouiſiones dari ſolitæ Capitibus Regionum Vrbis, & Ripæ, Procuratori Fiſcali, quatuor Mareſciallis, & Baroncello dictorum Conſeruatorum reformentur pro medietate. Vndecimò, quod prouiſiones infraſcriptorum Officialium Conclauis reformentur, vt infrà: Aromatarius à ſcutis 60. ad ſcuta 40. quolibèt menſe; Duo Subſtituti illius à ſcutis 20 ad 15. Quatuor Barbitonſores duò à ſcutis 40. ad ſcuta 30. alij duo à ſcutis 36. ad ſcuta 20. Architectus à ſcutis 20. ad ſcuta 12. Faber Murarius à ſcutis 12. ad ſcuta 9. Faber Lignarius à ſcutis 12. ad ſcuta 9. Duodecimò, quod omnes cognitiones extraordinariæ in pecunia auctæ poſt Conclaue Alexandri Septimi, vt in liſta litt. E. impoſterum tollantur, reſeruato arbitrio Eminentiſſimo Camerario vſque ad ſcuta 100. erogan. inter Perſonas ſibi beneuiſas per totum Sedis Vacantis tempus. Decimotertiò, quod omnia Panna lanea, linea, ſericea, & alia cuiuſuis qualitatis inſeruientia pro Baldacchinis, Altaribus, Porterijs, Stratis, Cortinis, Spallorijs, & ſimilibus conſeruari debeant pro Floreria Apoſtolica, & de illis Sacriſta, ac Magiſtri Cæremoniarum teneantur reddere rationem. Decimoquartò quoad quantitatem, & qualitatem Pannorum linorum inſeruientium pro Altaribus vtriuſque Cappellæ dictum fuit, poſſe deputari aliquem ex Eminentiſſimis Cardinalibus, qui dignetùr ſuperintendere, nè fiant, tàm circa prædicta, quàm circa alia ſupellectilia Cappellæ, expenſæ exceſſiuæ. Decimoquintò; quod onus cuſtodiendi Cellas tàm Cardinalis ad Papatum promoti, quàm Cardinalium abſentium pertineat ad omnes Conclauiſtas;

 & quod

& quod in caſum illarum expoliationis, ſiuè in parte, ſiuè in totum, vltrà pœnam excommunicationis maioris ſoli Summo Pontifici reſeruatam, aliaſque pœnas per Reos incurrendas, damnum illatum defalcari debeat ex donatiuo ſcutorum decem millium auri per nouum Pontificem eiſdem Conclauiſtis dari ſolito = Noi hauendo letto, e ſentito de verbo ad verbum detti Decreti, riputandogli giuſti, e neceſſarij per il ſollieuo della noſtra Camera, habbiamo riſoluto di approuarli, e di ordinare, che in auuenire debbano eſſeguirſi, & inuiolabilmente oſſeruarſi: Che però di noſtro Moto proprio, certa ſcienza, e pienezza della noſtra poteſtà, hauendo nel preſente noſtro Chirografo per eſpreſſo il tenore della Bolla di Piò Quarto ſopra la riforma delle ſpeſe del Conclaue, e Sede Vacante, le Bolle, e Coſtitutioni Apoſtoliche circa le facoltà del Card. Camerlengo in tempo della medema Sede Vacante, l'Indulti, e Priuilegi conceduti al noſtro Popolo Romano, & à qualſiuoglia officio, & Officiale del medemo etiam in limine erectionis, il ſolito fin qui pratticato, li Decreti, e riſolutioni delle Congregazioni, & ogni altra coſa neceſſaria ad eſprimerſi, ordiniamo à Voi, che per l'auuenire facciate intieramente adempire tutte le coſe, che ſono tanto eſpreſſamente, che virtualmente, e conſecutiuamente contenute nelle ſopradette riſoluzioni, e Decreti, & ogni vna di eſſe in particolare, dando voi eſſecuzione à tutte quelle, che appartengono alla Voſtra Carica, e facendo che dalli Offiziali della noſtra Camera, e del noſtro Sacro Palazzo ſi eſſeguiſchino tutte le altre, che appartengono al loro Miniſterio, dandogli Noi à queſt'effetto tutta quella autorità, e facoltà che biſogna, per la pronta, & intiera eſſecuzione di tutte le coſe ſudette, e loro emergenti, e dependenti in ampliſſima forma, e ſopra tutte le medeme coſe farete ordini, e mandati, riformarete Rolli, rinouarete Tabelle, publicarete Editti, e prenderete tutte quelle prouiſioni, che ſtimarete neceſſarie, & opportune; perche così è mente, e volontà noſtra eſpreſſa. Volendo, e decretando, che il preſente noſtro Chirografo ammeſſo, e regiſtrato in Camera alla forma delle Coſtituzioni Apoſtoliche, e tutto ciò, che in eſſecuzione di eſſo farete, vaglia, & habbia il ſuo pieno effetto, e vigore, non oſtante qualſiuoglia Coſtituzione, & Ordinazione Apoſtolica, che diſponeſſe in contrario, e non

oſtan-

oſtante l'vſo pratticato anche per lungo tempo dalla noſtra Camera nelli Conclaui, e Sedi Vacanti paſſate, ancorche foſſe ſtato approuato da qualſiuoglia Ordinazione Apoſtolica; Volendo ancora, che così, e non altrimente ſempre in ogni tempo futuro ſi debba giudicare, tanto da Voi, quanto da tutti gli altri Tribunali, Camerali, dalla Sacra Rota, e qualſiuoglia altri Giudici Ordinarij, e Delegati, & anco Legati à Latere, togliendoli Noi ogni facoltà di giudicare in contrario, irritando, & annullando ſino d'hora tutto quello, è quanto ſi giudicaſſe, e faceſſe contro il preſente noſtro Chirografo, non oſtanti le Regole della noſtra Cancellaria, e qualſiuoglia altre Coſtituzioni, & ordinazioni Apoſtoliche noſtre, e de'noſtri Predeceſſori, Leggi, Statuti, vſi, ſtili, conſuetudini, & ogni altra coſa, che faceſſe, ò poteſſe fare in contrario, alle quali tutte, e ſingole, hauendo quì il tenore per eſpreſſo di parola in parola à ſufficienza per queſta volta ſolamente deroghiamo. Dato nel noſtro Palazzo Apoſtolico di Monte Cauallo queſto dì 29. Nouembre 1690.

Alexander Papa Octauus.

Foglio ſegnato lettera A.

Altezze della Machina.

Li quattro Candelabri, che ſaranno alle quattro cantonate della Machina ſaranno alti l'vno dal Pauimento della Chieſa ſino la cima di eſſi circa palmi 94.

La Machina di mezzo ſarà alta dal Pauimento della Chieſa ſino la cima del Regno circa palmi 83.

Diuiſioni delle Miſure, e Tinte.

Il primo Zoccolo ſarà alto palmi 2. $\frac{1}{4}$ queſto ſi fingerà di Bigio Antico.

Sodo ſopra detto Zoccolo, doue ſarà l'Iſcrizzione per fianco della ſcalinata ſarà alto palmi 9. ſi fingerà di Marmo Paonazzo con lettere gialle sbattimentate di ſcuro.

Dado

Dado ſopra che giunge al piano, e cima della Scalinata alto palmi due, queſto ſi fingerà di giallo antico.

Piediſtallo ſopra, doue ſono l'Arme, queſto ſi fingerà di Pietra porta Santa, con l'Arme finte d'oro, e ſarà alto palmi 11.

Il Candelabro ſopra ſarà alto dalla cima di detto Piediſtallo fino alla la cima di eſſo Candelabro palmi ſettanta, l'anima di mezzo di eſſo ſarà tutta intagliata, e ſcorniciata di chiaro, e oſcuro, e tutti li riporti di Cornicopij, & altri intagli ſi faranno finti di Oro.

La Machina di mezzo. Il primo Piediſtallo, che ſarà formato con numero otto Cartelloni, e quattro inſcrizzioni, ſi farà tutto finto di Giallo Antico, e le quattro Iſcrizzioni fingeranno di lapis lazzoli con lettere di Oro, e detto Piedeſtallo ſarà alto palmi 23.

Le otto Vrnette à forma di face ardente ſi faranno finte di metallo, e ſaranno alte l'vna palmi ſette.

Il piede ſotto l'vrna, e anco in corpo della medema con cornice ſopra, tutto fingerà di verde antico con li riporti dell'intagli ſopra tutti d'Oro, e il tutto ſarà alto palmi 22., e larga ad ogni faccia palmi 23.

Il ſodo, doue ſono li putti con medaglia ſi farà di giallo antico, putti finti di marmo, e medemamente il ritratto, che anderà nella medaglia, e detto ſodo, ſarà alto palmi 10.

Il rimanente, doue và la Coltra, ſarà alto fino la cima del regno circa palmi 15., & il regno con ſtole ſi farà di oro.

Nel diſegno ſi ſono ſegnati ſolo due Candelabri, ad effetto di non confondere il medemo diſegno, e poter godere il contorno della Machina di mezzo, che è il principale dell' Opera &c.

E detta Machina deue riſiedere nel mezzo di quattro Candelabri, e nel mezzo delle quattro ſcalinate, le quali ſaliranno al piano, doue poſarà detta Machina &c.

Mattia de Roſſi.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio

Foglio ſegnato lettera B.

Nota di quello importano l'infraſcritte partite di Cera, che ſi dourà, diſtribuire, e conſumare in occaſione dell'Eſſequie, che ſi faranno per il defonto Ponteſice, riformate ſecondo le riſoluzioni fatte dalla Congregazione deputata.

Due Candelotti per accendere al Chriſto, mentre Sua Santità ſtà in tranſito ———————————lib. 4.

Vna Torcia per accendere al Corpo dopo morto, & altre trenta per accompagnarlo à S. Pietro di libre ſei l'vna ridotte à libre cinque———————————lib. 155.

Candelotti num. 6. di libre trè per l'Altare nella Cappella di Siſto ———————————lib. 18.

Torcie num. 30. di libre cinque per tenere intorno al Corpo in detta Cappella ———————————lib. 150.

Per accompagnare il Corpo dalla Cappella di Siſto nella Chieſa di S. Pietro al Capitolo di detta Chieſa ſi daranno Torcie num. 106., cioè alli Signori Canonici di libre quattro l'vna, alli Benefiziati, e Cappellani Innocenziani di libre trè, alli Chierici Benefiziati di libre due, & al rimanente del Choro di libra vna ———————————lib. 310.

Alli Canonici di S. Pietro per le due mute da mettere attorno il Corpo nella Cappella del Santiſſimo num. 48. Torcie di lib. 4. compreſe ſei per la notte, quando ſucceda la Sede Vacante di Eſtate, ma ſuccedendo d'Inuerno ſi diano ſole 24. per vna muta, e num. 6. per notte ———————————lib. 120.

Dodici Candele per l'Altare del Santiſſimo di libra vna ———————————lib. 12.

Sei Candele per cantare il Reſponſorio di lib. vna —lib. 6.

Secondo giorno. Torcie n. 48. per mettere intorno al Corpo di libre 4. come ſopra, conforme ſi dice nel primo giorno ———lib. 120.

Terzo giorzo. Torcie num. 48. per mettere intorno al Corpo di libre 4. come ſopra, conforme ſi dice nel primo, e ſecondo giorno ———————————lib. 120.

Torcie num. 20. di lib. 4. per mettere alla Cappella di

Si-

Signori Cardinali à libre 80. il giorno, importano per noue giorni ——————————————lib. 720.

Torcie num. 2. di libre 4. e num. 6. Candelotti di libra vna per accendere al Santiſſimo. Altri ſei Candelotti di libre trè per l'Altare delli Apoſtoli, e num. 46. Candele di libra mezza per li Altari della Chieſa, e Sagreſtia, in tutto libre 55. il giorno, per noue giorni importano ——lib. 495.

Torcie num. 6. di lib. 5. per le Balauſtrate per giorni noue importano ——————————————lib. 270.

Torcie num. 4. di lib. 4. per l'Eleuazione ſi diano ſolamente ogni trè giorni, e per giorni noue importano——lib. 60.

Candelotti num. 6. di lib. 3. per l'Altare del Coro, e n. 2. per la Credenza, in tutto lib. 24. il giorno per giorni noue importano ——————————————lib. 216.

Otto Candele di libra vna per l'Altare della Cappella, num. 6. Candele di oncie quattro alli Chierici per accendere li Altari, num. 4. di libra vna per accendere a' Signori Cardinali, in tutto lib. 14. il giorno, per giorni noue importano ——————————————lib. 126.

Alli Chierici, e Sottochierici per la diſtribuzione in commune lib. 9. il giorno, per noue giorni importano———lib. 81.

Torcie num. 40. di lib. 4. per li Signori Cardinali, e n. 40. Candele di libra vna per li Caudatarij, più, e meno, ſecondo interuengono ogni giorno, douendoſi dare ſolamente alli preſenti dell'Eſequie in S. Pietro, ſi è conſiderato poter eſſere vn giorno per l'altro detto num. di 40., e queſte à libre 200. il giorno, per noue giorni importa ——lib. 1800.

Candelotti num. 76. di libre due per li Veſcoui, e Prelati, & altri Candelotti num. 21. ſimili per li Chierici, e Camerali più, e meno, ſecondo interuengono, douendoſi dare ſolamente à quelli, che ſi trouano preſenti all'Eſſequie in S. Pietro, e per li ſoli giorni, che interuerranno per n. 50. trà Veſcoui, e Prelati, e num. 21. per li Camerali vn giorno per l'altro ſono in tutto lib. 142. il giorno, che per giorni noue importano ——————————————lib. 1278.

Numero trentacinque Candele per num. 35. Caualleggieri di oncie quattro, e due ſimili per li Forieri, altri n. 2.

Can-

2. Candelotti di libre 2. alli Capitani, e num. 2. di libra vna all'Alfieri, & alli Trombetti candele n. 6. di lib. vna; In tutto lib. 47. il giorno, per giorni noue importano lib. 223.

Num. 10. Candelotti di lib. 2. per li Segretarij di Camera, num. 27. di libra vna per li Soſtituti, num. 54. di libra mezza per li Giouani, e Nouizij, douranno pigliarle dalla diſtribuzione della Cera, che ſi fà al Popolo ſolo nelli trè giorni vltimi, che ſi farà detta diſtribuzione —— lib.

La diſtribuzione delle Cere alla Popolo dourà farſi nelli trè vltimi giorni ſolamente, con l'aſſiſtenza di qualche Miniſtro nella quantità di lib. 300. il giorno, dalle quali ſi douranno leuare prima le libre 74. per li Segretarij di Camera, Soſtituti, e Nouizij, come ſi è detto di ſopra lib. 900.

La Cera per il Catafalco per li vltimi trè giorni ſi crede poſſa baſtare libre 1000. il giorno —— —— lib. 3000.

La Cera ſolita diſtribuirſi a' Signori Camerali, Prelati, Miniſtri del Palazzo Apoſtolico, & altri con mandati del Sig. Cardinal Camerlengo, e bollettini ſtampati ſottoſcritti dal Decano de' Segretarij di Camera, non dourà eccedere la quantità di libre 3385. come dalla liſta, che ſi dà in calce —— —— —— —— —— lib. 3385.

La diſtribuzione da farſi alli Seruitori delli Eminentiſſimi Signori Cardinali, al Decano, e Seruitori del Papa defonto dourà eſſer di libre 126. il giorno, cioè al Decano, e Seruitori del Papa morto libre ſei il giorno, & alli Seruitori delli Eminentiſſimi Cardinali, che ſi trouaranno preſenti in Roma prima della clauſura del Conclaue à ragione di libre trè per Cardinale, che per num. 40. Cardinali, quali veriſimilmente ſi crede potranno in detti giorni eſſere in Roma, importa altre libre 120. il giorno, che fanno in tutto le dette libre 126. il giorno, che per giorni noue importano —— —— —— —— lib. 1134.

—— lib. 14651.

Liſta delle Cere, che ſi deuono diſtribuire a' Signori Camerali, Prelati, Miniſtri del Palazzo Apoſtolico, & altri comandati dall'Eminentiſs. Signor Cardinal Camerlengo, e Ballettini ſtampati, che ſi fanno con ordine del Deputato, e Decano de Segretarij di Camera, riformate ſecondo le riſolutioni fatte dalla Congregatione Deputata.

All'Illuſtriſſimi Signori Chierici di Camera, e per loro à Monſig. Illuſtriſſimo Decano con mandato dell'Eminentiſſimo Camerlengo Cera bianca coperta di Cera gialla — — — — lib. 535.

A Monſig. Illuſtriſſimo Teſoriere con ordine del Deputato, e Decano de' Segretarii di Camera — lib. 60.

A Monſignor Illuſtriſſimo Maggiordomo di Noſtro Signore — — — — — lib. 10.

A Monſig. Aſſiſtente nella Cappella Pontificia — lib. 15.

All'Illuſtriſſimi Signori Prelati, e Votanti di Segnatura, Accoliti della Cappella Pontificia — — lib. 120.

All'Illuſtriſſimi Monſignori Suddiaconi — lib. 31.

Al Commiſſario del Conclaue — — lib. 10.

A Monſignor Sotto ſommiſta — — — lib. 10.

All'Auditore dell'Eminentiſſimo Camerlengo — lib. 50.

Alli Signori Maſtri di Ceremonie — — lib. 181.

Alli Buſſolanti — — — lib. 54.

Alli Camerieri extra — — — lib. 24.

Alli Scudieri — — — lib. 54.

Alli Chierici, ò vero Muſici della Cappella Pontificia, Cuſtodi, & altri Miniſtri — — — lib. 270.

Al Segretario del Sagro Collegio — — lib. 24.

A Monſignor Sagriſta — — — lib. 22.

Al Segretario del Collegio dell'Illuſtriſſimi Signori Chierici di Camera — — — — lib. 15.

Alli Auditori de' Signori Chierici di Camera — lib. 144.

Al Cappellano della Camera — — lib. 10.

Al Collegio de' Segretarii di Camera — — lib. 142.

Al Collegio de' Curſori in due partite — — lib. 200.

Alli trè Computiſti della Camera — — lib. 75.

Alli

Alli Maeſtri Oſtiari di Virga rubea —— lib. 62.
All'Auditore di Monſignor Teſoriero —— lib. 20.
Alli Mazzieri di Noſtro Signore —— lib. 135.
Al Soſtituto di Monſignor Commiſſario della Camera —— lib. 9.
Al Sollecitatore della Camera —— lib. 4.
Alli ſei Cappellani communi —— lib. 40.
Al Sotto-Sagriſta —— lib. 9.
Alli quattro Cappellani Innocenziani —— lib. 18.
Alli tredici Penitenzieri di S. Pietro —— lib. 63.
Alli Accoliti, e Sopranumerarij della Sagriſtia di S. Pietro —— lib. 56.
Al Capitano d'Alabardieri di Monſignor Gouernatore di Borgo, e Cancelliere —— lib. 30.
Alli Alabardieri di Monſignor Gouernatore —— lib. 30.
Al Proueditore del Conclaue —— lib. 12.
Al Cuſtode del Sigillo del Signor Cardinal Camerlengo —— lib. 24.
Al Cuſtode della Camera —— lib. 10.
Al Decano de' Trombetti de' Caualleggieri —— lib. 12.
Al Maſtro di Caſa di Palazzo —— lib. 16.
Al Computiſta di Palazzo —— lib. 10.
Alli Scopatori Segreti di Noſtro Signore —— lib. 12.
Al Bottiglier Segreto di Noſtro Signore —— lib. 10.
Al Credenzier Segreto di Noſtro Signore —— lib. 10.
Al Diſpenſiere del Palazzo Apoſtolico —— lib. 16.
Al Cantinier Segreto di Palazzo —— lib. 16.
Al Diſpenſier del Pane di Palazzo —— lib. 10.
Al Sopraſtante alle Lettiche di Noſtro Signore lib. 6.
Alli Sediari della Famiglia vecchia di Noſtro Signore —— lib. 6.
Al Capitano della Guardia de' Suizzeri —— lib. 18.
Alli Offiziali della Guardia de' Suizzeri —— lib. 72.
Alli Soldati della Guardia Suizzera —— lib. 554.
Al Pro Computiſta del Sacro Collegio —— lib. 4.
Al Chierico Nazionale —— lib. 4.
Al Collettor Generale della Camera —— lib. 15.

Allo Speziale del Palazzo Apoſtolico per lui, e per li trè Giouani aſſiſtenti nella Speziaria nella Diſtribuzione delle Cere ——— ——— ——— lib. 18.
Al Peſatore della Cera in Speziaria ——— ——— lib. 6.

——— lib. 3385.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio ſegnato lettera C.

Offiziali del Popolo Romano alli quali ſi dourà diſtribuire il Panno della prima ſorte di ſcudi ſette, e mezzo la canna da pagarſi al prezzo ſtabilito nel Decreto del Sagro Collegio in calce.

			Prima ſorte
Senatore di Roma ———	———	——— can.	4.
Signori Conſeruatori ———	———	——— can.	12.
Confaloniero ———	———	——— can.	4.
Caporioni num. 14. ———		——— can.	56.
Cancellieri num. 2. ———		——— can.	8.
Auuocato del Popolo Romano ———		——— can.	4.
Procurator Fiſcale ———	———	——— can.	4.
Due Scriba Senatus ———	———	——— can.	8.
Scrittore de' Signori Conſeruatori ———		——— can.	4.
Segretario de' Signori Conſeruatori		——— can.	4.
Agente de Conſeruatori ———		——— can.	4.
Computiſta de' Conſeruatori ———		——— can.	4.
Notaro delli Conſeruatori ———		——— can.	8.
Maſtri di Strada num. 2. ———		——— can.	8.
Mareſcialli quattro di Tratta ———		——— can.	16.
Pacieri due di Tratta ———	———	——— can.	8.
Riformatori dello Studio num. 4. ———		——— can.	16.
Sindici del Popolo Romano	———	——— can.	8.
Aſſeſſore de' Maſtri di Strada ———		——— can.	4.
Archiuiſti num. 2. ———	———	——— can.	8.

Aſte,

Aſte, e Mazze	can.	4.
Camerlengo della Camera di Roma	can.	4.
Camerlengo di Ripa	can.	4.
Capitano dell'Appellazione	can.	4.
Computiſta di Porzioni	can.	4.
Computiſta dello Studio	can.	4.
Computiſta della Gabella della carne	can.	4.
Conſoli de Bouattieri	can.	16.
Conſeruatore dell'Antichità	can.	4.
Commiſſarij dell'Agricoltura num.4.	can.	16.
Commiſſarij dell'Abbondaza num.4.	can.	12.
Curatori, e Reuiſori delle mura num.4.	can.	16.
Cuſtode de Porzioni	can.	4.
Cuſtode della Statua di Paolo Terzo	can.	3.
Cuſtode della Cloaca Maſſima	can.	4.
Deputati alla Diſtributione del Panno num.2.	can.	8.
Difenſori dell'Acque delle Marane num.2.	can.	8.
Depoſitario delle porzioni del Popolo Romano	can.	4.
Depoſitario Maggiore	can.	4.
Doganiere dello Studio	can.	4.
Doganiere di Ripa, e Ripetta	can.	4.
Doganiere della Graſcia	can.	4.
Doganiere delle Merci	can.	4.
Doganiere delle Pecore	can.	4.
Doganiere del Sale à groſſo	can.	4.
Doganiere del Sale à minuto	can.	4.
Primo Collaterale	can.	4.
Secondo Collaterale	can.	3.
Giudice Criminale di Campidoglio	can.	3.
Lettore de Conſeruatori	can.	4.
Maſtro Maſſaro	can.	4.
Maſtro della Zecca	can.	3.
Mareſciallo Sopranumerario	can.	4.
Mareſciallo de Maſtri di Strada	can.	3.
Notaro del Cardinal Camerlengo	can.	4.
Notaro Maggiore della Camera di Roma	can.	4.
Protonotaro di Campidoglio	can.	4.

Digitized by Google

Allo Speziale del Palazzo Apoſtolico per lui, e per li trè Giouani aſſiſtenti nella Speziaria nella Diſtribuzione delle Cere — — lib. 18.
Al Peſatore della Cera in Speziaria — — lib. 6.

— lib. 3385.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio ſegnato lettera C.

Offiziali del Popolo Romano alli quali ſi dourà diſtribuire il Panno della prima ſorte di ſcudi ſette, e mezzo la canna da pagarſi al prezzo ſtabilito nel Decreto del Sagro Collegio in calce.

		Prima ſorte
Senatore di Roma — —	can.	4.
Signori Conſeruatori — —	can.	12.
Confaloniero — —	can.	4.
Caporioni num. 14. —	can.	56.
Cancellieri num. 2. —	can.	8.
Auuocato del Popolo Romano —	can.	4.
Procurator Fiſcale — —	can.	4.
Due Scriba Senatus — —	can.	8.
Scrittore de' Signori Conſeruatori —	can.	4.
Segretario de' Signori Conſeruatori	can.	4.
Agente de Conſeruatori —	can.	4.
Computiſta de' Conſeruatori —	can.	4.
Notaro delli Conſeruatori —	can.	8.
Maſtri di Strada num. 2. —	can.	8.
Mareſcialli quattro di Tratta —	can.	16.
Pacieri due di Tratta — —	can.	8.
Riformatori dello Studio num. 4. —	can.	16.
Sindici del Popolo Romano —	can.	8.
Aſſeſſore de' Maſtri di Strada —	can.	4.
Archiuiſti num. 2. — —	can.	8.

Aſte,

Aſte, e Mazze	can.	4.
Camerlengo della Camera di Roma	can.	4.
Camerlengo di Ripa	can.	4.
Capitano dell'Appellazione	can.	4.
Computiſta di Porzioni	can.	4.
Computiſta dello Studio	can.	4.
Computiſta della Gabella della carne	can.	4.
Conſoli de Bouattieri	can.	16.
Conſeruatore dell'Antichità	can.	4.
Commiſſarij dell'Agricoltura num.4.	can.	16.
Commiſſarij dell'Abbondaza num.4.	can.	12.
Curatori, e Reuiſori delle mura num.4.	can.	16.
Cuſtode de Porzioni	can.	4.
Cuſtode della Statua di Paolo Terzo	can.	3.
Cuſtode della Cloaca Maſſima	can.	4.
Deputati alla Diſtributione del Panno num.2.	can.	8.
Difenſori dell'Acque delle Marane num.2.	can.	8.
Depoſitario delle porzioni del Popolo Romano	can.	4.
Depoſitario Maggiore	can.	4.
Doganiere dello Studio	can.	4.
Doganiere di Ripa, e Ripetta	can.	4.
Doganiere della Graſcia	can.	4.
Doganiere delle Merci	can.	4.
Doganiere delle Pecore	can.	4.
Doganiere del Sale à groſſo	can.	4.
Doganiere del Sale à minuto	can.	4.
Primo Collaterale	can.	4.
Secondo Collaterale	can.	3.
Giudice Criminale di Campidoglio	can.	3.
Lettore de Conſeruatori	can.	4.
Maſtro Maſſaro	can.	4.
Maſtro della Zecca	can.	3.
Mareſciallo Sopranumerario	can.	4.
Mareſciallo de Maſtri di Strada	can.	3.
Notaro del Cardinal Camerlengo	can.	4.
Notaro Maggiore della Camera di Roma	can.	4.
Protonotaro di Campidoglio	can.	4.

Digitized by Google

Dado ſopra che giunge al piano, e cima della Scalinata alto palmi due, queſto ſi fingerà di giallo antico.

Piediſtallo ſopra, doue ſono l'Arme, queſto ſi fingerà di Pietra porta Santa, con l'Arme finte d'oro, e ſarà alto palmi 11.

Il Candelabro ſopra ſarà alto dalla cima di detto Piediſtallo fino alla la cima di eſſo Candelabro palmi ſettanta, l'anima di mezzo di eſſo ſarà tutta intagliata, e ſcorniciata di chiaro, e oſcuro, e tutti li riporti di Cornicopij, & altri intagli ſi faranno finti di Oro.

La Machina di mezzo. Il primo Piediſtallo, che ſarà formato con numero otto Cartelloni, e quattro inſcrizzioni, ſi farà tutto finto di Giallo Antico, e le quattro Iſcrizzioni fingeranno di lapis lazzoli con lettere di Oro, e detto Piedeſtallo ſarà alto palmi 23.

Le otto Vrnette à forma di face ardente ſi faranno finte di metallo, e ſaranno alte l'vna palmi ſette.

Il piede ſotto l'vrna, e anco in corpo della medema con cornice ſopra, tutto fingerà di verde antico con li riporti dell'intagli ſopra tutti d'Oro, e il tutto ſarà alto palmi 22., e larga ad ogni faccia palmi 23.

Il ſodo, doue ſono li putti con medaglia ſi farà di giallo antico, putti finti di marmo, e medemamente il ritratto, che anderà nella medaglia, e detto ſodo, ſarà alto palmi 10.

Il rimanente, doue và la Coltra, ſarà alto fino la cima del regno circa palmi 15., & il regno con ſtole ſi farà di oro.

Nel diſegno ſi ſono ſegnati ſolo due Candelabri, ad effetto di non confondere il medemo diſegno, e poter godere il contorno della Machina di mezzo, che è il principale dell' Opera &c.

E detta Machina deue riſiedere nel mezzo di quattro Candelabri, e nel mezzo delle quattro ſcalinate, le quali ſaliranno al piano, doue poſarà detta Machina &c.

Mattia de Roſſi.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio

Foglio ſegnato lettera B.

Nota di quello importano l'infraſcritte partite di Cera, che ſi dourà, diſtribuire, e conſumare in occaſione dell'Eſſequie, che ſi faranno per il defonto Pontefice, riformate ſecondo le riſoluzioni fatte dalla Congregazione deputata.

Due Candelotti per accendere al Chriſto, mentre Sua Santità ſtà in tranſito ——————————— lib. 4.

Vna Torcia per accendere al Corpo dopo morto, & altre trenta per accompagnarlo à S. Pietro di libre ſei l'vna ridotte à libre cinque ——————————— lib. 155.

Candelotti num. 6. di libre trè per l'Altare nella Cappella di Siſto ——————————— lib. 18.

Torcie num. 30. di libre cinque per tenere intorno al Corpo in detta Cappella ——————————— lib. 150.

Per accompagnare il Corpo dalla Cappella di Siſto nella Chieſa di S. Pietro al Capitolo di detta Chieſa ſi daranno Torcie num. 106., cioè alli Signori Canonici di libre quattro l'vna, alli Benefiziati, e Cappellani Innocenziani di libre trè, alli Chierici Benefiziati di libre due, & al rimanente del Choro di libra vna ——————————— lib. 310.

Alli Canonici di S. Pietro per le due mute da mettere attorno il Corpo nella Cappella del Santiſſimo num. 48. Torcie di lib. 4. compreſe ſei per la notte, quando ſucceda la Sede Vacante di Eſtate, ma ſuccedendo d'Inuerno ſi diano ſole 24. per vna muta, e num. 6. per notte ——————————— lib. 120.

Dodici Candele per l'Altare del Santiſſimo di libra vna ——————————— lib. 12.

Sei Candele per cantare il Reſponſorio di lib. vna — lib. 6.

Secondo giorno. Torcie n. 48. per mettere intorno al Corpo di libre 4. come ſopra, conforme ſi dice nel primo giorno ——— lib. 120.

Terzo giorno. Torcie num. 48. per mettere intorno al Corpo di libre 4. come ſopra, conforme ſi dice nel primo, e ſecondo giorno ——————————— lib. 120.

Torcie num. 20. di lib. 4. per mettere alla Cappella de'

Si-

Digitized by Google

Signori Cardinali à libre 80. il giorno, importano per noue giorni ——————————lib. 720.

Torcie num. 2. di libre 4. e num. 6. Candelotti di libra vna per accendere al Santiſſimo. Altri ſei Candelotti di libre trè per l'Altare delli Apoſtoli, e num. 46. Candele di libra mezza per li Altari della Chieſa, e Sagreſtia, in tutto libre 55. il giorno, per noue giorni importano ———lib. 495.

Torcie num. 6. di lib. 5. per le Balauſtrate per giorni noue importano ——————————lib. 270.

Torcie num. 4. di lib. 4. per l'Eleuazione ſi diano ſolamente ogni trè giorni, e per giorni noue importano——lib. 60.

Candelotti num. 6. di lib. 3. per l'Altare del Coro, e n. 2. per la Credenza, in tutto lib. 24. il giorno per giorni noue importano ——————————lib. 216.

Otto Candele di libra vna per l'Altare della Cappella, num. 6. Candele di oncie quattro alli Chierici per accendere li Altari, num. 4. di libra vna per accendere a' Signori Cardinali, in tutto lib. 14. il giorno, per giorni noue importano ——————————lib. 126.

Alli Chierici, e Sottochierici per la diſtribuzione in commune lib. 9. il giorno, per noue giorni importano———lib. 81.

Torcie num. 40. di lib. 4. per li Signori Cardinali, e n. 40. Candele di libra vna per li Caudatarij, più, e meno, ſecondo interuengono ogni giorno, douendoſi dare ſolamente alli preſenti dell'Eſequie in S. Pietro, ſi è conſiderato poter eſſere vn giorno per l'altro detto num. di 40., e queſte à libre 200. il giorno, per noue giorni importa ———lib. 1800.

Candelotti num. 76. di libre due per li Veſcoui, e Prelati, & altri Candelotti num. 21. ſimili per li Chierici, e Camerali più, e meno, ſecondo interuengono, douendoſi dare ſolamente à quelli, che ſi trouano preſenti all'Eſſequie in S. Pietro, e per li ſoli giorni, che interuerranno per n. 50. trà Veſcoui, e Prelati, e num. 21. per li Camerali vn giorno per l'altro ſono in tutto lib. 142. il giorno, che per giorni noue importano ——————————lib. 1278.

Numero trentacinque Candele per num. 35. Caualleggieri di oncie quattro, e due ſimili per li Forieri, altri n. 2.

Can-

2. Candelotti di libre 2. alli Capitani, e num. 2. di libra vna all'Alfieri, & alli Trombetti candele n. 6. di lib. vna; In tutto lib. 47. il giorno, per giorni noue importano lib. 423

Num. 10. Candelotti di lib. 2. per li Segretarij di Camera, num. 27. di libra vna per li Soſtituti, num. 54. di libra mezza per li Giouani, e Nouizij, douranno pigliarle dalla diſtribuzione della Cera, che ſi fà al Popolo ſolo nelli trè giorni vltimi, che ſi farà detta diſtribuzione —— lib.

La diſtribuzione delle Cere alla Popolo dourà farſi nelli trè vltimi giorni ſolamente, con l'aſſiſtenza di qualche Miniſtro nella quantità di lib. 300. il giorno, dalle quali ſi douranno leuare prima le libre 74. per li Segretarij di Camera, Soſtituti, e Nouizij, come ſi è detto di ſopra lib. 900.

La Cera per il Catafalco per li vltimi trè giorni ſi crede poſſa baſtare libre 1000. il giorno —— —— lib. 3000.

La Cera ſolita diſtribuirſi a' Signori Camerali, Prelati, Miniſtri del Palazzo Apoſtolico, & altri con mandati del Sig. Cardinal Camerlengo, e bollettini ſtampati ſottoſcritti dal Decano de' Segretarij di Camera, non dourà eccedere la quantità di libre 3385. come dalla liſta, che ſi dà in calce —— —— —— —— —— lib. 3385.

La diſtribuzione da farſi alli Seruitori delli Eminentiſſimi Signori Cardinali, al Decano, e Seruitori del Papa defonto dourà eſſer di libre 126. il giorno, cioè al Decano, e Seruitori del Papa morto libre ſei il giorno, & alli Seruitori delli Eminentiſſimi Cardinali, che ſi trouaranno preſenti in Roma prima della clauſura del Conclaue à ragione di libre trè per Cardinale, che per num. 40. Cardinali, quali veriſimilmente ſi crede potranno in detti giorni eſſere in Roma, importa altre libre 120. il giorno, che fanno in tutto le dette libre 126. il giorno, che per giorni noue importano —— —— —— —— lib. 1134.

—— lib. 14651.

Liſta delle Cere, che ſi deuono diſtribuire a' Signori Camerali, Prelati, Miniſtri del Palazzo Apoſtolico, & altri con mandati dell'Eminentiſs. Signor Cardinal Camerlengo, e Bollettini ſtampati, che ſi fanno con ordine del Deputato, e Decano de Segretarij di Camera, riformate ſecondo le riſolutioni fatte dalla Congregatione Deputata.

All'Illuſtriſſimi Signori Chierici di Camera, e per loro à Monſig. Illuſtriſſimo Decano con mandato dell'Eminentiſſimo Camerlengo Cera bianca coperta di Cera gialla —— —— —— —— lib. 535.

A Monſig. Illuſtriſſimo Teſoriere con ordine del Deputato, e Decano de' Segretarii di Camera —— lib. 60.

A Monſignor Illuſtriſſimo Maggiordomo di Noſtro Signore —— —— —— —— —— lib. 10.

A Monſig. Aſſiſtente nella Cappella Pontificia —— lib. 15.

All'Illuſtriſſimi Signori Prelati, e Votanti di Segnatura, Accoliti della Cappella Pontificia —— —— lib. 120.

All'Illuſtriſſimi Monſignori Suddiaconi —— lib. 31.

Al Commiſſario del Conclaue —— —— lib. 10.

A Monſignor Sottoſommiſta —— —— —— lib. 10.

All'Auditore dell'Eminentiſſimo Camerlengo —— lib. 50.

Alli Signori Maſtri di Ceremonie —— —— lib. 181.

Alli Buſſolanti —— —— —— lib. 54.

Alli Camerieri extra —— —— —— lib. 24.

Alli Scudieri —— —— —— lib. 54.

Alli Chierici, ò vero Muſici della Cappella Pontificia, Cuſtodi, & altri Miniſtri —— —— —— lib. 270.

Al Segretario del Sagro Collegio —— —— lib. 24.

A Monſignor Sagriſta —— —— —— lib. 22.

Al Segretario del Collegio dell'Illuſtriſſimi Signori Chierici di Camera —— —— —— lib. 15.

Alli Auditori de' Signori Chierici di Camera —— lib. 144.

Al Cappellano della Camera —— —— lib. 10.

Al Collegio de' Segretarii di Camera —— —— lib. 142.

Al Collegio de' Curſori in due partite —— —— lib. 200.

Alli trè Computiſti della Camera —— —— lib. 75.

Alli

Alli Maeſtri Oſtiari di Virga rubea —— lib. 62.
All'Auditore di Monſignor Teſoriero —— lib. 20.
Alli Mazzieri di Noſtro Signore —— —— lib. 135.
Al Soſtituto di Monſignor Commiſſario della Camera —— —— —— lib. 9.
Al Sollecitatore della Camera —— —— lib. 4.
Alli ſei Cappellani communi —— —— lib. 40.
Al Sotto-Sagriſta —— —— —— lib. 9.
Alli quattro Cappellani Innocenziani —— lib. 18.
Alli tredici Penitenzieri di S. Pietro —— lib. 63.
Alli Accoliti, e Sopranumerarij della Sagriſtia di S. Pietro —— —— —— lib. 56.
Al Capitano d'Alabardieri di Monſignor Gouernatore di Borgo, e Cancelliere —— —— lib. 30.
Alli Alabardieri di Monſignor Gouernatore —— lib. 30.
Al Proueditore del Conclaue —— —— lib. 12.
Al Cuſtode del Sigillo del Signor Cardinal Camerlengo —— —— —— lib. 4.
Al Cuſtode della Camera —— —— —— lib. 10.
Al Decano de' Trombetti de' Cauallegieri —— lib. 12.
Al Maſtro di Caſa di Palazzo —— —— lib. 16.
Al Computiſta di Palazzo —— —— lib. 16.
Alli Scopatori Segreti di Noſtro Signore —— lib. 12.
Al Bottiglier Segreto di Noſtro Signore —— lib. 10.
Al Credenzier Segreto di Noſtro Signore —— lib. 10.
Al Diſpenſiere del Palazzo Apoſtolico —— lib. 16.
Al Cantinier Segreto di Palazzo —— —— lib. 16.
Al Diſpenſier del Pane di Palazzo —— lib. 10.
Al Sopraſtante alle Letticche di Noſtro Signore lib. 6.
Alli Sediari della Famiglia vecchia di Noſtro Signore —— —— —— lib. 6.
Al Capitano della Guardia de' Suizzeri —— lib. 18.
Alli Offiziali della Guardia de' Suizzeri —— lib. 72.
Alli Soldati della Guardia Suizzera —— lib. 554.
Al Pro Computiſta del Sacro Collegio —— lib. 4.
Al Chierico Nazionale —— —— lib. 4.
Al Collettor Generale della Camera —— lib. 15.

B 2 Allo

Aiuto Speziale del Palazzo Apoſtolico per lui, e per li trè Giouani aſſiſtenti nella Speziaria nella Diſtribuzione delle Cere ——— ——— ——— lib. 18.
Al Peſatore della Cera in Speziaria ——— ——— lib. 6.

——— lib. 3385.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio ſegnato lettera C.

Offiziali del Popolo Romano alli quali ſi dourà diſtribuire il Panno della prima ſorte di ſcudi ſette, e mezzo la canna da pagarſi al prezzo ſtabilito nel Decreto del Sagro Collegio in calce.

		Prima ſorte
Senatore di Roma ——— ——— ———	can.	4.
Signori Conſeruatori ——— ——— ———	can.	12.
Confaloniero ——— ——— ———	can.	4.
Caporioni num. 14. ——— ———	can.	56.
Cancellieri num. 2. ——— ———	can.	8.
Auuocato del Popolo Romano ——— ———	can.	4.
Procurator Fiſcale ——— ——— ———	can.	4.
Due Scriba Senatus ——— ——— ———	can.	8.
Scrittore de' Signori Conſeruatori ——— ———	can.	4.
Segretario de' Signori Conſeruatori ———	can.	4.
Agente de Conſeruatori ——— ———	can.	4.
Computiſta de' Conſeruatori ——— ———	can.	4.
Notaro delli Conſeruatori ——— ———	can.	8.
Maſtri di Strada num. 2. ——— ———	can.	8.
Mareſcialli quattro di Tratta ——— ———	can.	16.
Pacieri due di Tratta ——— ——— ———	can.	8.
Riformatori dello Studio num. 4. ——— ———	can.	16.
Sindici del Popolo Romano ——— ———	can.	8.
Aſſeſſore de' Maſtri di Strada ——— ———	can.	4.
Archiuiſti num. 2. ——— ——— ———	can.	8.

Aſte,

Aſte, e Mazze	can.	4.
Camerlengo della Camera di Roma	can.	4.
Camerlengo di Ripa	can.	4.
Capitano dell'Appellazione	can.	4.
Computiſta di Porzioni	can.	4.
Computiſta dello Studio	can.	4.
Computiſta della Gabella della carne	can.	4.
Conſoli de Bouattieri	can.	16.
Conſeruatore dell'Antichità	can.	4.
Commiſſarij dell'Agricoltura num. 4.	can.	16.
Commiſſarij dell'Abbondaza num. 4.	can.	12.
Curatori, e Reuiſori delle mura num. 4.	can.	16.
Cuſtode de Porzioni	can.	4.
Cuſtode della Statua di Paolo Terzo	can.	3.
Cuſtode della Cloaca Maſſima	can.	4.
Deputati alla Diſtributione del Panno num. 2.	can.	8.
Difenſori dell'Acque delle Marane num. 2.	can.	8.
Depoſitario delle porzioni del Popolo Romano	can.	4.
Depoſitario Maggiore	can.	4.
Doganiere dello Studio	can.	4.
Doganiere di Ripa, e Ripetta	can.	4.
Doganiere della Graſcia	can.	4.
Doganiere delle Merci	can.	4.
Doganiere delle Pecore	can.	4.
Doganiere del Sale à groſſo	can.	4.
Doganiere del Sale à minuto	can.	4.
Primo Collaterale	can.	4.
Secondo Collaterale	can.	3.
Giudice Criminale di Campidoglio	can.	3.
Lettore de Conſeruatori	can.	4.
Maſtro Maſſaro	can.	4.
Maſtro della Zecca	can.	3.
Mareſciallo Sopranumerario	can.	4.
Mareſciallo de Maſtri di Strada	can.	3.
Notaro del Cardinal Camerlengo	can.	4.
Notaro Maggiore della Camera di Roma	can.	4.
Protonotaro di Campidoglio	can.	4.

Digitized by Google

Notaro de Prouiſori	can.	4.
Notaro dell'Appellazione	can.	3.
Notaro dello Studio	can.	4.
Notaro delli Commiſſarij	can.	3.
Rincontro Generale del Popolo Romano	can.	4.
Prefetto delle Mura delli Edificij publici	can.	4.
Prepoſto dello Studio	can.	4.
Prouiſori delle Mura num.2.	can.	6.
Prefetto delli Bottini dell'Acqua Felice	can.	4.
Procurator de Poueri	can.	3.
Rettore dello Studio	can.	4.
Segretario del Cardinal Camerlengo	can.	4.
Sindici della Depoſitaria dello Studio	can.	6.
Scudieri di honore num.4.	can.	16.
Sopraſtante della Zeccha	can.	3.
Scrittore del Popolo Romano	can.	4.
Soſtituto dello Scrittore de Signori Conſeruatori	can.	4.
Taſſatori delle Caſe num.3.	can.	3.
	can.	470.

Offiziali, à quali ſi dourà diſtribuire il panno della ſeconda ſorte di ſcudi cinque, e ba.50. la canna da pagarſi alla forma del decreto in calce.

ſeconda ſorte

Aſſagiatori della Zecca	can.	3.
Bidell. dello Studio num.2.	can.	6.
Cappellano de Conſeruatori	can.	3.
Cappellano delle Carceri di Campidoglio	can.	3.
Camerlenghi della feſta di Teſtaccio num.2.	can.	6.
Caſſiere del Sale à groſſo	can.	3.
Caſſiere del Sale à minuto	can.	3.
Computiſta del Sale à groſſo	can.	3.
Computiſta del Sale à minuto	can.	3.
Commiſſario della Feſta di Teſtaccio, & Agone	can.	3.
Commiſſario Generale della Fonte di Treio	can.	6.
Commiſſarij di Treio num.4.	can.	12.
Commiſſario delle Porte	can.	3.

Cu-

Digitized by Google

Cuſtode della Statua di Paolo Terzo	can.	3
Cuſtode, e Reuiſore delle miſure di Campidoglio n.2.	can.	6.
Cuſtode delle noue Statue	can.	3.
Cuſtodi della Statua di Gregorio XIII. num.2.	can.	3.
Cuſtode delle Cloache	can.	3.
Depoſitario delli Denari ſtraordinarij de Conſeruatori	can.	3.
Oſtiarij della Porta dell'Affettamento num.3.	can.	9.
Maſtri Giuſtizieri num.2.	can.	6.
Maſtro delle Moſſe	can.	3.
Miſuratore del Sale à groſſo num.2.	can.	6.
Miſuratore del Sale à minuto	can.	3.
Miſuratore, e Cuſtode delle miſure della Salara	can.	3.
Notari de Caporioni in Sede Vacante num.14.	can.	42.
Notaro delli Sindici delli Offiziali	can.	3.
Notaro delli Maſtri Giuſtizieri	can.	3.
Notaro delli Maſtri di Strada	can.	3.
Notaro del Gabellier Maggiore	can.	3.
Notaro delli Bouattieri	can.	3.
Notaro del Camerlengo di Ripa	can.	3.
Notaro del Doganiere di Ripa, e Ripetta	can.	3.
Notaro del Doganiere della Graſcia	can.	3.
Notaro del Doganiere delle Merci	can.	3.
Notaro delli Commiſſari dell'Agricoltura	can.	3.
Notaro della Zecca	can.	3.
Notaro degl'atti pendenti, e Notaro delli atti della Camera di Roma	can.	3.
Notaro delli Sindici del Depoſitario dello Studio	can.	3.
Notaro del Doganiere del Sale à groſſo	can.	3.
Notaro del Doganiere del Sale à minuto	can.	3.
Portatore della Spada	can.	3.
Portatore della Cappa	can.	3.
Portatore dell'Anello	can.	3.
Portinari della ſeconda Porta num.2.	can.	3.
Reuiſori del Palazzo de Conſeruatori	can.	3.
Rincontro della Gabella dello Studio	can.	3.
Sindici delli Offiziali numero due	can.	6.
Segretario del Monte dello Studio	can.	3.

Sopraſtante delle Mura	can.	3.
Turbatori numero quattro	can.	12.
	can.	237.

Offiziali, à quali ſi dourà diſtribuire il Panno della Terza ſorte di ſcudi quattro, e mezo la Canna, da pagarſi alla forma del Decreto in calce.

		Terza ſorte
Banditori numero quattro	can.	12.
Bollatori de Caualli	can.	3.
Cuſtodi de Caualli per tenerli, e legarli	can.	3.
Cuſtode delle Carceri	can.	3.
Conteſtabili, ò Maſtro di Caſa de Conſeruatori, e Fedeli, Coco, e Guattari	can.	51.
Moderatore dell'Orologio di Campidoglio	can.	3.
Mandatarij di Campidoglio numero quattordici	can.	42.
Mandataro di Ripa	can.	3.
Sonatore della Campana di Campidoglio	can.	3.
	can.	123.

Decreto.

Miſeratione Diuina Epiſcopi, Presbyteri, & Diaconi Sacræ Romanæ Eccleſiæ Cardinales Reuerendiſſimo in Chriſto Patri, & D.D. Palutio Tituli Sanctorum Apoſtolorum Cardinali de Alterijs S.R.E. Camerario Reuerendiſſime in Chriſto Patre Domino Frater, & Collega noſter Chariſſime ſalutem, & ſinceram in Domino charitatem. Cum nos hodiè in Congregatione noſtra vna cum Dominatione Veſtra Reuerendiſſima. Decreuimus quod Panni, qui occaſione Sedis Vacantis hucuſque fuerunt ſoluti ac rationem videlicet ſcutorum ſeptem, & baioc. 50. pro qualibet Canna, impoſterum ſcut. 6. & baioc. 50. Illi verò, qui ſcuta quinque, & baioc. 50. ſcuta quatuor, & baioc. 75. Illi autem, qui ſcuta quatuor baioc. 50. ſcuta tria baioc. 90. monetæ reſpectiuè ſoluantur ijs, quibus debentur abſque aliqua diminutione Sacræ Rotæ Auditoribus, & Came-

ræ

ræ Apoſtolicæ Clericis, ac Cameralibus exceptis. Ideò committimus Dominationi Veſtræ Reuerendiſſimæ, vt hoc noſtrum Decretum exequatur, & exequi curetur, quod ratum habebimus, & ex nunc habemus. Dat. Romæ in Congregatione noſtra, ſub ſigillis trium noſtrorum in ordine Priorum die 25. Iulij 1676. Sede Apoſtolica Vacante. Loco † ſigilli. Loco ✠ ſigilli. Loco ✠ ſigilli.

Guido Paſſioneus Sac. Collegij Secretarius.

Foglio ſegnato lettera D.

Il Collonello Giulio Cerruti Ingegniere della Reuerenda Camera hauendo diligentemente oſſeruate tutte le miſure de i Caſoni, che ſono ſtati fatti nelle Sede Vacanti di Aleſſandro VII., Clemente IX. Clemente X. & Innocenzo XI. per ſeruizio delle Soldateſche, è di parere che in auuenire ſi debba dare vna regola fiſſa alle dette miſure, acciò detti Caſoni ſi faccino di vna ſtabile, & vniforme larghezza, e longhezza, come in appreſſo.

E cominciando da quello del Sig. Prencipe Sauelli nella Piazza di S. Pietro vicino la ſcalinata, ſi dourà fare longo palmi 80., e largo palmi 40.

Quello de Soldati di leua in mezzo la detta piazza ſi dourà fare longo palmi 100., e largo palmi 50.

Quello de Tedeſchi dentro lo ſteccato, ſi dourà fare longo palmi 50., e largo palmi 25.

Quello de' Bombardieri, dourà farſi longo palmi 25. largo palmi 20.

Il recinto, ò ſia mignano ſopra il Portico di S. Pietro, che conduce all'appartamento del Sig. Prencipe Sauelli, dourà farſi longo palmi 84. e largo palmi 10. e non più.

Il Caſone nell'imboccatura del Ponte S. Angelo nella Piazza dell'Altouiti dourà farſi longo palmi 40. e largo palmi 50.

Il Caſone dall'altra parte del Ponte verſo Borgo dourà farſi longo palmi 40. e largo palmi 30.

I Raſtelli, ò Cancellate non deuono eſſere più di due, cioè vno nel principio, e l'altro nel fine del Ponte.

Si dourà ſtabilire anticipatamente da' Signori Miniſtri Camerali

li

li il partito con vn Magazziniero, ò Falegname à prezzi giuſti, per non douerſi ridurre all'anguſtia della Sede Vacante, eſſendoſi riconoſciuti li prezzi de' legnami preſi nelle paſſate occaſioni molto alterati, & eſorbitanti, e nel partito da farſi douerà conuenirſi di reſtituire i medeſimi legnami al Mercante, ò Falegname, con la qual condizione ſi verrà ad auanzare la metà delle ſpeſe.

Et à queſto effetto doueranno publicarſi Bandi penali, perche niuno ardiſca toccar detti legnami, mà che debbano conſeruarſi à beneficio della Camera.

Et il ſimile potrà farſi anco riſpetto al Muratore per li mattoni, che ſeruono per la clauſura del Conclaue, e collo Stagnaro per li condotti di piombo, che portano l'acqua per vſo del medemo Conclaue.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio ſegnato litt. E.

Speſe di recognitioni date à diuerſi, che ſi trouano aggiunte dopo la Sede Vacante di Aleſſandro VII. le quali ſono ſtate leuate, e riſeruato l'arbitrio per la diſtribuzione di ſoli ſcudi cento all'Eminentiſs. Sig. Card. Camerlengo.

Aiutante del Segretario del Sacro Collegio per ricognizione —— —— —— —— —— ——	ſc.	40.
Sotto-Sacriſta per ricognitione —— —— ——	ſc.	30.
Seruitori delli Maſtri di Cerimonie per ricognitione	ſc.	20.
Proueditore del Conclaue per ricognitione ——	ſc.	100.
Confeſſore del Conclaue per ricognitione —— ——	ſc.	30.
Alli vltimi Maſtri di Cerimonie per ricognitione in due volte —— —— —— —— ——	ſc.	
Al Muratore per ricognitione —— ——	ſc.	
Al Falegname per ricognitione —— ——	ſc.	
Erezzione del Patibolo —— —— ——	ſc.	
Speſa per il Patibolo fatto per mettere nella Piazza di S. Pietro —— —— ——	ſc.	

Gio.